

Lluís Maria Xirinacs Damians

DEMÒTICA
2000-2001

DEMÒTICA

Índex

1. Crida – 2000. Països Catalans. 1-1-2000	3
2. Veïna, veí. 1-1-2000	5
3. Sala. 14-6-1998	7
4. Condicions de l'Assemblea d'una comunitat territorial. 7-1-2000	9
5. Germania general dels Països Catalans. 10-1-2000	12
6. Un nou mil·lenni lluminós per a les nacions de la terra. 25-1-2000	14
7. Condicions i funcions d'una Assemblea de qualsevol nivell. 26-1-2000	16
8. Massa i Poble. 3-2-2000	18
9. Als partits polítics. 4-2-2000	20
10. Estimat Sr. Batlle. 5-2-2000	22
11. Ciència i Democràcia. 15-2-2000	24
12. Les Assemblees dels PPCC. 6-3-2000	26
13. Els Grups de Suport a les assemblees. 6-3-2000	28
14. Persona comunitària. 17-3-2000	30
15. El deure de la independència. 26-3-2000	32
16. La fal·làcia amagada en el Referèndum d'Autodeterminació. 31-3-2000	34
17. Globalitat. 3-4-2000	36
18. Estimat ministre de Defensa d'Espanya. 14-5-2000	38
19. Àlgebra d'Assemblees Comunitàries. 20-5-2000	41
20. Estimat Poble meu. 24-5-2000	44
21. Estimat president de la F.A.V. de Barcelona. 7-6-2000	46
22. Assemblea de la llar. 22-6-2000	48
23. Autoritat democràtica. 22-6-2000	50
24. Política i demòtica. 24-6-2000	52
25. Persona democràtica. 2-8-2000	55
26. L'amistat. 24-8-2000	57
27. El consens. 9-9-2000	60
28. Carta – Decàleg. 11-9-2000	63
29. Assemblees dels Països Catalans. 11-9-2000	65
30. Estimats oprimits del meu poble. 20-10-2000	71
31. Síntesi estructural. 30-10-2000	73
32. Síntesi transcendental. 7-1-2000	75
33. Crida 2001. Països Catalans. 1-1-2000	78
34. Escala. 1-1-2001	81
35. Regeneració – Renacionalització. 1-1-2001	84
36. Democràcia directa i persona comunitària. 25-1-2001	86
37. JO, N.N. 23-4-2001	88

MANIFEST

“CRIDA - 2000. PAÏSOS CATALANS”

1.- Convoco l'Assemblea dels Països Catalans

La independència de cada nació és el bé més preuat per establir la pau a la Terra. Mai cap país no pot mercadejar la qualitat de la seva llibertat.

Convoco l'Assemblea dels Països Catalans, convoco tots els habitants de la Catalunya del Nord, de la Franja de Ponent, de les Illes Balears i Pitiüses, del País Valencià, del Principat d'Andorra i del Principat de Catalunya, siguin de la procedència que siguin, amb consciència de pertànyer a una nació amb arrels mil·lenàries i que anhelin la responsabilitat del seu futur. La meva convocatòria respon a una única finalitat primera: la proclamació de la nostra independència com a poble sobirà, dintre d'Europa, en la línia de les declaracions dels Drets dels pobles de l'ONU, en la seva singularitat i en igualtat fraternal amb la resta de pobles de la Terra.

- *“La independència no es demana, es pren”*-.

2.- El poder dels poderosos.

Nosaltres hem mantingut el poder dels estats espanyol i francès. Cal que aquest poder i el dels imperialismes polítics, religiosos, militars, econòmics o culturals estiguin sotmesos a la qualitat de la nostra convicció d'ésser una nació digna de regir el seu destí.

La nostra força de poble no s'alimenta d'aquests poders.

El poder acumulat en les estructures polítiques i socioeconòmiques del nostre propi poble, desposseït, en la base, d'informació fidedigna, d'opinió i de decisió públiques, segrestades pels nostres polítics en exercici, es fonamenten en la nostra passivitat resignada.

Malgrat les nostres diferències, cal que neixi la nostra força de la nostra cohesió, del nostre consens cordial, del nostre pacte de fidelitat, del nostre compromís de germanor i de la defensa del nostre ésser com a poble.

- *“Lluitarem contra el fort mentre siguem febles”*-.

3.- Una veu ferma i sincera.

Ara és el moment que els nostres partits, sindicats i Institucions escoltin la nostra veu, una veu realment ferma i sincera. Ara és el moment que la voluntat del poble esdevingui la veu de la responsabilitat solidària, amb les mans lliures per acollir en germanor totes les diferències i diversitats interiors, sempre que no vulguin destruir la nació i retornar-la a la subjecció que ha patit durant els darrers segles.

Ara és el moment de satisfer la nostra ànsia de solidaritzar-nos amb els desposseïts de la nostra terra i amb les nacions explotades i oprimides del món, tot començant per les més properes, i de renunciar per sempre més a tota agressió expansiva.

- *“Lluitarem contra nosaltres mateixos quan siguem forts”*-.

4.- A fi d'avaluar la sinceritat d'aquest manifest.

A partir de l'u de gener de l'any 2000, símbol d'una nova vida de llibertat i responsabilitat per a la nostra pàtria, emprenc un acte testimonial d'afirmació de sobirania. I em planto.

No he sabut trobar millor manera que manifestar-me sense soroll de les 9 del matí a les 9 del vespre, tots els dies de l'any, davant el Palau de la Generalitat del Principat de Catalunya.

Espero que la salut i les forces permetin de mantenir-me en aquesta actitud fins que es constitueixi una vera Assemblea dels Països Catalans, generadora de la declaració d'independència per vies plenament solidàries i estrictament no violentes.

Així mateix, espero que altres persones del meu poble, amb la mateixa actitud, es creguin amb deure de prolongar la meva acció davant les altres Generalitats o davant de Consells Comarcals, Ajuntaments de municipi o de barri, etc.

- *"Jo sóc poble, tu ets poble"*.-

5.- Acollint-me a un dret indiscutible.

M'acullo al dret de qualsevol persona adulta a fer una crida a favor de la comunitat. I convido tota persona, que se senti catalana i que vulgui la independència dels PPCC, a comprometre's públicament.

A aquest efecte s'inscriurà en l'Assemblea del seu territori (barri, municipi, comarca, regió o illa, país) o, en el seu cas, la crearà. Aquesta Assemblea i altres del seu nivell aniran substantivant Assemblees, cada cop més generals, fins a constituir l'Assemblea dels Països Catalans.

La força ("cràcia") del nostre poble ("demo-") rau en la consistència d'aquesta Assemblea d'Assemblees, que hauran d'intentar arribar fins a la llar més humil o la masia més aïllada. En aquestes Assemblees, a més de la promoció de la independència, es tractarà de qualsevol tema que condueixi a la millor vida de la nació i, així, s'anirà enfortint la maduració de les seves noves responsabilitats.

- *"¿Qui prendrà cura de l'ànima catalana?"*-

**El poble català és el subjecte col·lectiu actiu de la sobirania nacional.
Aquesta crida, abans que un emplaçament als Estats espanyol i francès,
és una proposta dirigida al poble català.**

Lluís M. Xirinacs i Damians
Barcelona, 1 de gener de 2000

Veïna, veí

Fa dies que no ens veiem gaire per l'escala. I és que, des del dia 1 de gener del 2.000, he decidit passar-me 12 hores diàries "plantat" davant la Generalitat, a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona.

És d'aquesta manera – a base de sumar hores i més hores "plantat"– que he llençat el meu crit a la sorda i profund reclamant de totes i de tots un pas definitiu en la recuperació de la nostra llibertat: la Sobirania.

Ja sabeu que no sóc pas home de violències, però us he de confessar que encara em revolta més la covardia i la pèrdua de persones i de temps. Tinc pressa i, per obligació, vull ser eficaç. He esperat els resultats de 20 anys de democràcia. Hi he participat. He fet política. He treballat. He estudiat molt. He contrastat. He esperat...i he desesperat. No tinc altre conclusió que aquesta: **encetar una nova estratègia cap a la Sobirania nacional a través d'unes assemblees populars lliures que rellencin els valors democràtics gastats.**

Encara avui som masovers de França i d'Espanya d'una casa i unes terres que són nostres per herència legítima, per dret. Volem doncs, d'una vegada, que les escriptures dels Països catalans vagin al nostre nom. Volem la clau de casa nostra. Ja som grans.

Tenim arrels mil·lenàries i consciència i ganes de continuar essent diferents. Les diferències són la realitat mateixa, la vida, la cultura, la bellesa... Sóc optimista i no participo del pla dels desenganyats que s'apunten a la riota contra els poders, sovint essent-ne còmplices i sempre a la fi dansant al ritme imposat pel Poder.

No crec tampoc que unes eleccions cada quatre anys siguin la garantia de la democràcia. Això voldria el Poder i d'aquí la seva gran obsessió: els nostres vots. Però no volem ser massa. Volem ser Poble. Comunitats vives de veïnes i veïns amb dret a discutir i a decidir. S'acaben els temps del vot delegant voluntats que sovint acaben estafades i malbaratades. Les noves tècniques, el nou món que ja és aquí, faran de cada persona adulta del nostre poble un actiu participant de totes les decisions importants que afectin la vida col·lectiva.

Des del veïnat, del barri, del poble, de la comarca, de la regió... constituïm-nos, amb tot el dret del món, en petites assemblees lliures on discutim tot allò que ens afecta, on resolguem tot allò que és al nostre abast, on plantegem tot allò que és de justícia, on actuem en tot allò que és de dret.

Plantem-nos i plantem cara al disgust diari de veure'ns venuts, estafats, domesticats o silenciats. Els únics protagonistes som nosaltres: el Poble. No ens deixem passar la mà per la cara. Si, en comptes de murmurar, ens organitzem, podem !

Aquestes múltiples Assemblees populars i lliures per a la Independència són la malla, el teixit imprescindible que ha d'aguantar l'embat diari cap a la Llibertat personal i col·lectiva.

Veïnes i veïns, a la feina ! Amb tota urgència, però poc a poc i amb bona lletra.

Lluís M. Xirinacs

SALA. *La Plana (14 de juny de 1998, Bages, Catalunya central). Inauguració de la gran sala del veïnat de La Plana, feta a pes de braços, d'intel·ligència i d'amor pels mateixos que hi conviuen, ajudats per munió d'amics.*

SAL-. Germànic: "Edifici que consta només d'una gran peça de recepció". Italià, occità, castellà, portuguès, català (*sala* → "casa gran", *grans i poderosos masos* ("La Sala" *llar de J. de Serrallonga, Osona, edifici municipal: "la Sala de la Vila"*), francès (*salle*). Alt alemany antic (*sall* → *halle*), baix alemany antic (*selî*), anglosaxó antic (*selle* → *hall*), escocès antic (*salr*), gòtic (*saljan*).

Recordo, de nen, haver llegit, adaptada per a infants, una de les més famoses sagues escandinaves, el *Beowulf* danès. L'acció comença en la gran sala ritual, amb una esplèndida taula central curulla d'aliments apetitosos. Els cavallers, a la vesprada entren i celebren la diada anual. Mengen i beuen l'hidromel, la beguda esperitosa nacional. Acaben tots embriacs. Al llarg de les parets hi ha uns taulons allargassats per a dormir-hi. Allà s'ajacen els cavallers. A mitja nit un formidable cop de porta obre pas a un monstre gegantí. Entra, retallada la seva esfereïdora silueta en el *dintell* de la porta, contra la llum de la lluna, pren un guerrer i se l'enduu. Mai més no se sap res d'aquell guerrer. Cada any es repeteix l'esdeveniment terrible. Fins que l'heroi decideix vetllar en el dia de la festa per occir el monstre... No recordo com acaba la història. Però és clar que els escandinaus tenien la gran sala per a les festes anyals.

Lévy-Strauss, el gran antropòleg francès investigador de les tribus amazòniques, restava astorat quan, en arribar a un poblat d'aborígens del gran riu, trobava, sempre deshabitada i desocupada una gran sala central, envoltada per les cabanes dels indígenes. No sabia per a què servia. Després de molts anys de voltar, coincidí una vegada amb la festa anyal del poblat. La gran sala era plena a vessar. Festa. Àpat. Intercanvi de béns adquirits per cada grup en territoris llunyans (proto-mercat). Enamoraments exogàmics de grup. Retrobament de tota la comunitat després de mesos d'excursions divergents. La sala de l'assemblea plenària.

Cada poble, en els seus orígens ha muntat la seva sala on trobar-se en plenitud de sobirania. Això són el *kahal* ("call", en català), el *soviet* eslau, l'*ekklesia* grega o la mesquita islàmica. Al nivell petit de la nissaga familiar, les nostres masies, cases pairals, originalment foren només una gran sala, normalment construïda damunt dels estables del bestiar, que funcionaven de calefacció naturista. Les nostres masies clàssiques permetien que l'hereu acollís cada any, per la festa major, els germans cabalers, escampats pel món. Poc a poc, al voltant de la sala s'hi afegiren habitacions per a la privacitat del dormir dels sobrevinguts en ocasió de la festa. Així és l'estructura arquitectònica de la masia de La Plana.

A Catalunya com, suposo, a tot arreu, els veïnats, els barris o els municipis construïren, en llur origen, la gran sala de barri o de municipi. És la

sala més gran del poble. És el lloc de la reunió de l'assemblea del poble. Fou construïda amb sang, suor i diners del poble. Sol tenir un campanar preeminent que es veu de lluny com a senyal inequívoca del poble i que té campanes que eixorden tot el poble. I se l'ha apropiada abusivament la jerarquia de la religió catòlica per a ús d'un grupet decadent del poble, que s'anomena parròquia, que s'autoconsola en les seves celebracions litúrgiques a esquena del poble, que idealitza la salvació del poble i que no es proposa la democratització del poble, l'impuls necessari per a la seva majoria d'edat com a comunitat humana.

Moisés digué: "Tant de bo que tot el poble fos profeta!" (Nm. 11, 29). L'assemblea d'Israel era oberta a tothom. Tothom hi era convocat. L'*ekklesia* grega també. Enmig del poble, el temple és la gran sala del poble. No la sala de l'Ajuntament on se celebra el ple dels regidors. Això és domini oficial (Estat municipal). El temple és la sala del domini públic, del domini de tots els púbers del poble. A Catalunya tenim un meravellós exemple recent. En la sortida del franquisme, quan l'antic règim decaïa i el nou poder opressiu encara no era afermat, emergí la democràcia popular, l'Assemblea de Catalunya, assemblea d'assemblees de base, totes obertes a tothom, dintre de les restriccions de la clandestinitat. Doncs, la primera sessió plenària (temple de St. Agustí Vell de Barcelona) i moltes altres sessions se celebraren en temples catòlics amb l'assenyada i valenta aquiescència dels rectors parroquials o religiosos que les regentaven.

Barri de La Plana, et desitjo que la teva sala sigui sempre el signe clar i inequívoc de la teva ànima encesa, desperta, lliure, responsable i amorosa.

Lluís M. Xirinacs. La Plana (Bages). 14 de juny de 1998

Condicions de l'assemblea d'una comunitat territorial

- 1) Essent un poble majoritàriament sedentari ens autoorganitzem en comunitats humanes territorials: llars, cases, carrers, barris, districtes, municipis, subcomarques, comarques, regions, països, nació; i altres graus intermedis que esdevinguin convenients.
- 2) La comunitat territorial, en qualsevol dels seus nivells, és superior a – i no propietat de – de cadascun dels seus components, que l'hauran de servir i no servir-se'n per a fins particulars. És sempre dels que hi habiten mentre acceptin la seva sobirania nacional i, per tant, la seva independència de poders parcials interiors i de poders invasius exteriors.
- 3) L'assemblea de la comunitat territorial és l'expressió de la comunitat territorial. És única (com no hi ha, per exemple, dos ajuntaments en un municipi, ni dues Generalitats en un País). Si en surt una altra de competitiva, la corresponent comunitat ha entrat en crisi profunda que cal remeiar amb tota urgència.
- 4) L'ACT (Assemblea de Comunitat Territorial) és oberta, només i per a tots els seus potencials components de grau immediatament inferiors. Tanmateix la pertinença és lliure. Cal invitar tots els potencials components, però hi vindrà qui voldrà. Els que vinguin demostren llur responsabilitat sobre la corresponent comunitat territorial. Plenitud de drets i deures. Els altres, mentre no hi participin, no compten. Es tracta d'una democràcia de qualitat i no de quantitat.
La invitació als remisos es repetirà a cada nova reunió.
- 5) Tots els components tenen una veu i un vot. Tot i que cal consens per a decidir. Cal tenir més cura en mantenir un fons comú, un esperit de germanor que un munt inacabable de diferències controvertides. El tema central comú és:
  - a- la independència de la comunitat territorial en qüestió (atenció tots els seus problemes importants) i
  - b- la independència de la nació catalana (Països Catalans).
- 6) Primera tasca (interna): intentar aconseguir la participació de tots els seus potencials components. P. ex.: l'assemblea del municipi de St. Just Desvern haurà d'intentar aconseguir la participació de tots els seus barris tradicionals. Sense coaccionar ningú.
- 7) Segona tasca (descendent): intentar aconseguir el desenvolupament de les assemblees de les comunitats inferiors a la comunitat en qüestió, fins arribar a les llars i als individus.
- 8) Tercera tasca (horitzontal): intentar aconseguir el desenvolupament de les assemblees de les comunitats de rang

igual al de la comunitat en qüestió, fins arribar a totes les que en poden constituir una de rang immediatament superior.

- 9) Quarta tasca (ascendent): intentar d'aconseguir la constitució de l'assemblea de la comunitat territorial superior de la que forma part la comunitat en qüestió.
- 10) L'ACT serà presidida rotatòriament per cadascun dels seus components durant un període de temps a determinar (6 mesos?).
- 11) En el camí cap a la constitució d'una assemblea cal obrir un àmbit de vida pública entre l'àmbit oficial i l'àmbit privat tan inflats, tots dos, avui dia. Aquests dos àmbits, amb llur poder acumulat de segles, barren o dificulten el pas. Cal aplicar cordialment aquell principi: "lluitarem contra el fort mentre siguem febles".
- 12) Un cop assolida la constitució de l'assemblea augmenta la força del poble (demo – cràcia) i cal aplicar aquell altre principi: "lluitarem contra nosaltres mateixos quan siguem forts". Lluita per no voler dominar o destruir l'assemblea, lluita per a què hi càpiguen i s'hi puguin expressar i definir tots els responsables components, lluita per no envair les comunitats veïnes, lluita per acollir als nascuts en altres cultures i saber-se enriquir amb llurs aportacions foranes, mentre no siguin invasives. La comunitat humana territorial és de tots els que de fet hi són, si se l'estimen com a sobirania radical i se'n responsabilitzen en la seva assemblea. Cal molt amor de totes bandes per agermanar components de diferents provinences.
- 13) Cada assemblea es dotarà d'un secretariat:
  - (a) per assistir-la en tot,
  - (b) per anar redactant la "Carta", "Estatut" o "Constitució" de la corresponent comunitat territorial amb la concreció de les seves competències,
  - (c) per arbitrar l'acompliment del reglament de joc democràtic de l'assemblea i
  - (d) per desenvolupar totes les línies de serveis tècnics de la comunitat: ensenyament, sanitat, educació, esports. Etc.
- 14) El secretariat tindrà tantes places com components de l'assemblea. El secretari general serà també rotatiu.
- 15) Tant l'elecció de representants en l'assemblea com en el secretariat es farà, quan hi siguin, per les assemblees de les comunitats de rang immediatament inferior.

16) Tot plegat es regirà pel principi de subsidiarietat: que no es faci més amunt allò que es pugui fer més avall.

Lluís M. Xirinacs, 7.1.2000

Germania general dels Països Catalans

(Grup promotor de l'Assemblea dels PPCC, com exemple de les Germanies o Grups promotors de cada nivell)

Lema: Corresponsabilitat

Delegat general, per consens dels promotors: Carles Riera

1. Tasca subjectiva

- 1.1 Cercar els responsables de cadascun dels Països Catalans. Mentre no hi siguin hi farà falta i caldrà que algú dels responsables supleixi.
- 1.2 Via descendent: cada responsable esdevé (sempre provisionalment i depenent de la voluntat de la seva Germania quan estigui constituïda) delegat general de la Germania del seu País. I està instat a cercar els corresponents responsables de cadascuna e les seves Regions. Amb les corresponents suplències en cas d'absència. I així successivament.
- 1.3 Via lateral: cercar responsables d'altres nacions, especialment de nacions veïnes: Països Castellans, Aragó, Occitània, etc. Amb el consell de produir processos paral·lels al nostre, sempre amb el major respecte a les seves característiques i voluntat.
- 1.4 Via ascendent: promocionar comunitats de nacions, especialment la comunitat de nacions en la qual vulguem considerar-nos lliurement i responsable inclosos.
- 1.5 Un exèrcit no es prepara en temps de guerra, ans en temps de pau. L'autoorganització del fetus es fa en pau i en silenci en el ventre de la mare, lluny de la lluita de la vida. Tota la nostra autoorganització s'ha de fer en pau, en silenci, lluny de la fragor de les reivindicacions punyents actuals. Cal però entrenar l'exèrcit, encetar, provar i enfortir el funcionament del *nen* en formació. És responsabilitat de la Germania dels Països Catalans d'idear i posar en marxa proves controlades de funcionament del conjunt.

2. Tasca objectiva

2.1 Estructural:

- 2.1.1. *Camp*: establir geogràficament i històricament els límits dels PPCC. Confegir-ne el cens humanitari de tots els Països.
- 2.1.2. *Reglament*: reglament de funcionament de l'Assemblea futura de la Comunitat Territorial dels PPCC. Prèviament: reglament de

funcionament de la Germania PPCC. I, sobretot, anar corregint l'esborrany de la Constitució dels PPCC.

- 2.1.3. *Àrbitre*: exercici d'arbitratge apartidista i imparcial per al permanent exercici de la democràcia interna tant de la Germania com de la futura Assemblea.
- 2.2 Funcional: establiment de tants serveis amb els seus delegats especials responsables com calgui per endegar el desenvolupament de tantes transversalitats específiques com siguin necessàries segons la realitat actual dels PPCC pel que fa a: economia, cultura, assistència social, lleure, etc.

Lluís M. Xirinacs, 10.1.2000

UN NOU MIL-LENNI LLUMINÓS PER A LES NACIONS DE LA TERRA

He encetat un acte testimonial: m'estic a la plaça de St. Jaume de Barcelona, de 9 del matí a 9 del vespre, des del dia primer d'enguany. L'acte va adreçat a tots els habitants de tots els Països Catalans, sense discriminació d'origen, amb la sola condició que se sentin corresponsables de la nació catalana: que assumeixin el seu passat i el seu present, i que vulguin participar en el seu futur. Els demano la constitució d'assemblees responsables de carrer, barri, districte, municipi, comarca, regió i país fins a coronar l'Assemblea dels Països Catalans *generadora de la declaració d'independència per vies plenament solidàries i estrictament no violentes*. Si les forces físiques m'ho permeten, no em retiraré mentre no s'acompleixi aquesta finalitat.

Tinc edat. No vull liderar res. És l'hora de les noves generacions. Senzillament convido. És un dret. Cadascú respondrà com voldrà. No m'adreço ni a autoritats foranes ni nostrades. Ni a les formacions polítiques amb intenció electoral. Tampoc m'adreço a qui no vulgui participar en la comunitat humana de la nostra nació, tot i que la invitació sempre restarà oberta si els remisos reconsideren llur decisió. Crec que la sobirania radical o responsabilitat plena d'un poble rau cabalment només en aquells que se'n senten responsables. La resta o són estrangers residents o transeünts, i caldrà respectar-los amb totes les ancestrals virtuts de l'hospitalitat, o constitueixen aquesta adolorida massa migratòria que, per raons econòmiques, socials, polítiques, etc. ha hagut d'abandonar la terra dels seus pares i encara no ha pogut, sabut o volgut entrar a participar en la comunitat de destí. I caldrà tot l'amor del món per, una i una altra vegada, animar-los *doucement* a participar en l'aventura de la nació de destí, amb l'aportació de llurs tradicions d'origen, despullats de tota *heterodeterminació* forana. És difícil, ja ho sé. Però és la única solució en servei de la pau, en un moment en què el gruix dels conflictes sagnants de la Terra és d'origen explícitament nacional. També reconec que si les transnacionals de l'economia, de la cultura i de l'esperit no hi col·laboren, la pretensió esdevindrà pràcticament impossible. Excuseu-me la vanitat, però dic que només m'agradaria tenir el premi Nobel de la pau per demanar això amb suficient autoritat pública mundial a aquestes transnacionals. Especialment, cal aconseguir frenar l'excessiva mobilitat de capitals, ja demanada tímidament pel president del FMI, com a principal causant de tant de dolor humà.

D'aquestes consideracions es dedueix que tot i exigir la independència del meu poble, en realitat estic exigint la independència de tots els pobles de la Terra en l'esperit de les declaracions de la ONU. Em sembla que és la tasca pacificadora més urgent del nou mil·lenni i la dissolució definitiva dels imperialismes històrics, en el nostre cas de l'espanyol i el francès, i la reordenació d'Europa i del món sencer segons la voluntat de les nacions i llurs federacions lliures internacionals, en el sentit etimològic de la paraula.

Abans de tancar aquesta exposició de motius, vull afegir que la independència que exigeixo per al meu poble i per a tots els pobles de la Terra és una independència real i plena, no ideal ni superestructural. Cal que, a tots els nivells, el domini públic sigui alliberat del domini privat i del domini oficial, i sigui institucionalitzat en forma d'assemblees

sobiranes, repeteixo, a tots els nivells, finançades pels pressuposts oficials ordinaris. Només elles són les dipositàries radicals de la sobirania, si es responsabilitzen de totes les dimensions de la respectiva comunitat humana. Només en el seu si pot circular una vera informació pública. Només elles poden generar debat, opinió i decisió públiques. I, només sí elles existeixen, manar oficialment (ofici i servei) serà de veritat obeir directament la voluntat del poble: la democràcia que tots desitgem i de la que tan mancats estem.

Segle XXI. Segon mil·lenni de la nació catalana. Model bo, em sembla, per a tots els pobles de la Terra que vulguin acceptar: al costat de la dialèctica crítica i diferenciadora dels partits tradicionals, la dialèctica de consens cordial i compromís objectiu de les noves assemblees.

Lluís M. Xirinacs, 25 de gener de 2000, Barcelona, Països Catalans

Condicions i funcions d'una Assemblea de qualsevol nivell

1. Que en cada comunitat territorial només hi hagi una Assemblea, com només hi ha un Ajuntament en cada Municipi, o una Generalitat a cada País. L'existència d'una altra assemblea indicaria un gravíssim trencament de la comunitat.
2. Que sigui efectivament independent de qualsevol heterodeterminació o ingerència forana. En el seu territori és sobirana i si no sap defensar la seva independència mal podrà participar en la independència dels PPCC.
3. Que sigui pública, no oficial ni privada. Reunió voluntària d'Assemblees inferiors i, en darrer cas, de persones individuals lliures i corresponsables per dotar-se també d'informació pública, d'opinió i debat públics i de decisions públiques.
4. Que, com a tal, sigui no-política i renunci a tota participació en eleccions a càrrecs de l'àmbit oficial. Tota persona, fins i tot les dedicades a la política (oficial) poden participar en la corresponent Assemblea, però només a títol privat i sense consignes partidistes.
5. Les Assemblees seran de pocs components. Quan n'augmenti el número, es descompondran en Assemblees d'un nivell immediat inferior segons circumscripcions (subdivisions) el més naturals, històriques, geogràfiques, urbanístiques, etc., possible.
6. Seran sempre obertes. Acceptaran tots els components de la corresponent comunitat territorial que es comprometin a estimar-la i servir-la. Vindrà qui voldrà. Qui vingui és poble sobirà. Qui no vingui, plebeu o estranger sense drets públics. Però sempre es tornarà a invitar els indiferents. I caldrà prendre cura dels seus drets humans individuals. Sempre que també compleixin els seus deures individuals.
7. Assumirà totes les responsabilitats i drets referents a la pròpia comunitat territorial. Això la constitueix en Assemblea de comunitat troncal o radical, sobirana plenament en el seu àmbit i nivell. Les competències de cada nivell es regiran pel principi de subsidiarietat.
8. Delimitarà el propi territori i col·laborarà a delimitar els territoris immediatament inferiors en els quals se subdivideixi el territori immediatament superior del qual forma part.
9. Confeccionarà un cens dels components propis, no només administratiu, ans també humanitari amb llurs condicions de vida per reparar-ne les deficiències i per promoure'n el desenvolupament humà i ecològic.

10. Caldrà fundar una bossa comuna, un capital comunitari, un patrimoni comunal pel finançament de la comunitat i pel pacte de solidaritat o renda bàsica per als necessitats.
11. Es dotarà d'un secretariat adient. I desenvoluparà els serveis que calgui d'acord amb les entitats transversals presents en la comunitat.

Lluís M. Xirinacs, 26.1.2000

MASSA I POBLE

Hem heretat de la Il·lustració i de la Revolució Francesa una cultura de masses. El socialisme, el comunisme i el feixisme també han begut d'aquesta deu. El cientisme enciclopèdic i l'industrialisme en foren el motor. Què millor que estendre el mètode científic, extret del tractament de les masses materials moleculars a la societat humana engrunada en milions d'individus? Què més rendible que acostumar tothom als mateixos gustos per produir còmodament en sèrie els productes estandarditzats? Què més còmode que eliminar la singularitat concreta no mesurable de cada persona i igualar-les totes elles en la figura abstracta del *ciutaden*? A cada persona un vot. Aquesta és la base de l'aritmètica humana que tindrà la seva culminació en el número gravat en la carn dels hostes dels camps de concentració.

“A cada persona un vot” sembla una regla ben democràtica. L'és? No vull suprimir aquest dret individual aconseguit laboriosament per la humanitat històricament oprimida per l'Estat de torn. Però, és suficient per fundar una vera democràcia? *Demo-cràcia* vol dir *força del poble*. És poble una massa igualitària de ciutadans? Els antics distingien entre *ciutat* i *poble*, *polis kai demos*, *senatus populusque*. Els ciutadans, els polítics eren respectivament la massa dels controlats i l'elit dels controladors de l'Estat. El poble era tota una altra cosa. El poble, l'àmbit públic, la re-pública, descomptats l'esclavisme i el patriarcalisme, xacres de l'època que avui tractem de superar, era una comunitat humana de comunitats humanes –*genos*– fundada en la mínima comunitat de la llar domèstica. Llar, carrer, barri, municipi. Ara no. Ara, en els processos de consulta electoral i en els referèndums, es pregunta el sí, el no o l'abstenció sobre texts elaborats en les altures del poder a cada individu en particular i secretament. Si distingim els tres àmbits: el privat, el públic i l'oficial o estatal, aquestes consultes van del tercer al primer i se salten el segon que precisament és on rau la sobirania democràtica. El poble, el *demos* és qui funda la democràcia. “La sobirania radica en el poble i tots els poders de l'Estat emanen del poble”. I no es consulta mai al poble. Es consulta a l'individu privat. El resultat és una pseudodemocràcia quantitativa massificada. No hi ha opinió ni decisió públiques. Si manar democràticament és obeir la voluntat del poble, no es pot acomplir aquest principi si no existeix voluntat del poble i, en canvi, les voluntats són estrictament privades. Entremig dels exagerats àmbits oficial i privat cal que creixi l'àmbit públic, l'àmbit del poble únic dipositari radical de la sobirania, dels drets i responsabilitats del poble en totes les seves dimensions.

La veu i la voluntat del poble només es pot formar i expressar en assemblea oberta a tothom que vulgui assumir la sobirania radical. En grec se'n deia *ekklesia* que vol dir *convocació*. Cal invitar a tothom que habiti en el territori de cada comunitat humana bàsica. Cadascú s'autodetermina quan decideix si vol o no vol participar-hi. Es pot no participar-hi per ignorància, per problemes de subsistència, per patir instrumentalització ignorant al servei inconscient d'interessos forans o per animadversió manifesta. Són necessàries la paciència, la pedagogia social, la fermesa, etc. per aconseguir a la 2a, 3a... volta allò que no s'ha aconseguit a la primera invitació. Qui respon positivament i es compromet a vetllar els interessos i els deures de la comunitat

considerada, forma part del poble i és subjecte de la plena sobirania. Si en una comunitat els compromesos són 15 sobre 10000, aquests 15 són *el* poble. La resta, de moment, és massa plebea i no compta per a la sobirania, amb gran pena perquè així com els escons oficials són *numerus clausus*, els llocs de l'assemblea són sempre ampliables i oberts a tothom. Per això, la lluita per escons parlamentaris divideix el poble i l'exercici de l'assemblea, com el nom indica (*ad-similare*), uneix el poble.

És urgent la creació de les assemblees responsables en cada nivell perquè esdevenen un nucli vivent de permanent pedagogia per fer passar la massa a poble, per desenvolupar la dimensió comunitària que tots portem dintre, més o menys adormida. Atenes, Roma,... els indis americans, etc., van caure ofegats en una marea d'immigració massiva de plebeus. Només amb les assemblees podem absorbir aquesta humanitat quantitativa i convertir-la en humanitat de qualitat. Els individus han d'esdevenir poble. L'autoritat ha d'oïr la voluntat pactada del poble. Els partits han de servir el poble en comptes de liderar-lo com és costum actualment.

Ara no tenim democràcia, en el sentit estricte del terme; tenim un despotisme il·lustrat d'unes oligarquies endogàmiques, clivellat de consultes al sector privat.

Cal distingir els drets individuals dels drets públics. Els individus massificats conserven els primers, però no els segons. Les decisions públiques només pertanyen al poble, que ha assumit la responsabilitat global de la seva comunitat.

No trobo adients grans accions de masses, ni fiar-se molt dels mitjans de comunicació de masses, ni fer assemblees multitudinàries. Tot això plegat fomenta la manipulació, el liderisme, la retòrica, els excessos, la violència. Un arbre presenta en aparença una gran massa de fulles. Però, mirat per dintre, cada fulla té la seva tija, aquesta el seu branquilló, aquest la seva branca i aquesta el tronc. Tot és organitzat encara que no ho sembli.

Lluís M. Xirinacs, 3.2.2000

ALS PARTITS POLÍTICS

No en sé massa de politicologia. Els partits polítics, probablement, tenen l'origen més o menys simultàniament a Anglaterra – *tories* i *wighs* – i França amb les diferents posicions físiques dins de l'Assemblea Revolucionària – Muntanya, Jacobins... –. Potser llur primera funció important fou endegar campanyes electorals, com a intermediaris entre les masses ingents d'electors individualitzats (àmbit privat) i l'Estat (àmbit públic). Crec que encara ara és la funció principal dels partits nord-americans. Entrat el s.XIX evolucionaren a Europa com a partits de masses. Quant més afiliats millor. Llurs vots eren els més segurs. Propiciaven espectaculars accions de masses al carrer. Sovint atemorien l'electorat indecís amb llurs demostracions de força. Al canvi de segle, especialment Lenin introduí la nova forma de partit revolucionari a l'estil militar preparat per a la presa de poder mitjançant un cop d'estat sovint violent, organitzat des de la clandestinitat. A aquesta mena de partit succeí, quan fou exitosa, la forma de partit únic en el comandament de l'Estat: comunisme i feixisme. L'eurocomunisme intentà el maridatge amb partits burgesos. I, finalment, en els nostres darrers temps, els partits han esdevingut partits de quadres, grans aparells burocràtics, al cim, i pobres militants “enganxa cartells”, a la base, que s'assabenten de les decisions per les declaracions dels seus líders a la premsa. Sol no haver-hi gens de democràcia interna. Trist final.

Tanmateix crec en l'àmbit oficial, en l'Estat, com a institució necessària en una societat complexa, contra anarquistes, si se li lleva la funció d'eina repressora de la classe dominant (com diuen els comunistes) i es limita a acomplir el servei harmonitzador d'un director d'orquestra. Per consegüent crec en els partits que opten a “conquerir” l'Estat, amb la funció de recollir les diferents sensibilitats de la gent (pluralisme). Com a laboratoris per idear i practicar noves forma de societat que tracten d'experimentar en l'exercici de l'autoritat.

Els falangistes, en les darreries del franquisme, avisaven als lluitadors per la democràcia que sortirien del partit únic i anirien a raure a la “partitocràcia”. En efecte, hi hem anat a parar. El panorama polític fa pena. No ho dic jo. Ho recullo del que es diu i es veu: desinterès general i, fins i tot, desconfiança de la política, abstencionisme creixent, etc. En el moment crucial de la transició els exfeixistes tancaren l'aixeta de la llei electoral i de la Constitució tant com pogueren i els nous partits dels antifranquistes caigueren en la victòria pírrica d'acceptar un sistema electoral i de partits que afavorís la perpetuació en el poder dels pocs partits que guanyaren les primeres eleccions. Fa vint-i-tres anys que els mateixos partits es perpetuen en el poder – “*atados y bien atados*” – i que els partits extraparlamentaris s'arrossegueuen per terra, sense finançament, sense poder fer res de res. Els partits en el poder han segrestat la sobirania de l'arrel popular que li és pròpia. I l'administren a llur antull, lluny de qualsevol control popular. Pura endogàmia. Sindicatura de comptes, síndic de greuges i tribunals de justícia, controladors de l'Estat, tots són elegits per ells i d'entre ells. Amb el poder i els recursos financers de què disposen, la temptació de prepotència és inevitable. No és un mal únic del nostre país, però en ell hi és agreujat per una legislació partitocèntrica.

Any 2000, segle XXI, tercer mil·lenni. Canvi de mentalitat. Ja no veig els partits ni conspirant, ni conductors de masses, ni líders del poble, ni representants del poder de l'Estat davant del poble. A part de llur funció de laboratoris de noves formes de societat, basats en sondeigs institucionals (eleccions i referèndums) o privats (consultes de les empreses d'opinió), realitzats en l'àmbit estrictament privat, els veig com a servidors de la voluntat del poble, organitzat en comunitats territorials amb llurs assemblees generadores de debat, consens i, per tant, de voluntat popular.

Per tal que el lector se'n faci una idea, poso un exemple pràctic, ja assajat en part per EcoConcern en les eleccions catalanes de 1999. 1. Per exemple un barri (o municipi, o comarca) celebra assemblea on determina el programa propi d'actuació en el barri al llarg d'un quadrienni. 2. En comptes d'assistir la gent als mítings electorals de cada partit, l'assemblea del barri convoca als representants de tots els partits a sessió electoral. 3. Els exposa el propi programa. 4. Els representants dels partits celebren consultes amb els seus dirigents. 5. En una altra sessió, cada partit respon en quina mesura assumeix el programa de barri. 6. De les conclusions n'aixeca acta un notari. 7. Cadascú, del barri, vota qui vol. 8. Als quatre anys, es llegeix l'acta i es demanen responsabilitats als partits sobre el compliment de llurs compromisos.

Els partits: representants i defensors de la voluntat del poble en les instàncies oficials de l'Estat. Així els partits seran democràtics i l'Estat també. "La sobirania radica en el poble i tots els poders de l'Estat emanen del poble". "Autoritat democràtica és la que fa obeir la voluntat del poble". I ¿com es gestarà la voluntat del poble si no es permet que el poble, reunit en assemblees obertes, pugui sintetitzar la seva voluntat mitjançant un debat públic, ben informat i sense inquisicions? I, ¿com les assemblees seran viables i democràtiques si no es fan de baix a dalt -llar, barri, municipi, comarca, etc.- amb tots els nivells intermedis que faci falta per a què els components siguin pocs, personalitzats i responsables?

Vosaltres partits, ficats en el laberint, que no porta enlloc, del sistema legal actual i amb un sistema de finançament que propicia la corrupció, respecto la vostra dura brega, però ben sincerament us planyo. Amb tot el poder de què gaudiu quan guanyeu les eleccions, ¿sereu capaços de girar un trist full de la història on els polítics s'han dedicat a impedir i suplantar la voluntat del poble, i de caminar cap a dies millors, en què aprengueu a permetre que es generi i a obeir la voluntat del poble? ¿No és cert que la política és massa important com per a abandonar-la en mans dels polítics?

Lluís M. Xirinacs, 4.2.2000

ESTIMAT SR. BATLLE

Estimat Sr. Batlle de Barcelona, Joan Clos: Sóc un veí vostre. Fa dies que m'estic a la Plaça de St. Jaume fent una reivindicació per al meu país. He vist com deixàveu una tarima i uns aparells de megafonia a manifestacions sobre reivindicacions d'aplicació allunyada, com la que es feu contra Pinochet. Ens costa d'entendre la dificultat que heu manifestat de deixar aquests estris per una manifestació del dia 6 de febrer que em dóna suport. ¿Per què ens tenim tant d'autoodi? Patim per Xile, per Bosnia, per Kosovo i per l'Àfrica Subsahariana. Però no veiem la biga del nostre propi ull: la prepotència, el despotisme – il·lustrat? – amb què és tractat el nostre poble.

Però el motiu principal de la meva carta és un altre. La plaça de St. Jaume és la plaça principal del municipi barceloní – hi ha la Casa Gran – i la plaça principal del Principat de Catalunya – hi ha el Palau de la Generalitat –. En aquesta plaça tan important per al nostre poble hi ha reservat lloc preeminent per a l'àmbit oficial: Palau, Ajuntament i zona de cotxes oficials a ran de cada façana oficial. La resta és d'ús salvatge i caòtic de l'àmbit privat. Nou boques de carrer produeixen tota mena de trajectes erràtics de persones individuals, grups escolars i turístics, bicis, motos, cotxes, camions i autobusos. En qualsevol punt de la plaça un grup per parlar destorba. *“Circulen, circulen y váyanse a sus casas”*, ens deia la policia franquista. Ara no cal. La circulació salvatge privada i oficial impossibiliten que el martiritzat àmbit públic tingui ni tan sols un metre quadrat.

L'àgora grega, el fòrum llatí, la nostra plaça major on la informació pública, l'opinió pública, el debat públic, la voluntat del poble es crea, es pacta, es consensua, esdevé impossible. Si manar democràticament és obeir la voluntat del poble, aquest pati de presó que és la plaça de St. Jaume ho fa impossible. Ni voluntat del poble, ni poble. Tots a casa. Privacitat. A la plaça només negocis i actes oficials.

Cada dia m'estic dotze hores en aquesta beneïda plaça. Contínuament ve gent a dialogar. Tot a peu dret. Sempre destorbant. És un esforç titànic superior a la resistència de les meves cames. Ja estic coix. Hi ha unes pilastres per protegir les façanes nobles de l'agressió dels vehicles on tots ens hi repengem. Fins els sardanistes del diumenge a la tarda. En dic “antibancs”. Tenen una semiesfera al damunt per a incomodar al cansat veí que s'hi vulgui estintolar. Els repetjons de les finestres de l'Ajuntament presenten un pla inclinat per a què ningú s'hi assegui. Com a les txeques de tortura. En tota la plaça no hi ha un banc públic, un telèfon públic i, ja no diguem, un urinari públic. Les necessitats peremptòries se satisfan als racons del carrer del Paradís (!). Tot resta en mans oficials o privades. “Públic” ve de “poble”. El poble català i barceloní és més que una massa, un munt d'individus privats. I es fa en les places, en el diàleg, en el debat. L'opinió pública no es fa en aquestes tertúlies de tertulians triats. És fa en l'assemblea pública oberta a tothom que es vulgui comprometre en compartir les responsabilitats de la cosa pública – de la república –. Els bancs de la plaça de St. Jaume en són el millor símbol. I no n'hi ha ni un.

El dia 3 de febrer, compartit de mi, el President de la Generalitat del Principat de Catalunya m'oferí gentilment un seient si jo l'acceptava. Vaig

preguntar al seu emissari de qui era la jurisdicció de la plaça, si de la Generalitat o de l'Ajuntament. Em digué que la responsabilitat de posar bancs públics a la plaça és de l'Ajuntament. Vaig, doncs, declinar l'objecte, tot agraint profundament el gest. Tampoc vull una cadira privada. Vull bancs públics, símbol i eina de l'assemblea pública sobirana del municipi de Barcelona i del país de Catalunya.

Fora bo urbanitzar – públicament – la plaça. Una zona central amb arbres, terra, flors i bancs. Un cercle – quadrangular – de distribució de la circulació rodada i unes vores amples de vianants. Fóra quelcom de més racional que no pas el que hi ha. L'estacionament dels vehicles oficials i privats, a la plaça del costat.

Però tot exercint la moderació, podria restar tot igual i només col·locar sis bancs que mirin a la plaça davant just dels sis finestrals de l'Ajuntament. Allí la façana fa un queixal cap a dintre que permetria als asseguts no molestar amb els peus els vianants que circulen a ran de façana. Solució senzilla i fàcil. Els sardanistes i el poble deliberant us ho agrairien.

No em féssiu pujar el to, que l'ajuntament ha d'estar al servei del municipi abans que al seu propi servei o al servei dels interessos privats. No sabeu l'exercici de paciència que ha de fer l'àmbit públic, el poble, per no exercir la seva sobirania radical. Jo no sóc el poble. Però, junt amb qui es vulgui corresponsabilitzar de la cosa pública, comencem a ser el poble, no merament una massa amorfa que es dirigeix a cop de vara, ni que sigui de batlle. Per l'honor d'aquest Ajuntament de Jaume I i de Fivaller, de tan antiga tradició democràtica, us demano un xic de respecte al públic, al poble que representeu.

Lluís M. Xirinacs, 5.2.2000

CIÈNCIA I DEMOCRÀCIA

Actualment els països del món que es consideren democràtics han manllevat un model gestat sobretot a França i a Anglaterra en els temps de la Il·lustració, de la Revolució francesa i de l'Industrialisme anglès. En aquells temps, precedits per les descobertes galileanes i presidits per l'astre-rei Isaac Newton, la descoberta del mètode científic, amb tota la seva potència, enlluernà les ments i hom tractà d'aplicar-lo als més variats camps. Si més tard Marx l'aplicaria a la història, en aquells temps s'aplicà a la política.

Es venia de les monarquies absolutes de l'Edat Moderna, el "Leviatà" descrit per Hobbes. El jacobinisme, la Dictadura, el terror, la Restauració monàrquica i la República posterior, a França, no solament no desterrà l'absolutisme de l'àmbit oficial o estatal ans el reforçà. I no ha parat de créixer fins als nostres dies, malgrat l'espectacular creixement del sector privat empès pel liberalisme, impulsat sobretot des de la societat anglesa burgesa. També els francesos atomitzaren, engrunaren la complexa societat heretada de temps anteriors i la convertiren en un conjunt d'individus *citoyens de la Patrie*, massificats, desorganitzats.

"A cada persona un vot". Tot i que costà llargs processos reivindicatius de diferents sectors socials assolir el dret del vot, es pot dir avui dia que aquest principi ha esdevingut capital per a les democràcies actuals arreu del món. En ciència, cap disciplina no pot ser iniciada si abans no es defineix la unitat fonamental analítica del seu àmbit: en matemàtiques el número 1; en física les unitats de longitud, de temps i de massa o de força; en química, l'àtom, en biologia, la cèl·lula, en neurologia, la neurona; en mercologia, el canvi elemental, etc. Semblava, doncs, que en politicologia la unitat bàsica era un vot per persona adulta. Tothom, sense excepcions, participava en l'exercici, en les decisions del poder: democràcia! Després, des d'aquestes unitats es munta la societat com un conjunt homogeni de molècules. No creixerà un organisme biològic.

Ens han dit sovint: l'única legitimitat és la sorgida de les urnes en eleccions i referèndums, prefigurades, sovint, pels sondeigs realitzats per les empreses d'opinió, segons principis de la ciència estadística. Quan, al final de la sortida del franquisme, al Principat de Catalunya els partits guanyadors de les eleccions destruïren l'Assemblea de Catalunya, esgrimiren l'argument "incontestable" que no era representativa. ¿Com comparar l'opinió d'alguns milers de persones a l'AC amb els 6 milions de consultats a les urnes?

Si deixàvem apart la física quàntica, podem dir que la ciència occidental ha nascut, amb Galileu, de la ciència física i astrofísica. Aquesta ciència extreu les seves unitats fonamentals d'unes immenses masses d'elements iguals. La paraula "massa" ja vol dir això. Només surten lleis físiques de fenòmens on intervenen grans números d'elements iguals o quasi iguals, unitats homogènies per formar conjunts homogenis. Quan més petit és el nombre d'elements que

intervenen en un procés, menys fiables són les lleis que n'ixen. Els elements singulars esdevenen imprevisibles.

La massificació, l'homogeneïtzació, la uniformització de la societat, descomposta en individus quasi iguals, és la condició per a què la societat esdevingui objecte de ciència. Però, malgrat l'èxit de la fórmula per comptar, mesurar i pesar la voluntat humana, això no és democràcia en sentit estricte. Això només és una consulta del sector oficial al sector privat. No entro aquí en la "microcrítica" dels sistemes electorals vigents: pobresa del "sí", "no" o abstenció, llistes obertes o tancades, mètode proporcional o majoritari, llei electoral, finançament de campanya, circumscripcions, llei de Hondt, etc. Intento descriure una "macrocrítica".

"Demo-cràcia" és, en grec, – ells inventaren la paraula – "força del poble". El poble adult, "populus publicus" constitueix l'àmbit "públic" on es tracta la cosa pública: "re-pública". Totes les societats primitives disposen d'àmbit públic, vorejat sovint per l'àmbit oficial i per l'àmbit privat. Quan les constitucions que es creuen democràtiques diuen: "La sobirania radica en el poble i tots els poders de l'Estat emanen del poble" es refereixen a l'àmbit públic, no al privat, respecte de l'àmbit oficial. L'àmbit públic caracteritza el poble adult i la seva assemblea, la institució corresponent necessària per a formar opinió pública, consens, pacte, voluntat pública, no oficial o estatal. L'autoritat democràtica és la que obeeix la voluntat del poble. Aquesta voluntat és la decisió consensuada i pactada en assemblea pública on tots els amics del poble són convocats. Que hi assisteixin més o menys, és voluntat o possibilitat de cadascú. En democràcia de veritat, la sobirania, la representativitat és subjectiva, no objectiva, és qualificada, no quantificada, és consensuada no engrunada, és pública no secreta (*).

No nego la utilitat de la consulta a través de les urnes, que he qualificat de "consulta del sector oficial al sector privat", però la vera democràcia, cal que, a part de l'autoritat oficial, a part de l'enorme massa d'individus del sector privat, disposi d'un potent àmbit públic on radiqui la sobirania. Ell és l'únic dipositari de la sobirania radical: de la iniciativa legislativa i del control de l'executiu.

En aquest canvi de segle hi ha hagut molt d'esforç de revisió de la modernitat. No he vist cap crítica en el sentit exposat en aquest article. Em plauria que els estudiosos d'aquest període tan potent de la nostra història occidental em responguessin críticament. La meva impressió és que amb la modernitat s'assoliren nous valors desitjables, però se'n perderen d'altres, un d'ells l'organicitat del poble, els subjectes col·lectius, barris municipis, comarques, vegueries, etc., lliures i responsables dels seus destins. És una qüestió subjectiva, no objectiva, artística, creativa, no científica ni mecànica. Com deia Sòcrates: ¿qui tindrà cura de l'ànima d'Atenes?

Lluís M. Xirinacs, 15.2.2000

(*): Diguem adéu a les mobilitzacions massives i cridaneres, als partits de masses, als mítings massius, a les assemblees multitudinàries.

LES ASSEMBLEES DELS PPCC

1. Les persones que, en l'etapa constituent, han anat fent funcionar els Grups de Suport de les assemblees, s'han anat fent competents per a acomplir el paper difícil d'àrbitre de la democràcia, del joc net, de la igualtat d'oportunitats, de la preservació de la independència per a tots, tan necessàries per al bon funcionament de les assemblees que propiciïn el joc net i no el joc brut i la corrupció. Qui faci de moderador en les assemblees, cal que tingui la formació adient a tal fi.
2. Una assemblea és una cosa molt seriosa¹. No es pot improvisar. És el resultat d'una maduració real, de primer, individual i, d'una faisó ascendent, d'una maduració dels Grups de Suport, un a un, cas per cas. No cal precipitar-les. Aquesta maduració té com a fi assumir la plena sobirania de la comunitat corresponent amb els seus components madurs i immadurs.
3. La plena sobirania exigeix la corresponsabilització de tota la realitat social dels seu àmbit: de la iniciativa legislativa, del control de l'executiu, de l'autogestió de l'economia i de la força popular per fer-se obeir, extrems tots ells necessaris per a exercir la responsabilitat plena. Aquest plantejament radical posa les assemblees en una posició social fonamental per damunt de sindicats, partits, institucions, associacions, etc. això exigirà una innovació jurídica i pressupostària.
4. Les assemblees comencen en l'individu i acaben en la nació sencera en línia ascendent. Les de dalt recolzen en les de baix en tot i per tot. I són necessàries sempre, no només per assolir la independència ans també per mantenir-la i guiar-la.
5. Encara que sembli estrany, cada individu és una assemblea de cèl·lules vivents. Els desequilibris, el desgast, les dependències de l'individu es reflecteixen en les seves deficiències de salut física i mental. Ens calen individus en bon estat de maduresa. La corresponsabilització dels individus en assemblees col·lectives exigirà major maduresa quan més generals siguin aquestes assemblees². I sempre, caldrà, que els individus tinguin present que, fora de les assemblees de llar, no es responsabilitzen d'ells ans d'una assemblea. Cal, doncs, que aprenguin a "morir" a si mateixos per a què visqui la corresponent assemblea. (Pau Claris : "Mori jo i visqui Catalunya!").
6. La primera i fonamental gran victòria cal aconseguir-la en la llar, entesa en el sentit ampli del paràgraf 14 d'"Els Grups de Suport". Una assemblea de llar és deficient quan només s'hi compromet un individu o una minoria de components de la comunitat. És assemblea plena quan

¹ Molt més que una associació de veïns o qualsevol associació.

² Esclat indicatiu d'edats de maduresa per participar en la responsabilitat d'un determinat nivell.

s'hi comprometen tots (perfecta democràcia directa). És assemblea normal quan s'hi compromet una majoria dels components. Això val per a les assemblees més generals normals o plenes, basades en assemblees deficients. En aquest cas aquelles només seran relativament normals o plenes, no en sentit absolut.

7. Allò que es diu de la llar es pot dir el mateix de la resta ascendent de les assemblees. El que cal que resti clar és que els graus més generals no representen els allunyats individus de la base, ans es responsabilitzen de les comunitats concretes de grau immediat inferior, altrament introduiríem en l'organisme comunitari-assembleari públic de la democràcia quantitativa d'eleccions, referèndums i administracions que relacionen l'àmbit oficial i el privat al marge de l'àmbit públic.
8. Cada assemblea es dotarà d'un secretariat que assumirà definitivament totes les funcions provisionals dels secretariats dels Grups de Suport de l'etapa constituent. I disposarà de tantes comissions i subcomissions com temes transversals es plantegin en el seu nivell competencial.
9. Cada assemblea complirà les condicions assenyalades en el document "Condicions de les Assemblees".
10. El sistema anterior deslocalitzava i desreglamentava la societat. Cal desvetllar amb paciència, amb constància, amb intel·ligència i amorosament la dimensió de responsabilitat col·lectiva transcendent dels individus i de les col·lectivitats fins ara tancats en ells mateixos.
11. El sistema d'assemblees de la democràcia de qualitat no ataca ni vol destruir de cap manera el sistema actual de la democràcia de quantitat, liberal. El complementa, el completa, el perfecciona, l'esmena.
12. El sistema d'assemblees de la democràcia de qualitat dota de subjectes lliures i responsables a la societat en tots els seus nivells.
13. El sistema d'assemblees de la democràcia de qualitat és aplicable a qualsevol país del món tingui arrels indentitàries o no en tingui. I permet elevar la corresponsabilitat sobirana per damunt de les nacions fins a assolir una humanitat sencera agermanada.

Lluís M. Xirinacs, 6.3.2000

ELS GRUPS DE SUPORT A LES ASSEMBLEES

1. Els Grups de Suport (GS) a les assemblees són en realitat pre-assemblees, assaigs d'assemblea. Quan ja s'hagi constituït l'assemblea, el corresponent grup de suport es dissoldrà.
2. A diferència de les assemblees, els GS es constituïran de dalt (PPCC) a baix (individu), amb la finalitat que el moviment de sobirania es responsabilitzi de tota la comunitat humana dels PPCC des de l'inici. Si falla aquest punt, falla tota la constitució de l'Assemblea dels PPCC.
3. D'entre les llistes d'adherits cal de seguida triar un responsable provisional de cadascun dels Països que conformen la Nació catalana. Millor que sigui bon coneixedor i responsable del País corresponent. Millor que sigui habitant del País. Però si falta alguna d'aquestes condicions, cal triar aquell que s'hi approximi més, tot prenent consciència de les diferències. Quan es trobi algú millor, aquest substituirà a aquell. Mai una comunitat territorial sense cobrir. La recerca de responsables millors que els actuals serà sempre oberta i atesa amb vigilància.
4. El resultat és de 6 components del Grup de Suport dels PPCC. Així queda constituït el primer i més general GS.
5. Cal que es doti d'un secretariat tècnic (també provisional mentre no hi hagi assemblea). Buscarà local (Rocafort?, Pça St. Agustí Vell?). recollirà en llista totes les adhesions. Muntarà tants serveis com calgui per atendre i "brancalitzar" tots els moviments transversals d'abast dels PPCC o exteriors a ells.
6. El GS-PPCC concentrarà i farà circular tota la informació, el debat i les decisions consensuades i pactades per tota la xarxa i en vetllarà l'execució. Tota l'activitat i els problemes generals dels PPCC cauen sota la seva responsabilitat.
7. Els components dels GS-PPCC no es responsabilitzen de si mateixos sinó dels País del qual s'han fet responsables. Això és d'extrema importància. I cada un cercarà de seguida, d'entre les llistes d'adherits un responsable provisional de cadascuna de les Regions que conformen cada País. També aquí, com en el paràgraf 3, millor que sigui del país, que en sigui coneixedor i plenament responsable. Però si no ho fa prou bé ho farà més malament fins que n'aprenqui o sigui substituït per un de més adequat.
8. Allò dit als paràgrafs 3-6 a propòsit del GS-PPCC cal igualment aplicar-ho als GS-Regions.
9. Tot allò dit per al GS-PPCC i per als GS-Regions, cal anar-ho de seguida aplicant als GS de comarca, municipi, barri, carrer, casa, escala i llar, fins arribar a totes les llars i tots els individus adults. Sempre que en alguna

comunitat territorial d'algun nivell hi falti responsable, algun responsable veí se'n farà càrrec provisionalment. La xarxa se sentirà responsable de reparar quan més aviat millor aquestes substitucions anòmales.

10. Cal tenir cura de la bona constitució i del bon funcionament de la xarxa de GS fins als seus "vasos capilars" més fins, petits i allunyats. No hi ha d'haver zones marginades, desateses, atrofiades. La xarxa constitueix el nostre mitjà de comunicació independent. Lent, laboriós, però segur i ben implantat. Cal evitar "flebitis", "trombosis" i "embòlies". A través d'aquesta xarxa no solament pot circular informació ans també cultura, economia, comerç, finances, esperit, festa, etc.
11. Tot el cos social vivent dels PPCC, alineat per aquesta xarxa, anirà redreçant-se i posant-se dempeus (plantant-se) fins que comenci a poder parlar d'independència tot començant per la individual, de llar, d'escala, etc. Serà l'hora de començar les assemblees de baix a dalt.
12. En la baixada que va constituint els GS, cada grup més particular descarregarà el corresponent grup més general immediat superior de totes les responsabilitats que li pertanyen: llistes, local, problemes, economia, etc. Cal que cada GS sigui valent-adult per assumir les seves responsabilitats i no mantenir-se en un infantilisme que el faci dependre del GS immediat més general. Talment que, finalment, els GS més generals només tinguin les responsabilitats més generals inevitables que de cap manera puguin assumir els GS més particulars (principi de subsidiarietat).
13. Els GS que no toquin a terra, que no arribin a l'individu, són encara GS fantasmes, deficientes, paternalistes. En els punts on no es toqui l'individu no pot pujar assemblea. Va retardat respecte dels que sí que han tocat terra.
14. Pot ser una innovació revolucionària en els plantejaments tradicionals assembleístics el considerar "llar", no només on dormen i sovint mengen i s'estimen les persones, ans també on passen moltes hores del dia: fàbrica, despatx, "llars" de 3a edat, escoles, hospitals, botigues i en general llocs de treball i d'oci permanents, o en les segones residències, talment que un mateix individu, a causa de la multilocalització moderna, pugui pertànyer a més d'una "llar" i no caigui en la deslocalització promoguda pel neoliberalisme imperant.

Lluís M. Xirinacs, 6.3.2000

PERSONA COMUNITÀRIA

Sembla que des dels temps de St. Tomàs d'Aquino l'ortodòxia catòlica prohibí de pensar que existia en cada persona una ànima racional, una altra de sensitiva i una altra de vegetativa. Només n'hi havia una, la racional que absorbia les altres dues. També restaren prohibides les ànimes o les ments col·lectives defensades per l'averroisme.

Ací vull parlar d'una realitat d'aquest ordre de coses, poc acceptada en els nostres temps: la persona jurídica, el subjecte comunitari. El dret distingeix entre persones físiques i persones jurídiques. Però en la mentalitat més corrent es considera subjectiva vivent la persona física i objectiva estructural la persona jurídica. Estem submergits en un món tan mecanicista que no solament neguem la unitat de la vida subjectiva al col·lectiu, sinó que fins i tot s'ha arribat a negar qualsevol entitat vivent subjectiva a la persona individual. Com deien ja els empiristes anglesos, sembla que només som un feix de sensacions.

Tanmateix dono per suposat que les persones individuals o físiques tenen una "entitat" pròpia, tot i que no és cap substància ni ésser objectivables. "Subjecte" és tant important, tan real o més que "Objecte", però d'una naturalesa singular no universalitzable com l'objecte. Vivència enfront d'estructura. No és substància pensant (*hypóstasis*). És subvivència pensant (*hypokéimenos*). Una realitat inquieta, oscil·lant com la flama d'un ciri. Que s'encén un bon dia i un altre s'apaga. Naixença, vida, mort. Canviant però, tanmateix, contínua, constant d'alguna manera al llarg de la vida. Això a nivell individual.

Però, a nivell col·lectiu, també, quan hi és, existeix un subjecte personal. Una realitat superior emergent dels subjectes particulars que la componen. És necessària l'estructura, l'organització, la llei, la institució, el cos social, però també la voluntat, la consciència, la responsabilitat, la capacitat d'elecció, la felicitat social. Allò que matusserament es deia en termes militars "la moral de la tropa és alta". La moral alta, l'optimisme, l'entusiasme, "la voluntat de poder" de Nietzsche són el fonament tant de la personalitat individual com de la col·lectiva. No sé per quins set sous tanta gent nega a la col·lectivitat allò que defensa ferotgement per a la persona individual: la independència. ¿Per què no es pot oprimir l'individu, però sí la nació o la llar o el poble?

La persona comunitària té concepció, gestació, naixement, infància, joventut, maduresa, vellesa i mort, igual que qualsevol humà individual. Cal voluntat dels "pares" per a concebre-la. Cal tenir cura de l'"infant", quan encara és tendre. Ens han acostumat a les reunions, tertúlies, juntes d'accionistes o de comunitats de propietaris, debats i taules rodones de polítics on tothom crida, tothom trepitja tothom, on cadascú tracta desafortadament de portar l'aigua al seu molí tot drenant-la del dels altres, com lleons menjant-se una zebra... O bé, ens aixopluguem en la família, en un convent o monestir, en una associació, partit o sindicat per estalviar-nos de viure, per viure a costa de la comunitat.

La comunitat nounada demana cura, tendresa, aliments, neteja. Ja vindrà dia que ens farà de teulada i de paret contra vents i pluges, quan ella sigui madura i nosaltres vells. Sense una voluntat fraternal, agermanada, de concòrdia i de consens a la recerca dels màxims punts comuns d'acord, la comunitat no creix, resta feble i malaltissa i enfonsa els seus membres. En una

societat de despotisme permanent de l'Estat i d'un liberalisme ferotge a la base, l'esperit comunitari és un bé molt escàs que cal protegir i "engreixar" per tots els mitjans.

Quan la comunitat de qualsevol nivell arriba a la seva maduresa cal que s'emancipi, que s'independitzi, que assumeixi la seva llibertat i la seva responsabilitat igual que un individu major d'edat. No per exercir actituds prepotents, invasives, expansives, ans per practicar la germanor intercomunitària d'igual a igual. La condició normal d'una comunitat és la d'independència. Qualsevol altra condició és indigna de la humanitat.

I, si en el concert de les comunitats humanes de la Terra, en tots els seus nivells els drets i els deures les fan iguals i germanes, en canvi, la personalitat singular, misteriosa i transcendent de cadascuna les fa totes diferents, sorprenents, imprevisibles, històriques, no mecàniques, subjectes vivents, enigmes indesxifrables. Fóra bell de veure l'eclosió de diferents caràcters, de diferents personalitats col·lectives, com les diferents flors d'un mateix jardí. Diferents cultures, art, dret, festa, litúrgia, llengua, costums, economia, etc., tant a nivells baixos, la llar o el barri, com a nivells migs o alts, el municipi, la nació, la civilització. Si cal protegir la diversitat d'espècies vivents del perill d'extinció, també cal protegir la diversitat de cultures de les comunitats humanes de tota mena, moltes d'elles també en perill d'extinció.

Cal desitjar que cada individu pugui al llarg de la seva vida anar-se iniciant a la responsabilització de comunitats cada cop més altes. És el major honor i la major felicitat.

Lluís M. Xirinacs, 17.3.2000

EL DEURE DE LA INDEPENDÈNCIA

Pel fet de posar-me testimonialment a la Pça. de St. Jaume de Barcelona reclamant la independència dels PP.Catalans s'ha suscitat una gran oposició a aquesta idea d'independència. S'han desvetllat els dimonis mig adormits dels independentismes mes guerrers, del racisme, de la intolerància, de les fronteres i lleis d'estrangeria, dels atemptats, de les massacres, dels genocidis, etc. ETA, Bòsnia, Kosovo, Txetxènia, etc. ¿No estem millor com estem?

¿S'adonen els que així pensen que cal distingir entre independents opressors, els dependents oprimits, els independents egoistes i tancats i els independents oberts i fraternals? ¿S'adonen que si tot es barreja desapareixerà la diversitat que tant preconitzen? ¿S'adonen que si allà, on ha nascut i crescut una nació diferent, no es protegeix aquesta font de diferència, desapareixerà la diferència del món? ¿S'adonen que l'internacionalisme és impossible si no hi ha nacions diferenciades? ¿S'adonen que la culpa dels conflictes rau en l'interès privat d'uns empresaris que no respecten les arrels dels treballadors i només busquen pagar menys i lucrar-se més? ¿S'adonen que la causa principal de tants problemes és la llibertat de moviment de capitals, a la recerca del major benefici, que obliga al moviment tràgic dels treballadors? "Els treballadors, deia Marx, no tenen pàtria". Però la persona humana concreta que hi ha darrere el "treballador", sí. Marx, amb la seva precisió característica hauria d'haver dit: "la força de treball no té pàtria, el treballador sí". S'usa la força de treball i no s'estudia el treballador, que pertany al grup dels dependents oprimits i que, sovint sense adonar-se'n, en el país de destí, pertany al grup dels dependents opressors.

És il·lustratiu de la confusió mantinguda que la paraula "independència" és un obstacle insuperable per: 1. el Partit Popular (PP), 2. el Partit Socialista (PSC-PSOE), 3. Iniciativa per Catalunya-Els Verds (IC-V), 4. Esquerra Unida i Alternativa (EUiA) i 5. la gent de les diferents tendències anarquistes. ¿Com pot ser que grups d'ideologies tan diferents i fins i tot oposades coincideixin en el mateix rebuig?

Tota persona individual o col·lectiva, arribada a la seva majoria d'edat, a la seva maduresa, no solament té el dret inalienable a la seva independència, ans també en té el deure. Qui arribat el moment no exercita la independència, la pren o lluita amb totes les seves forces per aconseguir-la o recuperar-la si l'ha perduda és una persona immadura, infantil, provinciana, còmplice de l'opressió manifesta. Li deia jo a Santiago Fisas, ex Director Grl. d'Esports d'Espanya, actual regidor de l'Ajuntament de Barcelona i militant del PP: "Tu no acceptes la independència de Catalunya. Per consegüent vols la dependència de Catalunya, oi? Digues-ho tu: "Jo vull la dependència de Catalunya"". No va voler dir-ho davant dels altres. I vaig reblar: "Tu allò que vols és que Catalunya depengui de... Digues-m'ho tu: "Vull que Catalunya de..." ¿De qui vols que depengui?". No ho va voler dir. És una cosa que ningú amb seny no pot dir sigui conservador, socialista, comunista o anarquista.

La majoria d'edat d'una persona individual marca l'inici del dret i del deure de la seva independència, de la seva sobirania. Això s'accepta socialment i jurídicament. Però, sense cap raó, no s'accepta per a les comunitats o persones jurídiques a nivell social. Es toleren i practiquen tota classe de dependències i subjeccions imperialistes en nom de no sé quin dret indestructible de la pàtria, a la intangibilitat de fronteres sempre establertes a cop de canó. Aquesta sobirania només individualista és el fonament del neoliberalisme salvatge que cerca la massificació homogeneïtzadora de la humanitat per a estandarditzar els productes i obtenir més lucre amb menys cost. També simplifica la feina política (?) i la redueix a l'aplicació d'inexorables lleis deterministes de la física newtoniana.

Una altra objecció comú contra l'afirmació del deure universal a la independència és la falsa convicció de la necessitat ineludible de la interdependència en el dens i integrat món actual. Qui pensa així reintrodueix la dependència per la porta del darrere de la nostra societat. Certament hi ha interdependència, però és vera dependència antidemocràtica, pura ofensa a la dignitat de les comunitats humanes. Cada comunitat cal que sigui verament independent en les seves decisions. I a partir d'aquí, des de la seva existència independent radical pot i deu pactar i consensuar col·laboracions lliures. En un món tan interrelacionat, allò que cal no són les interdependències dels imperialistes, ans estretes col·laboracions lliures a tots els nivells. És manipulat aquell que és instrumentalitzat sense el seu consentiment. Qui consent lliurement no és manipulat, simplement col·labora, que quedi clar, dins de la més estricta independència.

Perquè independència vol dir dues coses: no deixar-se manipular (cosa que agrada a molts) i col·laborar a tots els nivells (cosa que no agrada a molts). L'oblit de la dimensió col·lectiva i comunitària de la independència pot fer a l'anarquisme convertir-se en liberalisme individualista. Caldrà, doncs, esmenar el liberal: "Fes allò que vulguis" amb la correcció llibertària de bona llei: "Però d'acord amb els altres en allò que els afecti".

Lluís M. Xirinacs, 26.3.2000

LA FAL·LÀCIA AMAGADA EN EL REFERÈNDUM D'AUTODETERMINACIÓ

És, el referèndum d'autodeterminació, una pràctica acceptada comunament, com a eina d'accés o no a la independència d'una nació respecte a una altra que la tutela o la domina.

Es podria construir una teoria crítica sobre aquest tema, però ací treballaré amb exemples concrets i l'íntel·ligent lector ja farà la feina de generalitzar-los.

Suposem que Espanya, després de tantes pressions seculars, cedeix i convoca per als Països Catalans l'esperat referèndum d'autodeterminació. Si el convoca Espanya, si més no, és heterodeterminada i heterodeterminant la convocatòria, com també els termes de la pregunta, l'àmbit preguntat, les condicions tècniques de la consulta, el moment, les condicions comunicacionals, de seguretat, de presència de coaccions, militars, econòmiques, culturals, religioses, etc. No és pas petit el pes de l'alteritat ("hetero-") del procés. Encara hi ha més. Si es tracta en igualtat d'avaluació de resultats els que voten independència dels PPCC, els que no voten o voten en blanc i els que voten Espanya, també s'incorre en fal·làcia puix es barregen autodeterminació, no determinació i heterodeterminació.

Aquest és un aspecte molt important i difícil de veure quan hom és presoner de la ideologia dominant. A un noi arribat a la majoria d'edat no li consulten els pares si vol o no vol emancipar-se. La consulta electoral no és prèvia a la majoria d'edat. És un dret i un deure quan ja s'és madur (*populus públicus*, dret i deure d'incidir en la vida pública). Ésser madur, emancipat o independent no és cosa de consulta, votació o referèndum sinó viceversa. Gandhi a l'Índia no tolerà cap referèndum d'autodeterminació convocat per Anglaterra, l'imperialisme allí present. Tampoc Patrici Lumumba el tolerà als belgues dominadors del Congo (Zaire), malgrat que la resistència a no votar costà vides humanes als congolesos.

Als PPCC s'autodeterminen només aquells habitants que els volen com a nació lliure i responsable, doncs independent. Aquells habitants que se'n desentenent culpablement, innocentment, enganyats, atrafegats per necessitats de la vida immediata, etc., no es determinen. Compten només a efectes de drets humans no nacionals. Els que voten Espanya, per les raons que sigui, tampoc no compten perquè s'heterodeterminen. Volen antidemocràticament que Espanya domini els PPCC. Si volem Espanya ho hem d'autodeterminar des de la independència dels PPCC. Ells volen PPCC amb la condició prèvia de l'existència d'Espanya. Els PPCC des d'Espanya. Heterodeterminació dels PPCC. Infantilisme, provincianisme. Qui no hi és no es pot autodeterminar. La determinació "de baixada" és dependència. En aquest cas, nacionalisme espanyolista.

Dit això, cal dir la mateixa cosa i amb la mateixa contundència als independentistes "clàssics" de la nació catalana o de qualsevol altra nació. Si es postula la nació directament, s'està imposant la nació al País, a la Regió, a la Comarca, al Municipi, al Barri, a la Llar, a la persona individual. S'aplica un concepte essencialista de la nació catalana, com abans els espanyolistes feien amb la seva nació espanyola, superestructural, teulada d'un espai interior buit d'autodeterminació i, abans, d'existència independent de totes les comunitats

humanes més petites que la nació i, en darrer terme, de la persona individual. La nació, en aquest cas, la catalana heterodetermina las comunitats menors incloses en elles.

Els antropòlegs avisen que el terme de nació, aplicable a tots els éssers vivents i el terme ètnia (etos [costum] + genos [nació]), aplicable als éssers humans, en sentit rigorós tant val per a la nació, en el sentit actual sociolingüístic, com per a qualsevol de les comunitats menors esmentades. Una llar de convivència, una comunitat de veïns ja són unes petites nacions i cadascuna en el seu nivell té la seva “essència”, la seva identitat, les seves responsabilitat i llibertat sobiranes. I més. Primer les més baixes, amb dret a participar en les més altes, de baix a dalt, democràticament. Això sí: si les més baixes no volen participar en les més altes – per exemple, un barri no vol participar en la nació – haurà d’atenir-se a les conseqüències. Aquestes comunitats abstencionistes queden excloses en la formació de consens sobre temes que siguin decidibles per comunitats superiors.

El “privilegi” sempre és de les comunitats inferiors, però no d’aquelles comunitats inferiors que es tanquin en llur localisme. L’ideal democràtic és la construcció de tot consentiment de baix a dalt, però qui, d’altra banda, no es corresponsabilitza de tot l’edifici comunitari, no patirà les conseqüències no desitjades de les decisions conjuntes adoptades pels corresponsables, però tampoc no podrà beneficiar-se de les favorables. Deia St. Agustí: “Adam és Adam i tot el gènere humà”.

Lluís M. Xirinacs, 31.3.2000

GLOBALITAT

A les antípodes del fenomen mundial anomenat “globalització” – massificador, uniformista, homogeneïtzador– la Fundació RANDA proposa universalment l’ús d’un model mental global on cada element, cada part, cada relació és singular, idèntica i fidel a si mateixa i on tots ells són integrats en estricta igualtat de tracte en el conjunt global, talment que formen una constel·lació d’estrelles iguals en drets i singulars en qualitat. La comunitat en la diversitat. De la disciplina que tracta aquest tema se’n pot dir *Globalística*.

Emmarcada en la Fundació RANDA hi ha una secció d’acció anomenada “Germanies”, on, durant un temps, s’ha treballat un nou model de societat globalitzada –en el sentit suara esmentat– apta per a qualsevol país del món. La campanya “Jo també em planto”, encetada l’u de gener del 2000 és l’inici de la realització pràctica d’aquests estudis en la nació catalana. Aquesta campanya ja no pertany a la Fundació. És plenament autònoma. Però s’inspira, a l’arrencada, en els principis treballats en el si de la Fundació sota l’epígraf “Comunitat humana”.

L’assemblea d’assemblees pertany a la trama bàsica de la societat. És la forma pura de la sobirania independent del poble autoorganitzat. Els continguts poden ser molt diversos. L’assemblea és una i la mateixa per a tots. És el camp on es podran confrontar dialècticament les diferents tendències. Els equips que hi jugaran són molts, variats, plurals, però el camp és u i estrictament neutre, equilibrat, imparcial.

Ara faré una afirmació polèmica. Considerem els col·lectius de l’esquerra política (o de la dreta, és igual). No poden pretendre manar en exclusiva. No poden pretendre excloure la dreta o altres formacions. El poble és plural. En un temps manaran més uns i en un altre temps uns altres. Desqualificar radicalment l’adversari i autojustificar-se radicalment és convertir el contingut social i polític en forma pura de sobirania: tirania, despotisme. Tota tendència pot ser útil si col·labora amb les altres tendències existents en la societat. Fins els feixistes poden aportar ajuda original seva a la comunitat si no pretenen esdevenir partit únic.

La condició per a fer això possible és aprendre a globalitzar com a acte paral·lel i complementari al d’exercir la diferència. No hi som avesats. Cada persona, cada grup o col·lectiu social són alhora singulars i humans. Com a singulars es diferencien dels altres i fins i tot es confronten dialècticament. Aquest egoisme esmerçat en la defensa de la pròpia identitat és perfectament legítim. Tanmateix és ineludible –i se sol oblidar– el dret i el deure d’agermanar-se amb els qui competeixen amb la nostra identitat. No estem entrenats en compaginar competència i col·laboració. Són dues dimensions oposades. Un exemple: obediència de partit i obediència a la pròpia comunitat territorial. Poden convenir al meu partit decisions que no convenen, per exemple, al meu barri. I es farà difícil servir aquests dos senyors en determinats moments. Caldran passarel·les, transaccions, negociacions, pactes. Ara, la nostra societat disposa d’una determinada estructura jurídic-política que beneficia sistemàticament les identitats especials, ideològiques i polítiques, que es mouen en perpetu conflicte, mentre que és marginada la recerca consensuada i pactada de decisions que afecten a la comunitat humana en general. Els partits separen (“parteixen”), les assemblees uneixen (“ensamblen”).

Sorprèn aquesta tendència quan sembla que els interessos generals haurien de prevaler sobre els interessos particulars.

Globalitzar, prendre decisions conjuntes parant esment en els interessos dels altres que no coincideixen amb els nostres, és un art bellíssim, integrador, intel·ligent, però difícil. En la nostra tradició occidental som educats segons un esperit analític: la part abans que el tot. No cal oblidar aquesta manera de procedir. Però cal complementar-la amb la via contrària: servir el tot abans que la part. Abans l'interès públic que l'interès privat.

Quan les persones són educades seguint un model global suficientment ampli i ben conjugat, no es divideixen ni s'enfronten tant. Un bon model filosòfic global, obert i rigorós, provisional però pactat entre tots i adaptat a la realitat és una bona teràpia individual per a superar contradiccions internes i una bona teràpia social per a evitar guerres i violències. Sense renunciar a allò que hom creu, cal captar i processar les creences i conviccions dels altres en llur especificitat, així com tractar de construir un camp teòric i pràctic suficientment ampli com per a què tothom pugui fer el seu joc sense marginar el joc dels altres.

I en el dia a dia de les assemblees, cal aprendre a escoltar, a entendre de veritat la part de veritat de l'altre, a engalzar-la amb la nostra part de veritat per atènyer una veritat superior, ni seva ni meva, sinó nostra, fruit madur del nostre diàleg. Cal evitar doncs l'oposició frontal reactiva i saber construir una complementarietat circular retroactiva que permeti l'aparició d'un equilibri dinàmic superior. Cal anar a l'assemblea a agermanar-se amb un germà no triat per mi, que és com és, i amb el qual estic condemnat a entendre'm. Aquesta poc coneguda voluntat integradora és la nova clau que evitarà revolucions de contradicció i farà pas a la revolució de síntesi de contraris: la nova germanor.

Lluís M. Xirinacs, 3.4.2000

ESTIMAT MINISTRE DE DEFENSA D'ESPANYA

El dia 24 de gener de 1939, jo de set anys, m'estava en un pis alt del carrer Muntaner de Barcelona, més amunt de Travessera. El Pare, presoner dels "rojos", en parador desconegut. Afusellat? La mare plorant. A les nou del matí algú cridava: "Mireu, els tancs llueixen al sol tot baixant per la carretera de Vallvidrera!". En efecte els vaig veure lluir. A les tres de la tarda, els darrers milicians, esperitats, els veia fugir per carrerons, entre Muntaner i Diagonal. Fins abandonaven l'arma en els portals per fer-se escàpols més de pressa.

"Baixeu les persianes" deia la Mare, "podrien disparar-nos". Entre llistó i llistó de persiana sotjàvem, cinc fills, el carrer amb els ulls rodons. Durant un quart d'hora planaren el silenci i la buidor més absoluts. Després, una riuada de militars franquistes desordenats començà a omplir, de banda a banda, la Diagonal, tot baixant de Pedralbes.

Els meus amics, més grans que jo, en deien temps després "l'únic quart d'hora de llibertat de Catalunya, des de 1714". Molt més tard, però ja en aquests temps en què el Partit Popular espanyol s'omple la boca amb la frase "Nosotros los democràtas", m'he cansat de sentir en les nostres manifestacions l'eslògan: "Fora les forces d'ocupació!"

Avui, 27 de maig de 2000, han volgut tornar a fer una demostració pública de l'argument inhumà de la coacció a Barcelona, la ciutat més populosa dels Països Catalans. L'alcalde Clos ha arribat a dir que ho trobava tan adient: "Són el nostre exèrcit". La Generalitat de Catalunya ho accepta: "És un exèrcit en missions de pau a Bòsnia i Kosovo". Molt més nobles, vosaltres de fet ens dieu: "No. No us enganyeu. El nostre exèrcit és per fer mal. I si no, veieu les fotografies, fins ara secretes dels impactes de les nostres bombes en ports i instal·lacions de Kosovo". Ressò d'aquelles memorables paraules d'antany de Garicano Goñi: "Les armes són per fer-les servir". Arreu del món. Russos, americans, europeus, Tercer Món. També en aquest sentit ho diu més clar Clos que la Generalitat.

Que jo sàpiga, només Costa Rica és mancada d'exèrcit i, encara, té policia i els Estats Units garanteixen la seva seguretat. La desmilitarització absoluta és lluny en l'horitzó de la humanitat. Gandhi, Lumumba i pocs altres menaren un procés d'alliberament vers la independència amb èxit, sense armes. Però fins i tot aquests és veieren depassats pels violents a l'hora de mantenir-la. És molt interessant l'esforç complex desenvolupat per Gandhi en vista a governar l'Índia sense coacció institucional. No he llegit cap estudi a fons en aquest sentit però sé que hi ha bon material i que Gandhi es veia en cor de governar els seus país immens d'aquesta faisó. El màxim que fins avui s'ha aconseguit és dur a terme campanyes limitades per la via de la no violència. Alguns argumenten doncs, que és una via feble, sense eficàcia.

Una anècdota. Quan en les primeres eleccions a Corts espanyoles, vaig sortir senador per Barcelona, en una intervenció meva a l'hemicicle vaig adreçar-me al ministre de defensa, aleshores, si no recordo malament, encara militar, i li vaig preguntar: "Oi que el militars espanyols no són feliços embriagant-se en

banys de sang?”. Seguiren murmuris. “Doncs, perquè Defensa només s’enfoca segons la via violenta? Tants i tants diners esmerçats en la cultura de la guerra! Per què no és dedica la meitat del pressupost de la guerra a la cultura de la defensa no violenta?. Hi ha temes a estudiar i a practicar. Al costat de les defenses militars, “aixrams” gandhians de preparació a la defensa civil no violenta. “Rigueren molt els militars, senadors nomenats a dit pel rei. Si sense mitjans s’han aconseguit objectius tan espectaculars com la independència de l’Índia, del Congo-Zaire, la llei d’igualtat de drets dels negres americans, l’atur de la instal·lació de caps nuclears de l’OTAN a Alemanya, la desaparició del servei militar obligatori a Espanya, etc. Què no s’obtidria amb alguna engruna del pressupost militar dels estats del món?”

Però deixem de banda el tema de l’antimilitarisme i de la no violència absoluts. I, abans de tancar, deixeu-me dir que la provocació militar d’enguany no és feta per frenar l’antimilitarisme. Apunta a un altre tema: impedir la liquidació definitiva dels imperialismes europeus heretats del passat. Europa s’està construint sense destruir l’actitud imperialista ancestral d’alguns dels seus membres. Aquests estan involucrant Europa en les seves terribles agressions del passat, Espanya, França, Anglaterra, Turquia... Castella annexiona Galícia a l’inici del s.XII i Nafarroa al XV. L’Emperador reconquerí per les armes Castella (Villalar) al segle XV. Aleshores ho intentà també amb èxit a bona part d’Amèrica, part d’Àfrica, part d’Oceania i part d’Europa.

Fracassà parcialment en els primers intents de dominar els Països Catalans (Germanies). Al segle següent la nova Castella centralista es cruspí l’Aragó, al XVIII els Països Catalans i al XIX Guipúscoa, Àlaba i Biscaia. Després ha anat perdent peça a peça tot el seu aixovar excepte els territoris peninsulars. Amb els desastres de Cuba i Filipines, Espanya volgué considerar, com a data infausta, l’any 1898. Li restava encara el nord de Marroc, el Sàhara Occidental, Ifni, Guinea equatorial, Ceuta i Melilla a l’Àfrica. I totes les terres dominades de la Península i Illes adjacents. Amb aquestes darreres possessions ha entrat a Europa, l’Europa dels imperialismes rancis, en fase terminal, potser la més perillosa.

Si algú en dubtava, parem esment en la rara unanimitat dels polítics en afirmar que si la transició espanyola es feu amb excessives concessions als exfranquistes, fou per mor del “soroll (de fons) de sabres” a les casernes i estaments militars. Darrerament Serra, l’anterior ministre de Defensa del PP, va amenaçar sense embuts de posar al carrer els tancs, com un Milà del Bosch qualsevol, si veia amenaçada “la sagrada unitat de la pàtria”.

El dia 27 de maig els posen als carrers de Barcelona. Es tracta només d’ensenyar les urpes, no d’usar-les. No els cal. Si se sentissin segurs en aquesta ocupació permanent forçada ni els caldria ensenyar les urpes. Ensenyar-les ja indica certa feblesa.

Els Països Catalans tornem a exigir la independència. Això els atemoreix i ensenyen les urpes. Hi són. Hi eren. No ens escandalitzem que ensenyin les urpes. Cal denunciar que les tenen, no que les ensenyen. Són forces d’ocupació. Som colònia seva. Conquerits (1714) i reconquerits (1939), com diuen ells “amb grans esforços”. No posen els tancs al carrer per usar-los perquè no els cal, ni al País Basc malgrat la dura contestació allà existent. Però

els posaran quan temin l'eficàcia de la nostra força. Ni que sigui no violenta. No cal protestar moguts reactivament per una parada militar. Cal l'acció d'organitzar-se per prendre la independència que ens és deguda en el concert fraternal d'una Europa de les nacions.

Lluís M. Xirinacs
Barcelona, 14 de maig del 2000

ÀLGEBRA D'ASSEMBLEES COMUNITÀRIES

- 1) La persona individual, com a tal, només si vol, és directament responsable en l'assemblea de llar. Els components superiors o representants, sempre, només són responsables de les persones col·lectives del nivell immediat inferior.
- 2) Cada persona individual que pugui i vulgui, si és triada per l'assemblea respectiva, anirà ascendint gradualment en responsabilitats de comunitats cada vegada més àmplies.
- 3) Hi haurà persones individuals o col·lectives (aquestes, amb les seves persones corresponents de grau inferior) que:
  - a) No podran o no voldran participar en les responsabilitats del seu nivell. Cal respectar-les i atendre-les en tots els seus drets (humans) individuals. Serà bo, tanmateix, en successius intents tornar a invitar-les, mantenir-les informades, obtenir una reconsideració de llur actitud. Podran fruit de tots els avantatges del seu col·lectiu i seran obligades en tots els aspectes d'interès comú indefugible si el consens de la respectiva assemblea així ho permet.
  - b) Només podran o voldran participar en el nivell propi. A més dels drets individuals gaudiran de la corresponsabilitat en el propi nivell.
  - c) Només podran o voldran participar fins a determinat nivell. Gaudiran, doncs, de la corresponsabilitat fins a aquell nivell.
  - d) Podran i voldran participar a qualsevol nivell. Gaudiran, doncs, de la corresponsabilitat plena.
- 4) En la gestió de cada assemblea hi podran participar 3b, 3c i 3d.
- 5) La piràmide de les assemblees va sempre de baix a dalt (principi de subsidiarietat). Altrament es tracta de grups de suport provisionals.
- 6) Cap assemblea de qualsevol nivell no podrà donar més de dos representants seus en nivells superiors. (2/~6:33,33%, calen com a màxim: 23,85%).

- 7) Les assemblees, si són de components nombrosos, cal subdividir-les tot intercalant noves assemblees intermèdies en el nivell immediatament inferior. Cal prendre cura per tal que les noves subdivisions responguin a criteris de tradició, de bona comunicació, d'urbanisme, d'ecologia, de racionalitat, de gust col·lectiu. No és un inconvenient que les diferents subpiràmides tinguin algunes més nivells que les altres.
- 8) Les assemblees seran qualificades de:
- a) Deficients (D) si hi participen fins a la meitat dels components possibles (3 b-d), segons la corresponent divisió territorial.
  - b) Normals (N) si els components responsables (3 b-d) sobrepassen la meitat dels possibles.
  - c) Plenes (P) si els participants són tots els components possibles.
- 9) Seran assemblees poc fundades les que tinguin molt deficients les seves assemblees inferiors. I seran infundades, preassemblees o, simplement grups de suport provisional, les que no arribin al nivell inferior individual sense solució de continuïtat de les assemblees intermèdies.
- 10) En cada nivell l'assemblea respectarà:
- a) La igualtat de drets de cada component (qualitat).
  - b) La desigualtat de pes i, per tant, de necessitat de recursos proporcionals al pes (7) de les representacions que donin suport.
- 14) Els càrrecs en l'assemblea seran rotatius i duraran sis mesos. Seran els següents:
- a) **Presidències:** responsabilitat de l'assemblea, coordinació dels debats en vista a arribar a consens-contracte.
  - b) **Representació:** al nivell n+1: corresponsable d'expansió d'aquell nivell.
  - c) **Interior:** responsable de la bona harmonia i de l'expansió al propi nivell i als inferiors corresponents.
  - d) **Economia:** responsable de la bossa comunitària de la comunitat i de l'assemblea del propi nivell.
  - e) **Secretaria:** actes de les sessions de l'assemblea, administració i confecció i permanent actualització del cadastre d'immobles i del cens humanitari del propi nivell.

- f) Serveis: relacions extracomunitàries, sectorials, transversals amb l'economia, l'ecologia, l'ecumene, la política legislativa, la política executiva, la justícia i el testimoniatge.

15) Cal que les assemblees siguin:

- a) Finançades per la plusvàlua que genera l'economia.
- b) Configurades segons les exigències de l'ecologia.
- c) Animades per la comunió dels compromesos de l'ecumene.
- d) Constitucionalitzades i legalitzades pels polítics del legislatiu.
- e) Obeïdes i les seves decisions executades pels polítics de l'executiu.
- f) Jutjades i sancionades pels juristes del dret.
- g) Inspirades pels testimonis vivents passats i presents.

16) Una assemblea, tot i que sigui poc fundada (a), podrà ser formalment constituïda, si es compromet a reforçar el seu funcionament, quan:

- a) En totes les seves branques inferiors no hi ha solució de continuïtat fins a la base individual (no hi ha individus "aeris").
- b) Estigui disposada a assumir la plenitud de les llibertats i responsabilitats de tota la conjunta comunitat corresponent.

Lluís M. Xirinacs, Barcelona 20.5.2000

ESTIMAT POBLE MEU

El dia vint-i-quatre de maig, en roda de premsa a la mateixa plaça de St. Jaume de Barcelona, vaig fer pública la meva decisió d'abandonar la meva estada continuada a la Plaça per les raons que a continuació esmento.

“Havia fet un pacte amb el meu poble. Des de l'u de gener fins al 14 d'abril de l'any 2000, 105 dies ininterromputs, festius inclosos, dotze hores diàries de les més inclements de l'any, he estat presoner voluntari a la Plaça de St. Jaume de Barcelona. M'he plantat amb la plena convicció de fer durar el meu testimoni fins que existís una vera Assemblea d'assemblees, ben articulada, forta i fornida, digna de representar, a tot efecte, la voluntat sobirana de les persones que viuen en els Països Catalans i, per consegüent, amb els requisits indispensables per generar el màxim grau d'independència.

“Tanmateix, el meu estat de salut s'ha manifestat molt més delicat del que jo creia. Les forces m'han fallat. M'he equivocat. He sobrevalorat les meves forces i, evidentment, la gesta no ha sortit tan rodona com desitjava. Després de la crisi nefrítica i la pèrdua de quinze quilos, qualsevol situació de tensió em posa a les portes de la fibril·lació auricular del meu cor malalt. Fins i tot la dosi màxima del medicament no millora substancialment la seva alarmant pèrdua de salut. Aquesta és, doncs, l'única raó per la qual m'he vist obligat a abandonar definitivament la meva plantada a la Plaça de St. Jaume. Queda palès que les circumstàncies m'obliguen a portar una vida molt més tranquil·la. El sentit comú també m'indica que haig de canviar la torxa de mà, i perseverar tanmateix fidel al pacte que he fet amb el meu poble, fins que el cos digui prou. Ara, però, em cal aprendre a no malbaratar energies i a no forçar límits extrems sense una raó suficient. Opto, doncs, per abandonar la meva estada a la Plaça.

“Sortosament, el balanç apareix positiu: L'acollida mediàtica del meu gest ha estat respectuosa i intel·ligent. El missatge, no gens fàcil ni usual, s'ha transmès prou fidelment. Gràcies! La recepció del missatge per part de la gent més socialment sensibilitzada, ha estat bona. Són molt nombrosos els qui s'han adherit de manera espontània individual i col·lectiva. S'han inscrit persones de totes les edats, condicions, dedicació i ubicació d'arreu dels PP.CC. Gràcies! La ràpida organització inicial dels grups de suport preparatoris de les assemblees ha estat eixamplada per la generosa col·laboració vinguda de diferents indrets dels PP.CC., especialment de grups socials, culturals i polítics ben diversos. Gràcies! S'ha aconseguit la constitució d'una Mesa nacional de grups de suport a l'Assemblea dels PP.CC., el 12 de febrer a la ciutat de Reus. Gràcies! S'ha procedit a l'elecció d'una Permanent de la Mesa nacional, el 9 de març, en la segona reunió de la Mesa, a la ciutat de Girona. Gràcies! Durant el mes de la meva crisi de salut, de mig abril a mig maig, el moviment ni s'ha aturat ni s'ha alentit, ans s'ha accelerat. Gràcies! Finalment, cal ben dir que tot plegat funciona molt millor del que cabia esperar.

“Està clar: convé que jo afluixi en el terreny més dur i que el moviment creixi lliure fins a vessar per damunt de la meva tossuderia puntual. Doncs, m'integro com un català més a les tasques bàsiques del moviment. No renuncio a res. El fet que em senti obligat a abandonar la “Plaça”, només s'ha d'interpretar com si

la salut em volgués estalviar una batalleta. Així mateix, no rectifico res del que demanava al meu poble en el manifest de l'u de gener. L'acció del poble no s'atura. Continua endavant. Només passo a l'acció d'una manera diferent, en vistes a una millor eficàcia, d'acord amb les meves forces. Em reitero en la meva dedicació i el meu amor sincer a favor del desheretats de la nostra penosa societat, per damunt d'altres consideracions d'aspecte polític del missatge.

“La confiança de tantes persones obliga; i m'obliga a afirmar que estic segur que el primer acte d'independència exigeix alliberar-nos de la por i solidaritzar-nos. La primera independència és superar la dependència de la misèria humana en què ens volen fer caure. Les assemblees populars, a desgrat dels seus inconvenients, són l'única instància jurídica indicada per exercir plenament el deure de respectar-nos. Doncs, el deure de governar-nos. I, sobretot, insisteixo dient que l'assemblea és el lloc precís on es mesura i es dóna compte del nostre esperit creatiu, solidari, conciliador i lliure. A tots els visitants i acompanyants que se m'han acostat, o que ho han intentat, els demano que s'integrin als grups de suport i facin un exercici real d'amor envers la nostra Terra i la nostra gent, tot aportant les millores que calguin allà on cadascú se senti més competent. L'escalf i la dedicació que m'heu reservat és exemplar. El meu esforç ha estat recompensat.

“Finalment, guardo les millors pensades de vera gratitud per aquest entranyable “poble petit” que se m'ha atansat per compartir fred i patiment, i m'ha escalfat el cor. Les seves paraules i els seus ulls m'han reconfortat pregonament. Encara hi ha amor. Estic amb vosaltres. Moltes gràcies! Allò que fa créixer el meu poble em fa feliç, i em fa fort”.

Aquesta declaració es refereix únicament a la meva persona. La resposta del poble conscient no s'atura. Creix. La vigília de la desfilada de les Forces Armades espanyoles, a les vuit del vespre, el nostre moviment convocà una cadena humana a la Plaça en protesta contra aquella provocativa ostentació de la violència d'Estat. No hi vaig poder assistir. La salut no m'ho permetia. Els que hi foren en restaren fonament colpits. Es formaren tres rotllanes concèntriques al llarg i a l'ample de tota la plaça. Es servaren rigorosament deu llargs minuts de silenci. D'aquesta gesta els mitjans no se'n feren cap ressò. Altres coses més minses foren recollides a la premsa. Ara el moviment rutlla sense cap dependència respecte al meu gest. Com ha de ser! Jo hi participaré en la mesura en què la salut m'ho permeti. Aquest estiu hi haurà presència destacada del moviment a la Universitat catalana d'Estiu de Prada de Conflent. I per a la tardor s'està dissenyant, a part dels projectes d'extensió, una idea de perllongar col·lectivament un testimoniatge que havia començat individualment, tan necessari per interpel·lar tantes consciències adormides o desinformades en una societat majoritàriament poc solidària.

Lluís M. Xirinacs. Barcelona
24 de maig de 2000

ESTIMAT PRESIDENT DE LA F.A.V. DE BARCELONA

Personalment, Andrés Noya, no tinc el gust de conèixer-te. Però, després de llegir una entrevista, que et va fer en aquest mateix diari en Quim Aranda, sempre tan cruelment incisiu, m'han posseït les ganes d'adreçar-te una carta oberta. Psicològicament ja m'havia predisposat en aquest mateix sentit la notícia anterior de la formació del Fòrum Veïnal Barceloní que aplega al voltant de 200 entitats per oposar-se a la política urbanística de l'equip de govern de l'Ajuntament de Barcelona. És admirable que en un ambient, intencionadament fomentat, de ferotge individualisme consumista, es puguin reunir tantes forces socials en una acció mancomunada al servei del poble d'aquesta nostra ciutat tan encisera de portes enfora i tan trossejada i gairebé esmicolada de portes endins.

La reflexió, que em susciten les teves declaracions, potser es podria resumir en aquest eslògan: "A la recerca del subjecte social". En comptes de "Barcelona posa't guapa", "Barcelona planta't i posa't a caminar". L'estructuralisme i el materialisme vigents han arribat a posar en dubte l'existència del subjecte o de la persona individual. Sembla com si només fóssim homes-objecte, manipulables a cor que vols des de fora mitjançant imperatius o imatges mediàtics, ordenances o lleis polítiques, tècniques genètiques o pastilles químiques. Si això passa amb l'individu, ¿què no passarà amb els col·lectius? Si en l'individu no es reconeix una realitat *sui generis*, distinta de la substància corporal, seu de llibertats i de responsabilitats, ¿com es reconeixerà que la societat, a part de tenir un "cos" comptable, mesurable i legislable, també té una personalitat, una font de llibertats i responsabilitats col·lectives? S'intenta esborrar l'autoconsciència social. Col·lectivament som un mer muntatge, més o menys encertat i funcional, fet de pressupostos, administracions, programes i obres públiques. Talment un cotxe, que es construeix a fàbrica, no es genera. I es repara en el taller. No es regenera. Certament, aquesta feina de muntar, estructurar i reestructurar el cos social és feina ineludible, ben pròpia de l'Ajuntament de la nostra comunitat municipal. Però, la mentalitat predominantment industrial vigent veu el cos individual i el cos social com unes grans màquines. I ho són. Però són més que això. En una màquina mana el professional, el conductor, el cap de taller, l'enginyer, el metge, l'Ajuntament. Però en un ésser vivent mana el subjecte, el jo, la persona individual o col·lectiva.

Aquí volia arribar. Patim una confusió lamentable que ens mata col·lectivament. Qui mana en un cotxe no és el mecànic, ni l'enginyer. És l'amo o el conductor. Qui mana en darrera instància en un municipi no és l'Ajuntament, tot i que sembli estrany. ¿Qui és, doncs? L'amo, la persona col·lectiva, el subjecte social. I, qui és? No hi és. És mort. L'han matat. No el deixen viure. L'Ajuntament representa el poble, no el substitueix ni el suplanta. L'administració municipal té cura del bon funcionament de la comunitat, no la dirigeix.

El subjecte social de la comunitat municipal és el poble, arrel de tot poder de tota sobirania, de tota autonomia, autogovern o autodeterminació, capaç de decidir i de responsabilitzar-se de les seves decisions; capaç de ben informar-se, de ben triar, de fer-se obeir per les autoritats democràtiques, que vol dir, obedients a la voluntat del poble. A tal fi cal una assemblea municipal, lloc natural de la recollida de la informació pública, de l'exercici del debat públic,

de la formació de la opinió pública, de la tria de les decisions públiques i de l'energia per a què aquestes decisions siguin definides jurídicament i executades governativament i administrativa. Si no hi ha això no tenim subjecte social, tenim una massa amorfa plebea impersonal i manipulable.

Tots aquests drets i deures col·lectius, que no neguen els drets i deures individuals, però que els superen, neixen d'una condició que es podria anomenar de troncalitat. No qualsevol col·lectiu té aquesta sobirania plena sobre la comunitat municipal. Només la té aquell col·lectiu que assumeix la totalitat de les responsabilitats de la comunitat municipal. No la societat filatèlica, no els okupes, no els amics de la llengua catalana. Sí l'assemblea municipal oberta a tots els residents, vinguin d'on vinguin, que volen primàriament el bé del municipi i tancada a aquells que supediten aquest bé a béns aliens.

Allò que més s'assembla a l'assemblea de Barcelona és la FAVB que tu presideixes amb tant de braó i constància. Les associacions de veïns, amb totes les seves dificultats, amb les mil agressions patides al llarg del tres o quatre o més decennis de la seva existència, malden per vetllar per tot allò concernent a la vida dels barris. La federació té una altra qualitat. No és massiva. No és una representació d'individus solitaris engrunats. Un milió i mig! Ans una representació de barris, que a llur torn hauria de representar carrers, cases, etc. En el temps del final del franquisme sorgiren com a assemblees, tot i que amb actuacions semiclandestines, que s'integraren, en bona part, lliurement a l'Assemblea del Principat de Catalunya. Després la democràcia liberal desfeu aquella necessària i essencial assemblea, amb la raó que ja teníem ajuntaments democràticament elegits, i marginà les associacions de veïns fins a reduir-les a mers "grups de reivindicacions ciutadanes" que "incordien" l'autoritat municipal o de barri.

Para atenció, si et plau, al que vull dir-te. Potser vull dir massa en l'estret marge d'un article de diari. És un mal de tot el món democràtic. *Demos* és "poble" i *cratos* és "força". La legitimitat de l'autoritat derivada de les consultes electorals és bona però no és suficient. Són només consultes del sector oficial al sector privat. El sector públic, avui esclafat, és tota una altra cosa. És la voluntat col·lectiva del subjecte social. No la voluntat privada dels subjectes individuals en suma aritmètica. És quelcom de molt més difícil i seriós. Aquesta voluntat col·lectiva s'ha d'anar fent laboriosament, per consens cordial i amb contracte articulat, com he esmentat abans, mitjançant una assemblea d'assemblees menors fins a arribar a l'assemblea de llar, on es cuinin l'opinió i les decisions públiques en debat obert i verament democràtic.

Ara, en els països dits democràtics, tothom es queixa de falta de participació ciutadana, d'absentisme electoral, de l'endogàmia dels polítics, del despotisme il·lustrat (?) vigent. Sense negar la via de la consulta electoral individualitzada, inventada per la Il·lustració, cal dotar a la societat d'un nou mecanisme en *feed-back*, de baix a dalt per reforçar aquesta via en front de l'autoritarisme encobert que priva per causa del reforçament vigent actualment de la via política de dalt a baix.

Amic, m'acomiado bo i repetint: "Poble de Barcelona, planta't i posa't a caminar". Madura. Eleva la teva condició reactiva del qui es queixa, la condició secundària del qui participa, i assumeix la teva majoria d'edat. Ets el protagonista. Les autoritats, elegides i pagades per tots, legislaran allò que tu els demanis que legislin i manaran allò que tu els manis que manin. Coratge!

Lluís M. Xirinacs, 7.6.2000

ASSEMBLEA DE LLAR

Una persona individual madura és independent: és idealista, és pràctica, és lluitadora, és pacífica, és sana, és emprenedora, és lliure, és responsable. Sap estar i viure sola. Es manté sobre els seus peus. L'èmfansipació del jove no és només un dret, és també un deure. Aquests joves que es mantenen anys i anys recolzats en els seus pares, aquells altres, de pares separats, que els fan xantatge i els van arrencant ajudes i capricis, no són persones humanes, són "gossets de companyia".

Només aquells que saben mantenir-se sols, estan a punt per formar una llar, una comunitat de convivència. Aquells que s'uneixen per necessitat, perquè no s'aguanten sols, funden una llar inestable que molt probablement tard o d'hora es trencarà. En temps anteriors l'Església mantenia fictíciament unit allò que en realitat ja era trencat. Amb la "democràcia", tots aquests vincles falsos han cedit. I el panorama és desolador. Poques llars funcionen bé. El castell falla per la base. La pinya fa aigües. Hi ha massa llars trencades en el nostre poble. En canvi els islàmics que vénen, presenten una vida familiar molt consistent.

Si dues persones s'estimen de veritat i funden una llar, aquesta llar és la tercera persona. Una persona col·lectiva. Una persona nova d'ordre superior al de les persones individuals. En la nova comunitat calen espais i temps per a cada component individual i espais per al nou component comunitari. Aquesta nova persona tot just acaba de néixer. Li calen tota mena de sol·lícites atencions. Qui dels seus components volen viure i aprofitar-se de la nounada comunitat de convivència, erra. És hora de tenir cura d'ella, d'alimentar-la de fer-la créixer, de fer-la forta. Més gran, com un gran arbre, protegirà i donarà aixopluc als seus progenitors. Cal, doncs, conrear l'avinença, la concòrdia, el consens, la guerra d'atencions dels individus components de la llar per a què aquesta prosperi i creixi.

Els fills que vinguin són part d'aquest creixement de la comunitat. Part molt important, tot i que no necessària. Sense fills també es pot viure. I, com he dit en el paràgraf primer, fins i tot una persona individual que viu sola (solitària, soltera) també, des del nostre punt de vista és, a més, llar.

La llar reclama, de tant en tant, assemblea de llar. En l'antic moviment de matrimonis cristians es parlava del "dret d'asseure's" que podia exercir la parella. Dret i deure d'asseure's, d'informar-se mútuament, de deliberar, de dialogar, de decidir... Això és l'assemblea de llar. Cadascú té la seva vida. Però, l'assemblea és l'expressió de la vida comuna, on es tracten els problemes comuns, on es projecten i preparen les grans decisions, on es dissenyen les festes, les grans efemèrides, on es prega, on es recorden els avantpassats, els parents, des d'on s'endevina el futur.

L'educació dels fills ha de cobrir la seva dimensió individual, però també la seva dimensió comunitària. Gradualment s'han d'anar descloent les capacitats dels fills de disciplina, de creativitat, d'emotivitat i de responsabilitat. Eficàcia i mística, habilitat i especulació, rigor i imaginació, anàlisi i síntesi. Potser fora convenient que als voltants dels dotze anys ja prenguessin part en l'assemblea de llar amb plenituds de drets i de deures. Tal volta amb una cerimònia equivalent a la tradicional de la primera comunió. "La primera comunió en l'assemblea de llar".

En el castell d'assemblees, que han de constituir l'àmbit públic, l'assemblea de llar és la primera, la més fonamental, on recolzen totes les altres. Si ella no és segura, si la pinya de la base no és ben plantada, tot l'edifici social s'esfondrarà. Actuament, la mentalitat lliberal individualista ha corcat greument l'estructura de la comunitat de convivència. Si volem formar sòlidament la independència de la nació, hem de jugar fort en l'establiment de llars ben lligades pel fort lligam del ver amor, plaent i valent, elegant i apassionat, ingenu i fidel. L'amor és la millor superació de l'egoisme individualista. L'amor és l'acolliment generós de l'altre en mi. Els fills, naturals o adoptius en són el fruit madur.

La participació directa de l'individu adult en tot el castell de les comunitats humanes només es fa en el si de la comunitat de llar, mitjançant la seva participació en l'assemblea corresponent. Com a tal, l'individu no participa en els nivells més alts del castell. Per exemple, en la responsabilitat de la nació només participen els països que la componen. L'accés directe de l'individu en, per exemple, la nació és un desig fantasmal, creació abstracta de la "democràcia" il·lustrada, moderna, racionalista. Fins i tot en aquesta pseudeodemocràcia, la participació a través de les urnes de l'individu és un miratge, una aparença, una fal·làcia. La comunitat d'escala, de casa o de carrer és feta, no d'individus, ans de comunitats de llar.

Avui dia la vida, la convivència de llar és trossejada. Per exemple, un tros és en el lloc on es dorm, un altre en el lloc on es treballa, un altre en el lloc dels caps de setmana, etc. Multilocalització. Llargues hores de convivència a cada lloc. Caldrà, doncs, considerar la comunitat de llar amb la corresponent assemblea en un sentit ample i flexible. Formaran part de l'assemblea de carrer no només les llars estrictes, ans també les botigues, els despatxos i oficines, les segones residències, etc., però no segons llurs continguts específics, sinó com a comunitats de convivència, com a veïns del lloc.

Quan una llar forma part d'una comunitat superior, el representant nomenat ha de defensar-hi allò que s'ha acordat. No la seva voluntat individual.

Una llar on els convençuts no són majoria forma una assemblea deficient. On són majoria, una assemblea normal. On en són tots, una assemblea plena. Quan encetarem la llista de les llars adherides, compromeses amb el barri, amb el municipi..?

Lluís M. Xirinacs, 22.6.2000

Autoritat democràtica

En democràcia, manar és obeir la voluntat del poble. La sobirania radica en el poble i tots els poders i institucions de l'Estat emanen del poble. Per obeir la voluntat del poble cal que hi hagi poble i que el poble expressi una voluntat prèviament determinada a través de la disposició d'una vera informació pública (referent al poble), d'un ver debat públic i d'una vera presa de decisions pública.

La primera condició esmentada és que hi hagi poble. Què és el poble? Talment com la seva pròpia etimologia, la realitat del poble s'endinsa en la nit dels temps passats. Hi ha molta història i prehistòria implicades. No esgotaré ací el tema. Horda, tòtem, clan, tribu, etc. Sempre, però, el poble és una comunitat d'individus humans íntimament organitzada: elementals comunitats naturals (llars, famílies) de convivència més o menys àmplia que constitueixen flonges confederacions ascendents (gens, clans, tribus, barris, municipis, comarques, vegueries, amficionies, petites o grans nacions, grans confederacions). En grec: "genos", en llatí: "natio", en català: "nació". Petites nacions veïnals, mitjanes i grans nacions de nacions. A Grècia, descomptada l'horrible institució de l'esclavitud, vigent aleshores a tot arreu, el "demos", el poble era compost de nacions, de "genos". La democràcia – la força del poble – era qualificada, no quantitativa. "Demos", no "plethýs". A Roma, "populus", no "plebs". El poble romà era format de "patricis", la massa desorganitzada, de "plebeus". La lluita històrica entre patricis i plebeus era la lluita entre una democràcia de qualitat i una democràcia de quantitat. Els patricis eren els indígenes i els plebeus eren els sobrevinguts, ben sovint desgraciats immigrants resultat de guerres, conquestes, deportacions, etc. Els patricis a Roma, encapçalats per Sila, defensaven llur vida, llur història, l'ésser com a nació, els drets públics col·lectius. Els plebeus, encapçalats per Marius, defensaven llur mínima supervivència, els drets elementals individuals: menjar, habitatge, salut, ensenyament. Els patricis tenien assegurats aquests drets des de temps immemorials.

En l'enfonsament de les democràcies grega i romana, es perd el poble, només resten masses de plebeus governades despòticament. I neixen els imperialismes macedoni a Grècia i romà a Roma.

Digerida al llarg de l'Edat Mitjana la invasió dels bàrbars, reapareix el despotisme imperialista en l'Edat Moderna: Portugal, Espanya, França, Anglaterra, Rússia, etc. La Il·lustració amb la seva filla, la Revolució Francesa, intenten recuperar la democràcia. Però es munta segons un model quantitatiu, fruit del científisme enciclopèdic: a cada persona un vot. El despotisme estatal es compensa amb l'individualisme privat. No hi ha poble. S'instaura una política (Estat) de masses (individus amuntegats, considerats quantitativament). Per dur a terme la voluntat de la base sobirana es recorre a mobilitzacions de masses, assalt a la Bastilla, assemblees multitudinàries tempestuoses, vagues obreres i ciutadanes parcials o generals, batalles i grans guerres, invasions i repressions massives per escampar el progrés en països endarrerits, etc. No solament el liberalisme, ans també el socialisme, el comunisme i en menor mida, l'anarquisme, són deutors d'aquests mètodes. Al control de les masses

del despotisme il·lustrat (*A favor del poble, però sense el poble*) succeeix la *rebel·lió de les masses* descrita per Ortega i Gasset. “A cada persona un vot” i els *Drets Universals de la persona humana* són el signe del restabliment de la importància indiscutible de l'àmbit privat en front de l'àmbit oficial. Però encara no apareix res de l'àmbit públic desaparegut, devorat pels altres dos àmbits. Les votacions *democràtiques* no són demo-cràtiques. Els consultats són merament privats. No s'ha pogut formar encara la voluntat del poble. Les enquestes de les *Societats d'Opinió* que solen precedir a eleccions i referèndums, no constitueixen un sondeig de l'opinió pública, com equivocadament es diu. Només són una consulta a privats encarregada des dels estaments de poder oficial o paraoficial. La suposició que la mitjana dels consultats revela l'opinió pública és una burda extrapolació de mètodes quantitius només aplicables a ingents masses homogènies d'àtoms, de molècules, etc. de la ciència macrofísica al territori humà fet d'elements, singular cadascun d'ells, prèviament desestructurat i convenientment massificat.

Si més no de moment, no proposo abandonar aquesta via pretesament democràtica ans complementar-la per la via verament democràtica que consisteix en la restitució, re-institucionalització, de l'àmbit públic, de l'àmbit popular, entre els àmbits oficial i privat. L'única manera pràctica de restablir-lo rau a institucionalitzar les comunitats humanes bàsiques o troncal – responsables de totes les dimensions dels seus components – , que en un país sedentari com el nostre són comunitats de territori definit, i dotar-les del seu òrgan d'informació, expressió, debat, opinió i decisió que és l'Assemblea oberta corresponent, on són invitats tots els components del territori que vulguin vetllar per la seva sobirania radical, per la seva plenitud de responsabilitats i per la seva independència d'ingerències externes imposades, invasives, tant polítiques, com socials, culturals, econòmiques, religioses, etc. Només això constitueix el poble sobirà a cada nivell, amb tants nivells com calguin per a què les assemblees siguin de pocs components i per tant no massives. Obeir llur voluntat és manar democràticament.

Lluís M. Xirinacs, 22.6.2000

POLÍTICA I DEMÒTICA

Els alemanys estan contínuament inventant paraules noves. Diuen que això afavoreix el pensament filosòfic. Els francesos no suporten la introducció de neologismes. Diuen que enterboleixen el llenguatge clar i distint. Potser els catalans podríem ocupar un terme mig i permetre'ns d'inventar-ne algun. Jo avui proposo la introducció d'un nou mot, que de fet ja existeix en els diccionaris, però al qual vull donar un significat més estricte. Ja sé que no tothom qui vol pot introduir, en el feix de costums que és un idioma, un nou mot amb èxit popular. Els costums varien molt lentament. Poso tres exemples de neologisme triomfant: "Superar-se", tal com s'usa popularment avui és d'origen hegelian, "acomplexar-se" és d'origen freudià i "alienació" d'origen marxista. Esdevenen vives les paraules noves si encerten a anomenar millor realitats vives mal anomenades.

La nova paraula és "demòtica", que no cal confondre amb "domòtica" o informatització de la llar, tret de la paraula llatina "domus". Ací, "demòtica" ve de "demos", paraula grega que significa poble. Tant el Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans com el de l'Enciclopèdia Catalana ens la defineixen com a adjectiu femení referent a cosa del poble, que pertany al poble, que és popular. Joan Coromines, amb la seva proverbial meticulositat ens explica que és paraula culta i tardana. El primer document conegut en el qual apareix és de 1868, amb el títol de "Diccionari Suplement de tots els diccionaris publicats fins ara de la llengua catalana", escrit per una Societat de Literats i revisat per A. Costa. L'editorial fou l'Espasa que ja era fundada per aquells temps..

¿Per què vull donar èmfasi a aquesta paraula? Perquè vindria a anomenar una realitat important que ha estat ocultada, marginada i reprimida durant més de dos segles i que cal urgentment rehabilitar. No és la primera vegada que en parlo. "Demòtica", si és allò referent al poble, es fa necessària en paral·lel a l'altra paraula que encapçala aquest article, la paraula "política", l'ús de la qual és plenament acceptat. Tothom sap què és un polític, fer política, una decisió política, economia política, la "classe" política. Tant com avui dia n'és de desprestigiat el contingut, n'és de prestigiàt l'ús sociolingüístic. En totes les societats occidentals, autoanomenades democràtiques, s'ha cavat un fossar entre el poble i els polítics. Cabalment ara que l'Estat espanyol accedia a la democràcia! Aquest desprestigi ha anat creixent poc a poc i ve de lluny. Així com els romans distingien el Senat i poble, "Senatus populusque romanus" (el Senat i el poble romà) així els grecs distingien la política i poble, "polis kai demos" (la política i el poble). He triat l'arrel grega "demos" de poble per similitud amb la paraula grega "polis" de política. La gent sap molt grec sense saber que en sap. Tothom usa la paraula d'origen grec "política" sense creure's saber grec. Doncs, també pot tothom avesar-se a dir "demòtica" sense complexos. Com que els polítics veten l'ensenyament del grec a l'escola l'anirem aprenent al carrer.

A Grècia "polis" era la política, no la comunitat humana municipal. En la nostra gran ignorància "il·lustrada" ens creiem que polis, del grec, o ciutat, de "civitas" llatina, és la comunitat humana d'un territori. El transport metropolità, l'àrea metropolitana, la metròpolis (la mare de les "polis" en grec), la gran ciutat, la ciutat de Girona (mai no es diu el poble de Girona), tot ens sembla que fa referència a la comunitat humana d'un municipi o supermunicipi. I, en el fons,

no és així. S'ha interposat una perversió del llenguatge que ofusca la ment i castra l'acció.

A tots els pobles antics, les comunitats basades en el parentiu es deien "natio" en llatí i "genos" en grec. El conjunt de les nacions de nacions del mateix origen o tronc, llars, barris, municipis, comarques, etc. formaven el "populus", el "demos", meravellosament vertebrat en el seu interior. Apte per a resistir les majors agressions. Fins ací encara no apareixen ni la ciutat ni la política. Aquestes entren en escena quan, per conveniència econòmica o de defensa, "nationes" o "genoi" de diferents orígens o troncs pacten una unió confederal entre elles a nivell, no popular, no de base, ans oficial i es doten d'un Estat, d'una autoritat conjunta que fins a aquell moment no els feia falta. Això constitueix la ciutat per damunt del poble compost de nacions, la política per damunt de la voluntat popular o "demòtica". És curiós que la unió de dona i home en una llar, provinents ambdós per llei antiincest d'orígens o troncs mútuament allunyats, genera un parentiu estrany, artificial, no gens natural o nacional que precisament pren el nom de polític. ¿Havíeu pensat mai perquè parlem de pare polític quan ens referim al sogre o de fill polític si parlem del gendre? La política és una relació extra i supracomunitària, extra i supra popular. Política i demòtica són dues coses essencialment diferents. Ciutat i poble també. Ara equivocadament la ciutat és un poble més gran i prou. En el fons no és així.

En els temps de la Il·lustració, del liberalisme, del racionalisme, de la modernitat, de la Revolució Francesa, un corró infame passa per damunt del poble de nacions i massifica, redueix a la homogeneïtat els individus, les llars, els municipis, les comarques, les regions, les nacions, etc. Tots formem una pasta uniforme: "les citoyens de la patrie": cinquanta milions. Ja Grècia es queixava de la massificació: "plethys" en comptes de "demos". I caigué la democràcia grega. També Roma es queixava de la mateixa massificació que el poder polític exercia sobre el "populus" fins a convertir-lo en "plebs". Però on el fenomen ha esdevingut generalitzat és en el model occidental actual de societat. En cada municipi, la hipertròfia de la ciutat, de la política ha destruït el poble, el "demos". Ja ni se sap distingir entre àmbit social oficial o polític i àmbit social popular o públic. La política ha fagocitat el poble. I a allò que és de l'Estat se li diu públic o nacional: empresa pública en comptes d'empresa estatal, document nacional, escola pública, nacionalització de la xarxa de ferrocarrils, televisió pública, nacionalitat en el passaport en comptes de ciutadania, sanitat pública, etc. A això que no és públic ans és oficial, no se li oposa allò que és realment públic, popular, demòtic. Se li oposa l'àmbit privat format d'una gran massa amorfa, estandarditzada, d'individus clònics, des del punt de vista social, als quals es consulta "democràticament" un a un i per separat en eleccions i referèndums. Mai no es vol permetre una informació no políticament correcta, no oficial, ans autènticament pública, responsable, sobirana, independent. La mateixa cosa cal dir del debat públic, de l'opinió pública, de les decisions públiques, de les accions públiques, no oficials, que no han d'ésser censurades per interessos polítics. No hi ha vida verament democràtica. Alguns individus privats, amos de l'Estat autoritari, han fabricat des de l'Estat un àmbit privat massificat amb el que s'han aliat contra la vida del poble, la vida verament pública i democràtica. L'individu s'ha idiotitzat, ha esdevingut malalt crònic d'autisme, ha perdut la seva dimensió comunitària. L'Estat s'ha inflat i ha

esdevingut crònicament endogàmic, talment un monstre Leviatan devorador del poble.

Com que tot això no m'agrada gens, com que cal salvar de l'estat de coma el poble, fa anys que vaig abandonar la política i vaig decidir de dedicar-me a la demòtica. No sóc polític. Sóc demòtic. I, sense moure'm ni un pèl del territori públic de la demòtica més estricta, exigeixo als individus estrictament privats que s'afanyin a desplegar la seva dimensió comunitària atrofiada i dimissionista i als endogàmics poders oficials de l'Estat que s'afanyin a replegar la seva dimensió comunitària hipertrofiada i abassegadora.

Lluís M. Xirinacs. 24.6.2000

Persona democràtica

En primer lloc, una persona individual democràtica i, per tant, apta per a formar part activa de la república, és una persona madura, adulta. Ha superat, sense negar-la, l'etapa infantil. Per tirar endavant en la vida, no ha de menester tutelatge de cap mena. No li calen ni papàs ni mamàs, ni nius calentons i ben arrecerats. Sap quan és hora de jugar i quan l'és de treballar. Sap distingir una informació fiable d'una que no n'és. Sap obtenir la informació que vol. Sap que en la vida no tot és de color de rosa. Ha superat l'etapa adolescent. Ha sabut crear-se un "jo" verament autònom. No li cal estar autoafirmant-se contínuament. Ja no va sistemàticament a la contra per demostrar-se que ell és ell. S'ha emancipat. Viu en ell mateix, sobre els seus peus, recolzat en ell. No ha de menester de submergir-se en una colla de companys, d'amics per sentir-se segur. Si els té no és compulsivament. Pensa i actua pel seu propi cap.

En segon lloc, és lliure i independent. Amb la intocable llibertat radical que tots tenim dintre nostre i que podem exercir bo i tancats en la presó més coactiva. És cert que tots som dependents voluntaris o forçats de mil coses. Tenim necessitats que ens lliguen. Ens cal respirar, obeir els semàfors. Acceptar les nostres limitacions inevitables no és cap greuge contra la nostra llibertat. Podríem dir que les nostres limitacions defineixen i constitueixen el nostre propi ésser, la nostra estructura corporal i social. Ésser lliure és també lluitar contra tota forma de dependència evitable. Quan no puc desprendre'm d'una dependència evitable esdevinc esclau. Segons la magnitud de la dependència, per a deslliurar-me'n, he d'estar disposat a donar salut, llibertat física, fama, èxit, fortuna, pau, seguretat i, fins i tot, la vida. La persona lliure és imaginativa, creativa, sorprenent. Sap viure en la soledat. Ésser lliure no vol dir ésser capriciós, però sí tenir i seguir els propis desigs i interessos, si no creen dependència en nosaltres i opressió als altres.

En tercer lloc, la persona democràtica és responsable. Respon a l'altre. Accepta que l'altre és diferent. Dialoga. Assumeix les conseqüències de la seva vida sobre els altres i de la dels altres sobre ell. Hi ha gent que creu que una assemblea democràtica és el lloc adequat per a anar únicament a reivindicar els propis desigs i a defensar els propis interessos. "A veure que en traure per a mi". Això no és una assemblea democràtica, això és una societat anònima. I, tanmateix, moltes comunitats o associacions de veïns són tristament només això. Fins i tot molts van al matrimoni només a fer-se feliços ells. Tots tenim dintre nostre una dimensió social. Però sovint en una societat lliberal exacerbadament individualista, com la que ens ha tocat de viure, aquesta dimensió està atrofiada. Cal anar a les reunions democràtiques a dirimir les diferències, però sobre tot a la recerca del consens cordial i del pacte concretat. Si no mirem de conrear amb tenacitat el comú no pot haver democràcia.

En quart lloc, la persona individual democràtica és reflexiva, és raonable. Com a reflexiva, observa la realitat contínuament, amb el seu canvi perpetu, amb la seva aparença palesa i amb la seva profunditat amagada. Només els boigs, diu Cherteston, són sempre perfectament lògics. La gent reflexiva canvia la lògica quan la realitat la invalida; sempre s'està autocorregint. Treballa amb hipòtesis provisionals no amb dogmes definitius. I, tanmateix, com a raonable, cerca contínuament arguments compartibles quan fa propostes que afecten o

comprometen els altres. Sap justificar allò que fa o proposa. Sap pactar. Sap ser objectiu, fer-se càrrec de les coses independentment de les seves afeccions. Sap posar-se en el lloc i en la perspectiva de l'altre, fins i tot quan l'altre és diferent, antagònic.

I en cinquè lloc, la persona individual democràtica és amorosa, generosa, alegre, valenta. Mai no talla fins a baix de tot. Estima l'enemic. No com a l'amic. Però l'estima. Desitja i busca el seu bé. Sap dubtar de la pròpia posició. Es pren la vida amb humor. Se'n surt dels problemes i conflictes amb astúcia, amb creativitat. No és sempre egoista. Evita l'amiguisme exagerat. Ajuda el caigut sigui del color que sigui. Mira més enllà dels seus gustos. Genera comunitat sana, comunitat d'altruistes, no una societat de socors mutus. Individus així són l'única base segura d'una comunitat humana ben plantada.

Lluís M. Xirinacs. Barcelona. 2 d'agost de 2000

L'AMISTAT

Molts poetes i filòsofs han cantat les excel·lències de l'amistat. Probablement les podria subscriure totes. Quan era petit era per a mi una delícia llegir la revista catalana infantil "En Patufet", dels anys vint i trenta, enquadernada en gruixuts toms anuals amb cobertes vermelles. No hi mancava cada setmana un article de caire humorístic signat per Guillem d'Oloró, segurament un dels molts pseudònims de Josep M. Folch i Torres. Recordo que un d'ells començava així: "Posat que sobre gustos no hi ha res escrit, n'escriurem una mica". Avui jo diria del revés, "posat que contra l'amistat no hi ha res escrit, n'escriurem una mica". L'amistat, certament, és un consol i un refugi enmig de les inclemències de la vida. Qui gosarà criticar-la?

El cultiu de l'amistat té quelcom d'abstracte, talment com el cultiu del plaer. Avui dia un cert abandonisme de pares, mestres i, en general, adults, per reacció a sadomasoquistes èpoques passades, fomenta el conreu del plaer pel plaer. Abans dèiem "passi-ho bé" només a gent llunyana de la qual no teníem responsabilitat pedagògica. Avui es diu en sortir el fill de casa: "Fill, passa-t'ho bé". Quan torna, potser a les set o les vuit del matí de festa: "T'ho has passat bé?". Ell respon sense manies: "M'ho he passat molt bé". Algunes conseqüències galdoses: El jove s'ha d'esperar, passant-s'ho ben malament fins a les dotze o la una de la nit, per sortir la resta de la nit dels caps de setmana, a passar-s'ho bé amb els altres companys lluny dels "horaris dels carrosses". I després, no tornar a casa abans de la sortida del sol, tot passant-s'ho ben malament les darreres hores de la "farra". Cada cap de setmana. "La ruta del bacallà" o de les monòtones i atordidores discoteques. Sovint amb alcohol i potser també amb droga, per tal de gaudir més dels últims límits del gaudir. Amb els horrors, de la tarda festiva o de la del primer dia laboral següents, "ressacosos"... tio!

La vida és barreja indestriable de plaer i dolor. Si, d'antuvi, cerques exclusivament el plaer, després tindràs exclusivament dolor o l'endossaràs a un altre. Si no s'ha de perseguir el dolor pel dolor, tampoc el plaer pel plaer. I, goso dir també, l'amistat per l'amistat. L'amistat és bona si se'n fa consum moderat, complementari de la resta de les exigències de la realitat. N'és una figura simbòlica aquell quart de circumferència, en forma de seient de fusta, que es trobava entre pisos a l'escala, per a descansar, quan encara no hi havia ascensors. Un respir en la pujada. Una escala no és només per a baixar ni per a reposar. És sobretot per a pujar. La vida representa un esforç. I si va acompanyada de plaer i d'amistat, millor. Però l'hedonisme i l'amiguisme en són la perversió. No sé si existeix la paraula "amiguisme", però em cal.

La comunitat humana pot ser socio-voluntària o socio-obligatòria. En la primera, nosaltres triem la companyia tot seguint el nostre gust o conveniència. En la segona, nosaltres som els triats pel gust o la conveniència d'altres. Jo no he triat ser fill dels meus pares. Jo no he triat néixer a Barcelona, al si dels Països Catalans. Jo no he triat ser humà, mascle, educat en el catolicisme. Després podré intentar negar tot això. Ben difícil esdevindrà. Dins de l'àmbit de les comunitats socio-voluntàries, els companys es poden triar per gust, per motius

ètics, per amor altruista o egoista, amb finalitats culturals, recreatives, econòmiques, etc. Quan fundes una empresa, un club d'escacs o una associació de la defensa de la llengua catalana no busques amics directament.

És interessant parar esment en un cas particular: quan vols fundar una llar. Sobretot en la primera joventut, es busca formar parella amiga, amiguíssima, amorosíssima. Qui és poc reflexiu persegueix de primer l'agradabilitat, el gust. D'ací surt l'enamorament. És ben possible que una llar així fundada duri poc. Quan en la cerimònia del casament s'esmenta: "en la riquesa i en la pobresa, en les alegries i en les tristeses, en la salut i en la malaltia...", se'ns està dient que cal anar més enllà del gust. Que cal transcendir-lo, superar-lo. Els amics te'ls tries al teu gust. L'altre de la parella també, però és diferent. Hi ha d'haver gust, amistat. No t'aniràs a emparellar amb un enemic per fundar llar! Tanmateix hi ha persones més esforçades que no trien una persona fàcil per a aparellar-s'hi. Pot eixir-ne una llar molt ben fundada si no hi ha pura rendició davant el plaer, ans es conserva una actitud d'esforç.

Les amistats les triem nosaltres. També es poden triar amb un criteri més o menys esforçat o hedonista. Veig l'amiguisme com una degradació de la relació comunitària, una evasió de la realitat dura i difícil, un refugi "aïllant" covard. Hi ha qui es tanca en el cercle dels amics complaents per por de viure "al vent del món". Abstreu, extrau de la societat els elements que li resulten fàcils i ignora allò que li és difícil. En física passa un fenomen similar. Es diu "polarització de la pila elèctrica". Un electrode fa electricitat si toca el líquid àcid on és submergit. Però tot seguit es produeixen unes bombolles de gas que en adherir-se a l'electrode l'aïllen del líquid àcid i s'atura la producció d'electricitat. Una persona massa envoltada d'amics pot restar neutralitzada per al bé social. És una de les formes de l'egoisme. Cal saber-se en ocasions, desmarcar dels amics. Cal saber mirar per damunt de llurs espatlles.

Jesús a l'Evangeli diu una frase inquietant: "Estimeu els vostres enemics. ¿Quin mèrit té estimar l'amic? ¿No ho fa tothom això?" I en altres llocs: "Quan arribi l'hora un amic serà pres i l'altre abandonat. He vingut a separar l'espòs de l'esposa i els mateixos de casa esdevindran enemics". Un enemic, certament no és un amic. No se'ls pot confondre. No són ambdós candorosament "germans" com de vegades predica un cristianisme eixorc. L'amor a l'enemic és radicalment diferent de l'amor a l'amic. L'un és complementari i contradictori. L'altre és identitari. L'un és difícil. L'altre, fàcil. L'un és per créixer. L'altre, per reposar en la pujada.

Per contrapesar aquesta consideració transcendent, vull tocar un aspecte més polític de la qüestió. Estem submergits en una societat esquizofrènica, d'una banda, rabiosament individualista i, d'altra, tirànicament estatalitzada. Liberalisme i absolutisme semblaven oposats i incompatibles. I vet ací que fa dos segles que caminen molt ben avinguts. Potser l'explicació rau en què un parell llarg de segles de liberalisme ha fet que el peix gros, en plena llibertat per menjar-se el xic, ha esdevingut tan gros que s'ha menjat l'Estat, que així es definiria com *la propietat privada més grossa*: el supercaciquisme, instaurat progressivament des de la Revolució Francesa en nom de la persecució dels caciquismes menors imperants en aquells temps.

El resultat que ens interessa denunciar ara és el foment polític de l'atomització de la societat, la destrucció paulatina de la llar, del barri, del municipi, etc. a favor de la tirania en la llar, en el barri, en el municipi, etc.: l'Estat tirà a cada nivell, es digui Regidoria de barri, Ajuntament, Consell Comarcal, Generalitat, Estat, O.N.U., amb llur seguici d'administracions, entitats oficials financeres, culturals, esportives o religioses. La persona individual es troba sola, desamparada, profundament convençuda que no hi pot fer res. Aleshores és quan la nostra dimensió social reprimida reclama una compensació: el grup, la colla – adolescent! - dels amics que combreguen amb idees, sentiments i gustos molt semblants i que ens blinden contra l'exterior inhòspit i amenaçador. El grup d'amics viu hores felices i fàcils - felicitat molt consumptiva, poc creativa – mentre i en tant que els ho permet l'estat general de les coses. Fa dies, a una persona del barri, amiga meva, culta, intel·ligent, servicial i generosa, li vaig voler parlar de les comunitats bàsiques de la societat. Ni em va deixar començar la proposta. “No, no, no crec en la família. Només crec en l'amistat”. Em deixà tallat del tot.

Encanta al sistema dominant que la gent es deixi neutralitzar pel grup innocu dels amics. La poca activitat social d'un grup d'amics d'una jeia es compensa amb la dels altres d'altres jeies. I, tots plegats, generen un conjunt caòtic estèril no gens perillós per a la permanència del sistema..

Una societat madura, responsable, independent, sobirana, verament autodeterminada transcendeix la mera relació d'amistat, assumeix la seva realitat social concreta – el seu veïnatge - en l'alegria i en la tristesa, en la joventut i en l'ancianitat, en la riquesa i en la pobresa, en la salut i en la malaltia, en la pau i en la guerra, davant la vida i davant la mort.

Lluís M. Xirinacs. Barcelona. 24.8.2000

EL CONSENS

Confesso que no havia sentit dir mai aquesta paraula fins a la meua participació en l'Assemblea de Catalunya clandestina als primers anys 70. Aleshores jo tenia quaranta anys. Les decisions de l'Assemblea es prendrien per consens. Les votacions són més pròpies de l'exercici de democràcies més indirectes, més representatives numèricament i més desconfiades. Vaig entendre que el recurs al consens evitava dos extrems: la mecànica i l'anonimat de les votacions massives, d'una banda, i la difícil consecució no sempre desitjable de la unanimitat en la presa de decisions. Aleshores, en ple franquisme, jo, com la majoria del poble petit, no gaudia de cap cultura de debat. No existia el dret de reunió. Sota la por d'ésser descoberts per la policia, anàvem aprenent, com podiem, a discutir en assemblea. I ens en vam anar sortint, si deixem de banda espectaculars caigudes en mans dels cossos repressius, com la mítica dels 113, a la tardor de 1973.

Ara hi ha llibertat de reunió a l'Estat espanyol. No, està clar, en el cas de voler-se reunir els diferents Països Catalans. Horror! Fóra inconstitucional. Només hi ha "microllibertat" de reunió. Les votacions esdevenen inevitables només davant la desconfiança insuperable entre els components d'una assemblea. Consens, de con-sentir, vol dir sentir la mateixa cosa. La desconfiança duu al dissentiment, a l'abandó del consens. Obliga al recurs mecànic en la presa de decisions. L'aclamació per unanimitat, en canvi, és fruit de la confiança radical. *Rara avis*. El consens s'acosta més a la confiança que a la desconfiança. És veí proper de la unanimitat.

En llatí, cal distingir *fides*, fe, con-fiança, de *foedus*, federació, tot i que probablement ixen d'una arrel comuna. La *fides* s'expressa en el consens. El *foedus*, en el contracte. Tots dos són pactes: pacte fiduciari i pacte federatiu. "Pacte" ve de *pax*. El pacte pacifica diferències en conflicte, en guerra. Hi ha la vera pau i la falsa pau. "De vegades la pau no és més que por". O, pitjor encara, és la pau dels cementiris. Hi ha paus externes, objectives, formals, jurídiques, executives i , fins i tot, coactives. Quallen en contractes o pactes federals: lleis, directives, reglaments, sentències. I hi ha paus internes, subjectives, fonamentals, festives, voluntàries, amoroses o, fins i tot, doloroses. Quallen en consensos o pactes fiduciaris: compromisos, vots, ofrenes, lliuraments, fidelitats. Calen les dues formes de pacte. Les lleis, estatuts, règims de societat anònima, pactes polítics, reglaments esportius, etc. són objectius, contractuals, federatius, que, si són encertats, s'estructuren en un articulat o esquema precís eficaç. Els polítics parlen molt de consens, però en general el que fan és més aviat un pacte contractual que cada part intenta que s'aprovi i que s'apliqui segons els seus interessos particulars. Es negocia molt i s'intenta fer-ho sempre des d'una posició de màxima força per tal d'arrencar a l'altra part les concessions majors possibles. El contracte surt del debat. El consens, del diàleg. El consens se situa en l'àmbit subjectiu i requereix unió de cors, concòrdia. En les nostres latituds aquesta espècie no té gaire bon nínxol ecològic. Quan se cedeix per a assolir pau se sol fer a contracor. Quan fem política, cada partit es creu en l'obligació de defensar sempre les seves posicions en oposició a les dels altres. Sembla com si contradir fos l'ofici del polític. Gandhi, advocat i polític, tanmateix, creia també en la posició de l'altre.

Hi escorcollava tot buscant la veritat amagada en l'opositor. "Hi creia", tot i que, sovint, no n'hi veia. Tanmateix sempre preferia la conciliació a la confrontació. "Creure" ve de *cor dare*, donar el cor... tot i que, en ocasions, se te'l mengin. "Eren un sol cor i una sola ànima", cim màxim del consens que ateny la rara unanimitat. Les relacions de consens, les relacions cordials resulten gairebé impossibles en un món darwinista en extrem, de competitivitat exacerbada al límit. Lyn Margulis, gran biòloga nord-americana actual, diu que la lluita darwiniana per l'existència no ho és pas tot en l'evolució. Potser, en promig, tirant baix, un 50% de la força evolutiva ve de la seva contrària: la cooperació, fruit del consens. Més d'un bilió de cèl·lules, perfectament individualitzades, cooperen estretament en el nostre cos. Quan el sentiment és compartit es coopera bé. Aquesta conclusió és igualment vàlida per a l'evolució de la societat humana. El liberalisme capitalista és una deformació ferotge de com ha d'anar el ver progrés social humà.

Fa pena de sentir: "Pare, fes papers. Que consti tot ben especificat per escrit i davant de notari. No se sap mai que pot passar, ni que sigui entre familiars". El *foedus*, el contracte, per un procés degeneratiu, es fa servir d'arma quan ens malfiem, quan hem perduts la *fides*. Ben al contrari, el contracte humà hauria de ser l'expressió organitzada, expressada, realitzada, concretada de la confiança. Com les obres han de ser el fruit de la fe, no el preu de la fe o l'arma contra la falta de fe o la tapadora de la falta de fe. El contracte perfecte sense confiança, sense consens cordial és un "sepulcre blanquejat farcit d'escurçons". Igualment quan la fe i el consens no floreixen, tot i poder-ho fer, en obres a través de fets i de contractes concrets i rigorosos es redueixen a un sentimentalisme idealitzat i buit.

Tanmateix, cal insistir més, ara i ací, en el consens que en el contracte, perquè és endèmicament deficient pels nostres verals. El contracte és, sobretot, analític. Versa sobre els detalls concrets de la vida de cada dia. El consens és, sobretot, sintètic. Versa sobre les qüestions més profundes i permanents de la vida. És natural i, fins i tot, necessària la denúncia, la no cooperació, el dissens, la discrepància, la desobediència civil, la resistència, l'oposició, la protesta, l'acció reivindicativa en moltes situacions de la realitat. Caldria, però, saber, també, anar accedint quan calgui a posicions de consens, de concòrdia, d'entesa, de cooperació o col·laboració en els valors bàsics i en les qüestions més fonamentals o urgents de la realitat. Però, repeteixo, el tractament adequat d'aquest segon nivell de la realitat és greument deficient en la nostra, diguem-ne, cultura.

L'espècie humana gaudeix d'una massa cerebral, buida d'instints i disponible funcionalment per a l'educació, tan excepcional que li permet, en cada individu i en cada col·lectivitat, afaçonar una varietat meravellosa de costums. Si biològicament –com a nació genètica– som iguals gairebé en tot, culturalment –com a nació ètnica– atenyem graus sorprenents de diversitat. Si un cirurgià japonès, amb els seus coneixements d'anatomia, pot operar d'apendicitis tant un malalt japonès com un turista català, en canvi, no pot entendre els dos idiomes amb igual facilitat. Igualtat i diferència funden la doble necessitat de consens i de dissens. Fraternitat i llibertat. El liberalisme ha magnificat la llibertat. Cal potenciar la fraternitat: "Tots els homes s'agermanen". Cal conrear

la cultura profunda i compromesa del consens en els valors, en les responsabilitats i en els sentiments més bàsics dels homes. El diàleg a la recerca de consens és l'idioma propi de l'assemblea, on anem tots junts – *ensemble* (fr.), *ensamblados* (cast.)- com una sola persona col·lectiva.

Finalment, vull evidenciar dues classes de consens: consens en la semblança o en la identitat i consens en la diferència o en la contradicció. El primer és més fàcil. Tots el practiquem. Concordem sovint perquè tots creiem la mateixa cosa. És pràctica comuna en els col·lectius d'amistat, d'afinitat. El segon és més difícil i, tanmateix, és el més necessari a casa nostra. Con-cordar, con-sentir conjuntament en una mateixa cosa per a bé d'aquest conjunt, malgrat en el fur privat es pensi diferent o en contra. Convertir allò diferent, allò contradictori en complementari. Assolir la síntesi de contraris. Sembla la quadratura del cercle. Però és una fita possible, seductora, fascinant. És la gran obra d'art alquímica: "Quan de dos es farà un...", diuen, des de fa més de dos mil anys els esotèrics. És la superació dels conflictes. És la vera pacificació vivent. En parlarem un altre dia.

Lluís M. Xirinacs. Barcelona, 9.9.2000

versió 1: 11.9.2000. versió 2: 20.9.2000.

CARTA - DECÀLEG AMB ELS PRINCIPIS DEL “FÒRUM DE CONSENS”.

(Lluís M. Xirinacs. Barcelona, 11.9.2000)

1.- Principi de cordialitat.

Posarem en comú allò que ens uneix, no en la unitat ans en la unió. Deixarem fora allò que ens divideix. No alçarem la veu per introduir o imposar la nostra opinió.

2.- Principi d'ètica.

No podem deixar fora les nostres conviccions arrelades. Però les podem canviar també per nova convicció o poden ésser perfeccionades o complementades davant de l'exposició de les conviccions dels altres.

3.- Principi de racionalitat.

No podem deixar fora el nostre esperit crític. Però el podem corregir o millorar davant les crítiques dels altres. Cal superar els prejudicis.

4.- Principi d'expressió.

Parlarem i mirarem d'intervenir, mal que ens costi si som tímids, per aportar la nostra contribució al consens col·lectiu.

5.- Principi de concisió.

El temps dels altres és sagrat. Intervindrem de la forma més concisa i precisa de què siguem capaços. Ens cenyirem al tema.

6.- Principi de disciplina.

Obeirem dràsticament el moderador. Seran acceptades les qüestions de procediment.

7.- Principi de docilitat.

Aprendrem a escoltar i a endevinar allò que vol dir l'interlocutor per sota de les seves paraules. No serem perepunyetes amb allò que s'ha dit. El ver diàleg és de cor a cor (pr. 1), no de paraula a paraula. Les traduccions sempre són imperfectes. Atendrem la bona informació.

8.- Principi d'integració.

Al llarg de les successives intervencions anirem integrant allò que ja s'ha dit abans. Fugirem de diàlegs de sords, de repeticions, d'oposicions sistemàtiques.

9.- Principi d'obertura.

Sobretot a l'inici del diàleg intentarem obrir tot el ventall de punts de vista diferents i de problemes inherents al tema que es tracta sense por a la diversitat que s'obre davant de nosaltres.

10.- Principi de tancament.

Sobretot al final del diàleg, intentarem l'obtenció d'un model de consens que reculli tot allò de positiu integrable que ha sortit al llarg del diàleg. No sempre ho aconseguirem.

9.2000. versió 3. 23.9.2000

ASSEMBLEES DELS PAÏSOS CATALANS

(proposta LMX, Barcelona, 11.9.2000)

1.- IDEES TEÒRIQUES. (Els 6 punts de l'Assemblea dels PPCC).

11.- Principi de col·lectivitat orgànica. - El subjecte comunitari. Poble Δ Espai públic, república. Col·lectivitat orgànica. Comunitat territorial troncal. Nació (ètnia: parentiu + costums) de nacions. Nivells.

1.- *Reconeixement dels Països Catalans com a marc territorial propi de la nació catalana: l'Alguer, Catalunya del Nord, la Franja de Ponent, les Illes Balears i Pitiüses, el País Valencià, el Principat d'Andorra i el Principat de Catalunya.*

12.- Principi de responsabilitat plena. - Compromís troncal. Prèviament a la determinació d'objectes a aconseguir, cal l'autoconstitució dels subjectes col·lectius: independència, autodeterminació, sobirania, emancipació, autogovern, autonomia, autoorganització, alliberament, com a exigibles per qui assumeix la responsabilitat plena. "Plantem-nos!" (auto-). "Poble català, posa't a caminar" (-determinació).

2.- *Reconeixement de què la sobirania catalana no recau en ningú més que en aquesta, constituïda per la voluntat expressa dels seus habitants compromesos a servir-la.*

13.- Principi de subsidiarietat general. - La democràcia és la força d'un poble ben plantat de baix a dalt. L'arrel de la sobirania és a la base. I puja cap a àmbits més alts en forma de decisions consensuades, que dirigiran les corresponents polítiques. Tot allò que es pugui fer més a baix no es farà més a dalt. Cal una acurada distribució de competències entre nivells.

3.- *Exercici permanent del dret d'autodeterminació a tots els nivells (individual, local, comarcal, regional i nacional) i de baix a dalt a fi de construir ja des d'ara uns Països Catalans democràtics políticament, justos socialment, fraternals ecumènicament i sostenibles ecològicament.*

14.- Principi de cooperació fonamental. - Cada comunitat es regirà pel consens obtingut en el diàleg ben informat de la seva assemblea troncal oberta, amb responsabilitat vertical limitada al seu nivell i àmbit. Comunicarà les seves directius a l'àmbit polític corresponent i es coordinarà amb les entitats sectorials democràtiques.

4.- Construcció de la democràcia catalana, basada, d'una banda, en la renovació i l'aprofundiment dels mecanismes de participació política i econòmica actualment existents i, de l'altra, de l'autoorganització de la societat sencera en assemblees territorials i sectorials.

15.- Principi d'acció no violenta.- De cara a atènyer i sostenir un futur sòlid ens definim inequívocament per l'estratègia d'acció no violenta basada en la cooperació, la denúncia, la no cooperació, la desobediència civil i l'acció alternativa.

5.- Estratègia d'acció no violenta per assolir i mantenir la independència dels Països Catalans. Renúncia a tota agressió expansiva, un cop assolida.

16.- Principi de solidaritat universal.- Amb els diferents nivells i àmbits interiors i amb la resta de nacions de la terra. Fraternitat, no amiguisme, clientelisme, nepotisme. Universalitat. Atenció primera als desvalguts, als oprimits, als marginats, als desinformatos.

6.- Estratègia de solidaritat en l'àmbit interior de les nostres assemblees i amb totes les persones i nacions, primerament amb les explotades i oprimides del món.

2.- AUTOORGANITZACIÓ.

21.- Els grups de suport.- Agrupació d'individus o entitats de tota mena adherits, convocats per la Mesa d'ells mateixos, que funcionen de matriu protectora davant un medi ambient fred o hostil, en el període incipient de l'autoorganització del poble. No són ni preassemblees provisionals, ni menys assemblees madures.

Els grups de suport promouen, amb tota mena d'activitats i amb tots els mitjans al seu abast, el coneixement i l'expansió del moviment, com també el debat intern i extern entorn al procés encetat. Des de l'inici, gener del 2000, s'han anat organitzant en diferents llocs, aproximadament segons les corresponents comunitats territorials, i han anat establint secretariats propis. L'ur màxima representació és la Mesa nacional, que es ve celebrant cada mes en un lloc diferent. La Permanent aconpleix les funcions directives i representatives entre ple i ple de la Mesa nacional. Hi ha un Secretariat nacional (Rocafort 242 bis, Barcelona, 08027, 93.322.03.38, assemblea@assemblea.org, cc/ 2013-0110-21-0201025334). Quan hagin infantat el "fill" –l'assemblea- esdevindran un Consell d'Entitats autoorganitzat que porta la seva lluita i les seves estratègies. A part de funcionar com al nostre Consell Consultiu, l'ur tasca principal és la de buscar i oferir, un a un, els components corresponsables de les preassemblees (les futures assemblees encara en fase preparatòria). Aquest oferiment cal que sigui radicalment desinteressat. Sigui quina sigui la procedència del nou

compromès, aquest començarà a participar en la plena responsabilitat i autonomia de l'àmbit de la novella preassemblea (22). Si manté la seva activitat en qualsevol entitat haurà d'aprendre dialècticament a servir les dues obediències o militàncies per separat. En concret, en la preassemblea hi participarà tot defensant sempre en primer lloc els interessos de la comunitat corresponent.

22.- Les preassemblees. Construcció encara no ordenada del castell de les assemblees de les comunitats de la nació. La preassemblea, sigui del nivell i àmbit territorial que sigui, no es presentarà com a tal a eleccions polítiques i es configurarà segons el model, sempre igual, següent:

a) Components o arrels: a la manera de les dendrites de la neurona, són els representants de les preassemblees del nivell i àmbit territorial immediat inferior, amb les quals aniran enllaçant, i corresponsables en la pròpia preassemblea. Si encara no hi ha un altre component en la seva preassemblea, hi cobrirà provisionalment els llocs que calgui. La seva feina primera és la de cercar els components adequats que encara falten. Cada preassemblea, en aquest sentit, podrà ser deficient, normal o plena. Cal establir un decidit procés de baixada, de construcció de noves preassemblees, cap a la base local: carrer, escala, llar) i individual de la societat i, alhora, anar bastint les preassemblees-cúpula que uneixen i intercomuniqueu tot el castell comunitari. Les preassemblees sempre seran obertes i invitaran a tots els components del territori que se'n vulguin responsabilitzar.

b) Cos o nucli: la preassemblea propiament dita. És el subjecte responsable i sobirà de la corresponent comunitat territorial, espai de recepció d'informacions i propostes ascendents i descendents, en vista a l'obtenció dels pactes (consens/contractes) que convinguin a la corresponent comunitat, amb el vist-i-plau de les preassemblees inferiors. L'exigència de consens (sentir la mateixa cosa) acompanyant sempre al contracte és deguda al criteri de què l'assemblea d'una comunitat, tot i que tingui components discrepants, no pot ser ben fundada sense la convicció o convenciment cordial de la bondat del contracte col·lectiu. Aquest subjecte col·lectiu troncal és constituït únicament pels components definits en 22 a. Com a novetat important en la tradició assembleària, cal que el nombre de components sigui petit. Es recomana una xifra no massa allunyada de 6/7. Sempre que calgui, una preassemblea massa nombrosa serà descomposada en sub-preassemblees menys nombroses. Això permet evitar el dirigisme, la passivitat, la despersonalització de la gestió, les grans despeses de comunicació, de locals, de secretariat, etc. La seva feina no és desenvolupar una oposició alternativa o un contrapoder simètric al de l'autoritat política. És d'anar assumint paulatinament l'arrel i el seguiment de totes les decisions comunitàries importants que l'autoritat política, verament democràtica, anirà implementant. La concreció legislativa i la realització executiva romanen a mans dels polítics i derivadament de l'administració, com també, en el seu cas, de l'empresa privada.

c) Eix únic o axó de descàrrega: representant de la voluntat unitària de la preassemblea en la corresponsabilitat de la immediata preassemblea de nivell

superior. Potser al principi serà qui muntarà la seva preassemblea i semblarà el seu únic cap responsable. Quan més aviat millor la seva feina serà només de representació i comunicació de la seva preassemblea i de corresponsabilitat en la preassemblea de grau immediat superior. L'assumpció de la plena responsabilitat de la preassemblea recau sobre ella mateixa, com a persona comunitària conjunta. Caldrà que aquest representat / corresponsable sigui una persona diferent dels components de la preassemblea de grau inferior, triat dins de l'àmbit de la pròpia comunitat territorial. La informació i les propostes circularan en sentit ascendent i descendent. I, excepte en el període preassembleari, les decisions consensuades en una preassemblea, només en sentit ascendent.

Pas a pas, el Castell comunitari de les preassemblees s'anirà entreteixint per tal d'aconseguir que no hi hagi enlloc solució de continuïtat. Des de qualsevol preassemblea s'ha d'acabar podent arribar a qualsevol altra sense sortir del castell. Cal exercitar aquesta nostra xarxa d'intra-comunicació independent i alternativa amb disciplina exigent quasi militar, en les coses d'interès general. Aquesta serà la nostra força. Potser ens podríem entrenar amb la distribució i aportacions, a l'entorn, del nostre butlletí. També caldria establir entre tots els components de la xarxa una cotització mínima recollida i distribuïda, segons reglament intern pactat (consens / contracte) per la mateixa xarxa comunicativa. ¿Quina velocitat de transmissió assolirem? (els missatges neuronals, com a mínim, van a 10 metres per segon).

D'antuvi les demarcacions territorials adoptades són les administratives actuals. Tot seguit quan haurem assolit les assemblees, ja consensuarem les demarcacions que vulgui el poble.

Pedagògicament es pot animar a tota persona, simpatitzant, adherida, amiga, veïna o parent a ocupar, sempre provisionalment, el nus que li correspongui, segons el seu domicili, lloc de treball o de segona residència, en les assemblees del castell comunitari. Sense massa discussions de fons, és millor començar per demanar-li senzilles feines de comunicació: distribució del butlletí de campanya, transmissió d'informació d'actes, plantades, festes, etc. La pràctica li anirà ensenyant quina cosa sigui anar assumint responsabilitats cada cop majors per a la pròpia realització plena i per al bé de la pròpia comunitat immediata i, paulatinament, cap a comunitats més àmplies. Se li anirà obrint un món cada cop més universal. Entre la gent que ja ha demostrat la voluntat de col·laboració caldria omplir la cúpula del Castell, talment que tot estigui "sota teulada" de (pre)responsabilitat.

23.- Les assemblees. - Arribar a constituir l'assemblea d'assemblees dels PP.CC. és la nostra fita principal. Estimuladora o declaradora, si així ho vol, de la plena sobirania democràtica dels PP.CC. en fraternal relació, a dissenyar, amb els altres pobles democràtics o oprimits de la Terra. La constitució d'una vera assemblea democràtica a qualsevol nivell és un fet tan important per a una comunitat humana que no es pot banalitzar de cap manera. Haurà de mirar d'esdevenir permanent i, per consegüent, constitucionalment institucionalitzada. Mentre, serà meritòria obra del voluntarisme dels catalans. La feina cobrada en els diferents serveis de les assemblees priva de veu i vot. La representació i la corresponsabilitat voluntàries donen veu i vot.

- a) Fase de transició. Condició prèvia per a què una preassemblea pugui constituir-se en assemblea és que “toqui” a la base. Totes les assemblees de llar hi toquen. Una preassemblea d’escala, que es basa en un 50% per cent mínim de preassemblees de llar que, a llur torn, compten amb un 50% mínim dels seus components individuals adults, pot ser considerada assemblea d’escala. Creiem que cal una declaració, escrita i pública, de compromís, l’original de la qual es conservarà en el registre de la mateixa assemblea. Això serà vàlid per a les assemblees de qualsevol nivell. No cal esperar a autodeclarar-se assemblea a què totes les preassemblees estiguin a punt. Com en el costum casteller, de primer apareixeran castells menors i després s’aniran assolint els majors fins a la coronació d’un únic castell nacional, a l’espera d’agermanaments en castells encara majors. Les assemblees hauran d’aprendre a obtenir pactes (de consens i contracte), sempre de baix a dalt, tot i que la informació i les propostes hauran de circular en els dos sentits. Cada assemblea serà independent (independència compartible voluntàriament) en el seu territori i no permetrà cap ingerència de fora que pugui instrumentalitzar-la. El contingut, la feina de les assemblees resta suggerit en l’apartat 3.
- b) Fase definitiva. Ara resulta imprevisible la forma en què serà assolida la plena sobirania. Deixem, doncs, aquest punt obert. Només dir que la corresponent nova Constitució haurà de reconèixer l’espai social de l’àmbit públic fonamental, entre l’àmbit oficial i el privat, mitjançant la institucionalització d’aquesta columna de la vera democràcia que és el castell de les comunitats – assemblees del poble.

3.- CONTINGUTS PRÀCTICS.

31.- En general: Cada preassemblea s’anirà fent càrrec progressivament i cada assemblea es responsabilitzarà de la totalitat de la realitat social exclusivament pròpia de la seva corresponent comunitat, sigui com sigui aquesta. L’autoritat política haurà d’anar acostumant-se a considerar-se delegada. “L’autoritat al servei del poble”. “L’autoritat democràtica ha d’obeir la voluntat del poble”. Si el poble s’equivoca en serà únicament ell el responsable. L’univers avança tot equivocant-se. Això és clar en l’assemblea de llar. Els pares es fan responsables de tot el referent a ells i als seus fills. Ni el veí ni ningú altre no és responsable de què els nostres fills mengin, duguin sabates o estudiïn música. Tot allò de què actualment s’ocupa l’estament oficial: l’Estat, la Generalitat, el Consell Comarcal, l’Ajuntament, abans se n’ha d’haver ocupat l’estament públic: l’Assemblea del nivell corresponent. Ho hem dit abans: tant la iniciativa primera com el seguiment posterior. Els càrrecs a l’assemblea seran temporals i entranyables o cordials. L’elegit s’haurà de guanyar, amb la feina generosa i ben feta, la confiança dels seus.

32.- En particular, a títol de suggeriments no exhaustius i segons classificació convencional:

321.- *Organització comunitària.*

321.1.- Accions testimonials.

321.2.- Publicitat.

321.3.- Muntatge, expansió (ascendent, col·lateral i descendent) i coordinació de Grups de Suport, de Preassemblees i d'Assemblees.

321.4.- Activitats de tota mena.

322.- *Relacions socials.*

322.1.- Relacions polítiques de partits, d'Estat legislatiu i executiu.

322.2.- Amb l'administració pública.

322.3.- Amb les professions liberals i les entitats socials: de salut, d'ensenyament, de comunicació, laborals, gremials, de cultura i d'oci, etc.

322.4.- Relacions ecosocials.

322.5.- Relacions ecumèniques eclesiàstiques i profètiques.

322.6.- Relacions amb el món jurídic.

323.- *Economia cooperativa. Participació, solidaritat i anticorrupció.*

323.1.- Exterior: producció/mercat, econometria, infraestructures, recursos i medi ambient, sostenibilitat, etc.

323.2.- Interior: finançament i voluntariat.

323.3.- Cap al pacte de solidaritat i la renda bàsica universal.

323.4.- Bossa comuna. Patrimoni públic. Capitalisme comunitari.

324.- *Servei administratiu.*

324.1.- Secretariat.

324.2.- Serveis tècnics i informàtics. Consultes professionals.

324.3.- Registres. Estadística.

324.4.- Comptabilitat.

324.5.- Cens humanitari i ecològic.

ESTIMATS OPRIMITS DEL MEU POBLE

Una trista història del nostre país, però més universal del que a primera vista pugui semblar. Els oprimits nacionalistes tendeixen a dretanitzar-se i els oprimits socioeconòmics d'esquerra tendeixen a espanyolitzar-se. Tots són oprimits, però en el si amarg de l'opressió es generen dues forces que acaben divergint i fent trencadissa general. Sembla que no puguem defugir el malèfic crit: "Oprimits del meu país, desuniu-vos!" Així la nostra història podrà donar una altra volta de rosca al poltre de tortura de l'opressió.

Recordo que el Bloc d'Alliberament Nacional intentava unir la lluita contra l'opressió social i econòmica i la lluita contra l'opressió nacional. Tasca difícil. Ja abans el catalanista del PSUC, en Joan Comorera, restà en franca minoria enfront del PSUC obrerista espanyolista mundialista (aleshores es deia impròpiament internacionalista). Al PSAN li ocorregué el mateix però a la inversa. El decantament fou cap al nacionalisme. Més tard, Esquerra Unida i Alternativa, d'una banda, i el PI, de l'altra, marquen el decantament fort en aquest tema. Un decantament més suau es veu avui entre Iniciativa per Catalunya i Esquerra Republicana. Sempre la mateixa cosa: "Primer que tot la justícia social" o "primer que tot la independència nacional".

No penséssiu que això només ens passa als catalans. La història de la lluita reivindicativa basca també va patir aquesta mena de malaltia. La majoria d'escissions de l'ETA nacionalista han estat pel costat esquerre. (Recordo, en la meua estada a Carabanchel, els presos d'ETA-6à assemblea, pels anys 70. Eren una escissió que acabà desembarcant en el trotskisme). Igual es pot dir de l'escissió Euskadiko Eskerra del PNB, que ha anat a parar al PSOE.

Els fets de maig de 1938 que desbarataren lamentablement la reraguarda republicana en la guerra, fou en bona part, una batalla a mort entre esquerrans poc nacionalistes i nacionalistes poc esquerrans. Era un calc al nostre país dels fets de l'Alçament de Kronstadt a la Rússia revolucionària. Vencen uns contra els altres o vencen els altres contra els uns o no venç ningú i l'oprimint resta igual.

¿Com s'evita aquesta centrifugadora que malbarata tants d'esforços i patiments ben intencionats, sovint heroics? Permeteu-me un parell de reflexions, una de més aplicada i particular i una altra de més general i especulativa.

1. L'opressió sempre és opressió, es faci com es faci. Però n'hi ha de moltes menes.

Als lluitadors nacionalistes, els costa de veure que reproduir l'opressió socioeconòmica en un Estat independitzat políticament és un engany, perquè aquests polítics obeiran per força (si no hi ha alliberament i autoorganització de base) les mateixes directrius socioeconòmiques que l'Estat del qual surten. Anant més al fons, són víctimes del politicisme vigent. Sembla que la política és el lloc del poder des d'on es pot fer i desfer. És un miratge. Potser avui dia no hi

ha persones més obedients que els polítics. ¿Qui en són els amos? Per damunt d'altres polítics, són grans i cada cop més poques corporacions socioeconòmiques d'implantació mundial, a les quals fins i tot els plau la fragmentació de la "sobirania" política per dominar més còmodament cada Estat.

Als lluitadors per la justícia socioeconòmica, els costa de veure que l'opressió nacional oprimeix també els individus, més indirectament, cert, però també amb major eficàcia. No se n'escapa ningú. Els immigrants andalusos, per posar un exemple, amb el dèficit fiscal escandalós que pateix el Principat de Catalunya són més oprimits que els burgesos catalans i fins més que els obrers andalusos a Andalusia, on hi ha superàvit fiscal. Pensem que el que sobra allà i falta aquí són diners públics que majoritàriament s'inverteixen en les classes més desfavorides. El no nacionalisme català dels oprimits econòmicament és víctima del liberalisme o individualisme vigent. Sembla que l'individu és l'únic subjecte amb drets. Però tan importants haurien de ser els drets col·lectius de les nacions com els drets individuals de les persones. Màximament si considerem que una disposició executiva de l'àmbit nacional afecta, i de cop, a tots els individus d'aquella nació sense excepcions.

3. Per tancar, afegeixo una reflexió més general. Ens han educat a què quan una cosa és veritat la seva contradictòria és falsa. És el principi dogmàtic de no-contradicció que porta la societat a la tirania que no accepta discrepàncies. Els oprimits, per alliberar-nos, hauríem d'adoptar el principi dialèctic de sí-contradicció. Quan una cosa és veritat la seva contrària també. Aquest principi transforma la divergència en convergència. Si la justícia socioeconòmica és desitjable, la socionacional també, i viceversa. Cal substituir la conjunció disjuntiva (i distorsionadora) "o" per la copulativa (i agermanadora) "i". Individu sobirà (o emancipat), llar, barri, municipi, comarca, regió, país, nació sobiranes. Prou opressió econòmica i nacional. Accés del poble al poder polític i econòmic (2n punt de l'Assemblea de Catalunya).

Lluís M. Xirinacs, 20.10.2000

SÍNTESI ESTRUCTURAL

Parlava, fa dies, en aquestes mateixes planes, sobre el sentit del consens. I deixava sense respondre com s'assoleix la síntesi feliç del consens. El tot és més que la mera juxtaposició de les parts. Aquest principi que sembla provenir de l'antiga saviesa xinesa té dos aspectes, un de mecànic i un de transcendent.

Mecànicament, el tot és més que la suma de les parts perquè a més de la suma apareixen les relacions entre les parts que sobrepassen la simple suma numèrica. Els científics parlen de superestructures o emergències. Posem el cas més senzill. Dues persones alhora poden pujar a l'altura d'un metre un sac de 80 quilos. Però cadascuna per separat no pot pujar els 80 quilos a mig metre. Els 20 quilos de ferralla en què s'ha convertit un motor de cotxe no poden moure el cotxe. El gas oxigen barrejat amb el gas hidrogen fan un gas barreja, però convenientment muntats fan el líquid aigua de propietats ben diferents. El poble *dixit*: "la unió fa la força". I més, assoleix qualitats noves, sovint sorprenents. Hegel promogué la síntesi dels contradictoris. Però, com s'assoleix? A principis del s.XX els físics, encapçalats per Niels Bohr, introduïren en la ciència el concepte nou de "complementarietat contradictòria". Cal cercar en els dos extrems contradictoris allò que els fa complementaris. Els dos extrems tenen qualitats positives, però un té les que falten a l'altre i l'altre té les que falten a l'un. Estàticament s'endollen o dinàmicament s'alternen en una oscil·lació compensatòria. Més tard, a mig segle, Norbert Wiener fundà la ciència cibernètica. Millor que anul·lar l'acció amb la reacció, com postulava Newton, era complementar l'acció amb la retroacció o *feed-back* cibernètic. En comptes d'oposar-se frontalment al contradictori, fer un àgil moviment de cintura, donar-li la volta, fer un moviment lateral per influir pel darrere al contradictori. S'assoleix un equilibri dinàmic entre contradictoris que allibera bona part de les forces en joc per a dedicar-les a altres tasques. La cibernètica ens parla d'x graus de llibertat assolida. Feliç hauria estat el dialèctic Hegel si hagués pogut disposar d'aquesta màquina de fer síntesis. No cal dir que inventar en cada cas el mecanisme de retroalimentació no és cosa fàcil. Però avui s'ha pogut comprovar que funcionen meravellosos dispositius cibernètics en les galàxies, les estrelles, en l'atmosfera i els oceans del nostre planeta, en la relació entre matèria i vida i en el cos i els nervis dels sers vius. L'art humà ha muntat, fins i tot sense saber-ho, cicles de retroacció en la maquinària del rellotge, del tren a vapor, etc. I estem aprenent a organitzar les contradiccions socials amb solucions cibernètiques que, pels seus efectes, semblen miraculoses.

Resta, abans de tancar aquest article, fer esment d'un altre aspecte de la síntesi superadora de les parts. I l'he anomenat transcendent. La transcendència porta segles de franca derrota en el món occidental. Potser com a reacció de la llarga Edat Mitjana, en la que les consideracions transcendents ocupaven obsessivament el primer pla de la cultura, hem tingut unes edats Moderna i Contemporània en què segle a segle hem anat arraconant la visió transcendent de les coses, fins a foragitar-la de la nostra atenció com a punt de vista caducat i inservible.

Pel que fa al nostre tema, quan els dos termes diferents, discrepants, contradictoris són éssers humans, la síntesi no és només una tasca estructural, mecànica, merament objectiva. És, a més, quelcom que afecta la subjectivitat, una realitat que escapa al control físic. Els escèptics de la transcendència, suporten el sentimentalisme medievalitzant o romàntic (la nostàlgia moderna de l'Edat Mitjana) amb paciència. El toleren. "Valor? Se li suposa.... ". "Cal mantenir la moral alta de l'exèrcit". Deia Maquiavel: "El Príncep no creu en la religió, però la practica perquè li convé per a dominar els seus súbdits".

En una controvèrsia, n'hi ha prou amb introduir racionalitat, com volien Leibniz, Kant, etc.? És la mateixa cosa llibertat i racionalitat? És possible la síntesi instrumental (contracte) sense la síntesi cordial (consens)? En parlarem un altre dia.

Lluís M. Xirinacs, 30.10.2000

SÍNTESI TRANSCENDENTAL

En la penúltima col·laboració meva en aquest diari, encetava el tema de la recerca de consens per part d'un col·lectiu per arribar a poder constituir-se en persona comunitària. Cal obtenir propòsits consensuats per existir com a subjecte social, per damunt i sense negar les diferents opinions dels components d'una determinada comunitat objectiva. Però, com s'assoleix la síntesi feliç del consens? Apuntava dues respostes: l'estructural i la transcendent. En el darrer article meu vaig tocar el tema de com obtenir una síntesi estructural acceptada per tothom a partir de la conjunció dels propòsits de les parts participants. El resultat és un pacte contractual. Avui toca parlar del consens o síntesi transcendent.

El prestigi de la transcendència, deia al final del meu escrit anterior, porta segles de franca derrota en el món occidental, tal volta com a explicable reacció a l'obsessiva preocupació medieval sobre les realitats transcendents, l'espai de la creença. Immanuel Kant, en la Crítica de la Raó Pura, tracta de salvar aquest espai de la creença, *Glaubensraum*, de l'embranchida científica de la física newtoniana, que el tenia afectat a ell mateix. Però paulatinament es va arraconant aquest espai. En l'entrada del segle XX, la recerca del llenguatge ideal "perfecte", la lògica – matemàtica, porta en un primer moment a Ludwig Wittgenstein (tan ben estudiat i traduït pel filòsof gironí Josep Maria Terricabras) a dir la famosa frase final del seu Tractatus: "D'allò que no es pot parlar [correctament], cal guardar-ne silenci" (7). El claudàtor és meu. Sorprèn agradablement que tres paràgrafs més amunt declarés: "L'inexpressable [correctament], tanmateix, existeix. Es *mostra*, és allò místic" (6.522). En ple segle XX però, les coses van més enllà. Fenòmens com la "Secularització" o la "Mort de Déu" intenten demostrar que la transcendència ja no és necessària. Que el món s'ha fet adult, va sol i no troba a faltar res del més enllà. I, darrere d'aquesta *caduta dei Dei*, ve la caiguda d'aquesta rara entitat que en diem subjecte humà. Els filòsofs i sociòlegs Talcott Parsons, nord-americà, i Niklas Luhmann, alemany, de gran influència en els seus respectius territoris, tracten d'explicar les estructures i les funcions socials sense cap necessitat de referir-se al subjecte humà, amb un total menyspreu de la persona individual. Ni transcendència ni immanència, pura estructura objectiva, material i funcional. Llur materialisme és molt més groller que el materialisme dialèctic dels marxistes. Molt agudament Jacques Monod ho detectarà en el seu polèmic llibre L'Atzar i la Necessitat: quan diu que el materialisme dialèctic, "que aporta la interpretació total que exigeix l'esperit", recorre a la "projecció animista". El cinisme de l'estructuralisme materialista occidental recorda el del pensament de Nicolau Maquiavel, manllevat del de Pietro Pomponazzi: "El Príncep no creu en la religió, però la practica perquè li convé per a dominar els seus súbdits". El neuròleg, Nobel de medicina aragonès, Santiago Ramón i Cajal, deia: "He resseguit les neurones del cervell amb el microscopi i mai no m'he topat amb l'ànima". I Erich Fromm afirmava: "L'estabilitat social depèn en grau relativament escàs de l'ús de la força externa. La religió fa una funció d'estímul per a la gran majoria dels homes, en vista d'acceptar emocionalment la seva situació de classe. En aquesta posició psicològica de sotmetiment infantil resideix una de les principals garanties de l'estabilitat social".

I, tanmateix, de tots els cantons del passat segle XX, salten espurnes que avisen del possible sectarisme implícit d'aquestes posicions. El públicament incrèdul Josep Ortega i Gasset quan, a l'inici del segle, s'assabenta de les afirmacions de la nova física quàntica, exclama i escriu, com un talaia a la cofa d'una caravel·la colombina: "Déu a la vista!", frase que farà fortuna. Un Wittgenstein reconvertit, un lògic famós, Kurt Gödel, i els components del famós Cercle de Viena, acabaran reconeixent que el llenguatge ideal lògic - matemàtic no pot acabar de ser perfecte del tot. Sempre dependrà del llenguatge gramatical usual. Wittgenstein diu, ara, que cada espai de realitat ha de menester un llenguatge diferent adequat, "un cabasset d'eines" apropiat. Llenguatge artístic, místic, mitològic, metafísic, jurídic, etc. Noam Chomsky, substitueix la gramàtica usual estructural, vigent en el seu temps, per una gramàtica generativa que "permet" al llenguatge popular la capacitat de què dues persones s'endevinin sense recórrer a la lògica. Torna a ser possible parlar en romanç per entendre's. Neix l'hermenèutica com a branca de la filosofia especialitzada en la interpretació dels diferents llenguatges. Una novel·la, un drama, una sentència sapiencial o jurídica, una senzilla conversa entre amics, la introspecció que t'anima a practicar un psicòleg no conductista, ens obren el món interior de la subjectivitat individual... i de la col·lectiva, més enllà dels teoremes matemàtics i de les lleis de la física. Sentim la mateixa cosa. Consentim. Concordeu.

L'educació rebuda no ens ha acostumat gens a percebre la bona flaire de la concòrdia, les belles sentors del consens. Qui les ha experimentades no les oblidarà mai més. És capaç de fer grans sacrificis per obtenir-les, per conservar-les, per protegir-les, per acréixer-les, per aprofundir-les. Se'n pot parlar i moltíssim, contra l'opinió del primer Wittgenstein, i amb rigor, tot i que no precisament lògic matemàtic. Existeixen altres rigors, amb altres criteris. En estètica, per exemple és més rigorosa la frase "els teus ulls són dos lliris" que la frase "els teus ulls semblen dos lliris". Cada àmbit humà té el seu "cabasset d'eines" lingüístic i el rigor corresponent en el seu maneig. L'àmbit profètic entre els primers cristians s'expressava amb tanta abundància que es parlava de com moderar l'exuberant "do de llengües", *glossolalia*. I existia un coneixement de les condicions de rigor per discernir una bona profecia d'una de dolenta. Se'n deia "do de discerniment d'esperits". També hi havia traductors del llenguatge profètic a l'usual: "do d'interpretació de llengües" (1 C 12,10b). Que lluny som avui dia de saber parlar el llenguatge adequat per a construir l'ànima col·lectiva, aquella que hem de menester per arribar a una futura concòrdia universal com la que regna entre les cèl·lules del meu cos!

Amb intenció de promoure la pràctica d'una pedagogia social, que ens és de primera necessitat, a començaments de la tardor passada, em vaig presentar, a l'entrada de tardor, a l'eminent periodista olotí, Josep Puigbó, director de la nova emissora de ràdio Ona Catalana, i li vaig proposar un programa de ràdio original, "Fòrum de Consens" per, en comptes de barallar-nos per imposar als altres les nostres opinions particulars, aprendre tots plegats a cercar l'ànima comuna en les nostres assemblees, furgant per sota de les nostres inevitables diferències. La proposta fou acceptada. Ja portem tres sessions (la política, l'Església catòlica, la tecnologia), una cada darrer dimecres de mes, de deu a

dotze de la nit. A l'entorn d'un tema candent citem unes quantes persones adequades i dialoguen, des de les seves diferències, cap a la conquesta d'un consens més o menys possible. Modera amb mà ferma en J. Puigbó. Alimenta de contingut la conversa, amb la seva documentació afinada, el també olotí Lluís Busquets i Grabulosa. I servidor fa d'àrbitre sota un reglament que consta de deu principis que han d'observar els components de cada fòrum: 1.- De cordialitat o d'estimació. 2.- D'ètica o de convenciment. 3.- De racionalitat o de lògica. 4.- De llibertat d'expressió. 5.- De brevetat en l'ús de la paraula. 6.- De disciplina o d'exigència. 7.- De ver diàleg o de comprensió dels altres. 8.- D'esperit integrador o de síntesi. 9.- D'obertura o de manifestació de les dificultats. I 10.- De tancament o de consens col·lectiu. El programa va de meravella. Els interlocutors xalen. Que lluny són d'aquelles nefandes reunions de les Comunitats de Propietaris o de veïns d'una escala, que tots hem patit, celebrades en el replà de l'escala o en l'aparcament gèlid perquè no hi ha cap lloc on pugui néixer l'ànima col·lectiva!

Per tancar, us ofereixo un suggeriment bibliogràfic que algú podria traduir al català: *Sobre el diàleg*, de David Bohm, editorial Kairós, Barcelona, 1996. Bohm, un dels físics més eminents del nostre segle, a través de la física i més enllà d'ella, descobrí la transcendència. Treballà professionalment, a partir d'un moment de la seva vida, associat a un famós savi hindú, Jiddu Krishnamurti. Física i mística agermanades, no confoses. I dedicà la part final dels seus anys a ensenyar i fer pràctiques de com tenir cura de l'ànima col·lectiva, més enllà de la cura de les estructures socials i materials. El seu llibre és un recull dels seus ensenyaments i de la seva experiència, a càrrec de Lee Nichol, editor i escriptor que participà en els famosos grups de diàleg de Bohm.

Lluís M. Xirinacs
Barcelona, 7.1.2001
Per al Diari de Girona

CRIDA 2001. PAÏSOS CATALANS

Fa un any que em vaig plantar a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona en un gest públic per exigir la independència del Països Catalans. Som una nació i tota nació adulta, com tota persona individual adulta, té el dret i el deure d'emancipar-se, d'independitzar-se de tuteles opressoras o proteccionistes. A les nacions els calen els mateixos drets reconeguts als individus des de la Revolució Francesa: els "Drets Humans", en aquest cas, col·lectius o dels pobles. Ho reconeixen inequívocament així les declaracions dels drets dels pobles d'Europa i de l'O.N.U. Qui no accepta això és un vulgar opressor de nacions. Espanya, França, Anglaterra, acceptades tal qual per la "democràtica" Europa, són vulgars presons de nacions, imperialismes anacrònics. Són perverses quan amb boca plena diuen "Nosaltres els demòcrates" i amb els seus tancs i avions mantenen esclaves les nacions de llur territori.

Entenc per independència la vera independència, la no dependència sota qualsevol coacció en la presa de decisions: ésser amos del propi destí. També se'n diu alliberament, autogovern, autodeterminació, sobirania, etc., sempre en el seu sentit ple. Tota col·laboració inter-nacional, no serà inter-dependència, com agrada de dir a la ideologia imperialista, ans independència voluntàriament compartida i sempre retirable. I em refereixo tant a la coacció externa com a la coacció que una part de la nació pugui fer sobre l'altra. De la no coacció de dins també se'n pot dir autodeterminació radical o democràcia interior.

Aquesta darrera condició no ha estat fàcilment entesa durant aquest primer any per molts independentistes que només aspiren a la nostra separació respecte als Estats que actualment ens dominen. Jo insisteixo en la doble independència, per honradesa i per eficàcia. ¿Com podem exigir honradament la no opressió externa si estem disposats a exercir-la internament? ¿Qui ens assegura que aquest opressor que anteposa els seus interessos als interessos col·lectius, no ens trairà lliurant-nos als nostres enemics externs quan li convingui, com tantes vegades ha succeït en la nostra història? A més, en vista a l'eficàcia, l'"exèrcit" amb què hem d'alliberar-nos de la dependència exterior estaria podrit per dins, tindria la reraguarda inestable i no disposaria de la força necessària per a assolir i mantenir aquesta difícil independència de l'exterior. Theodor Mommsen, premi Nobel de literatura en 1902 i gran historiador de l'Imperi Romà, atribueix la caiguda de l'Imperi, no al poder dels bàrbars, ans a les lluites intestines, sobretot amb els oprimits esclaus revoltats en la seva reraguarda. Gandhi també deia que la dependència de l'Índia venia del podriment intern. Les nostres divisions i insídies internes són la font principal de la nostra feblesa.

Per consegüent, després d'un any, en el qual el poble ha respost autoorganitzant-se, per començar, en Grups de Suport, una mica per tot el país, torno a fer una crida a tots els catalans, vinguin d'on vinguin, creguin allò que creguin, als qui resideixen de forma permanent en el nostre territori i que hi visquin, no per a dominar-lo ans per a estimar-lo, per tal que, a més d'allò que ja puguin estar fent per al país, com a persones humanes s'enquadri i funcionin disciplinadament en la Preassemblea corresponent al territori on viuen, on treballen, on passen ordinàriament els dies de lleure, amb la finalitat

de cercar el consens intern necessari a allò que més convingui a la corresponent comunitat territorial. Són una lleva i un entrenament pràctic en vista a una mobilització general per a una campanya no violenta i democràtica des de la base. Així anirem preparant l'Assemblea d'assemblees, la nova eina autoorganitzada de la nostra llibertat i de la nostra responsabilitat plenes, sense dependències.

Per tot l'any passat han fruitat molts Grups de Suport a la futura Assemblea dels Països Catalans, constituïts a partir de la llarga llista d'adhesions rebudes. Aquests grups aniran creixent, escampant-se i llurs actuacions aniran augmentant. Organitzats en un Ple nacional, una Permanent i un Secretariat, poden esdevenir l'embrió d'una gran Federació d'Individus i d'Entitats Catalanes (culturals, laborals, socials, esportives, folklòriques, comunicacionals, econòmiques, etc.), la FIEC o, simplement, "la Federació"?, el millor *lobby* imaginable en permanent acció unitària, per pressionar les autoritats polítiques vers l'obtenció de la sobirania nacional. Faig una crida especial en aquest sentit a les múltiples entitats que ja lluiten sectorialment per l'alliberament del poble i que ja comencen a sentir fonament la necessitat de la unitat d'acció com s'ha demostrat aquest any passat en ocasió de la desfilada de les forces armades espanyoles a Barcelona i en ocasió de l'Onze de Setembre.

Però, a més, aquest segon any desitjo que sigui l'any de la gestació de les Assemblees. D'aquesta gestació en diem Preassemblees. Aniran sortint a partir dels Grups de Suport i per a ajudar-los, fonamentar-los, col·laborar-hi i crear-ne de nous. L'ur conjunt constituirà l'"Arbre de les Assemblees" o l'"Exèrcit no violent i democràtic de la llibertat" o la "Persona col·lectiva responsable de la comunitat dels catalans davant del món". No existeix! Estem desarborats, inermes, alienats. Aquest model necessari per al bon funcionament d'un poble ni tan sols existeix en la ment de la majoria de la nostra gent. I allò que és desconegut fa basarda. És, doncs, de primera necessitat acceptar la urgència de l'autoorganització per molt costa amunt que se'ns faci.

Català:

Només pel fet de ser-ne, et demano que, a més a més d'allò que ja estiguis fent, reserves una mica del teu temps i et prestis a col·laborar a fer la Preassemblea del teu barri, del teu carrer, de la teva escala. Senzillament, sense heroïsmes, però amb disciplina, amb convicció. Un representant, triat per consens pels convençuts de cada llar, en l'escala. Un representant, triat per consens pels convençuts de cada escala, en el carrer. Un representant dels convençuts de cada carrer, en el barri. I així successivament cap al municipi, la comarca, la regió, el País, els Països Catalans, al servei fraternal de totes les nacions de la terra, especialment de les més desfavorides. Disposem ja d'un "Opuscle de Formació Interna", confegit pel Grup de Suport del Baix Camp, per aclarir-ne el procediment.

Ens ajudarem tots a tots, parents immediats, amics propers i veïns a escala local; parents llunyans i amics distants a escala general. Agraïrem l'ajuda moral i material de tots els catalans escampats pel món. Se'ns demana desplegar la nostra dimensió social sempre tan arronsada, se'ns demana

eixamplar l'horitzó de la nostra vida sempre tan estret. ¿Com sabrem ser universals si vivim enclaustrats en el nostre individualisme? Davant de l'exaltació interessada d'una humanitat egoista, consumista, alienada, explotada, massificada, proposo d'iniciar una autèntica regeneració social.

Per a aquest segon any de camí demano, doncs, l'obertura d'un doble front:

- a) augmentar els Grups de Suport que obrin el pas a una Federació d'Individus i d'Entitats Catalanes,
- b) començar la preparació directa de l'Assemblea d'assemblees de les comunitats territorials dels PP.CC.

Per als dos fronts proposo defensar unitàriament aquests sis punts, proposats per al nostre Moviment "Jo també em planto":

1.- Reconeixement dels Països Catalans com a marc territorial propi de la nació catalana.

2.- Reconeixement que la sobirania catalana no recau en ningú més que en aquesta, constituïda per la voluntat expressa dels seus habitants compromesos a servir-la.

3.- Exercici permanent del dret d'autodeterminació a tots els nivells (individual, local, comarcal i nacional) i de baix a dalt a fi de construir ja des d'ara uns Països Catalans democràtics políticament, justos socialment, fraternals ecumènicament i sostenibles ecològicament.

4.- Construcció de la democràcia catalana, basada, d'una banda, en la renovació, millora i aprofundiment dels mecanismes de participació política i econòmica actualment existents i, de l'altra, de l'autoorganització de la societat sencera en assemblees territorials i sectorials.

5.- Estratègia d'acció no violenta per assolir i mantenir la independència dels Països Catalans. Renúncia a tota agressió expansiva, un cop assolida.

6.- Estratègia de solidaritat en l'àmbit interior de les nostres assemblees i en l'àmbit exterior amb totes les persones i nacions, primerament amb les explotades i oprimides del món.

Postdata: Jo sóc un més del poble. La meva crida és alta i clara. El poble farà allò que voldrà. I collirà allò que sembrarà. Aquesta crida és només de la meva exclusiva responsabilitat.

Lluís Maria Xirinacs i Damians
Barcelona, 1 de gener de 2001

ESCALA

Valents! Aquells que han sabut creuar el quatre o cinc metres que separen la seva llar de la del veí en el mateix replà de l'escala i han sabut tustar a la porta d'enfront.

-“¿Voldria passar a casa meva una estona, el dia que li vingui bé, a fer un cafetó, i xerraríem de les coses de l'escala en vista a què la comunitat de veïns sigui quelcom de positiu i funcioni en bé de tots, sense esperar a què el gestor administratiu ens convoqui legalment per a barallar-nos?”. O, si no: “¿Ens podríem trobar una estona al bar d'enfront per xerrar de les nostres coses; de la brutícia de l'escala, dels lladrucs del gos del quart pis, etc.?”. ¿No hi ha ningú amb l'ànima gran –magnanimitat- que treballi la comunitat de veïns com a una persona col·lectiva de més categoria que qualsevol de les petites persones individuals que la componen? ¿Tots tenim ànim de ratetes esquifides?

De primer, per refer el teixit orgànic del poble de veritat, cal reconstruir l'assemblea de llar, el subjecte col·lectiu de primer nivell. Ja en vam parlar un dia. Cada llar haurà de delegar a un dels seus membres la seva representació en la conseqüent assemblea d'escala que caldrà anar constituint. Amb el benentès que cal que aquesta assemblea tingui pocs components, per tal que la reunió sigui personalitzada i autènticament corresponsible. @ Si en té massa, caldrà subdividir aquesta assemblea en altres de més petites –escala superior, escala mitjana, escala inferior-. Intel·ligència té la gent per resoldre aquests petits problemes!

I així, caldrà anar construint l'assemblea de tram de carrer, d'eix viari, de veïnat, de barri, etc. I anar-se educant persones en l'art de representar comunitats determinades sense que interfereixin les preocupacions individuals que hauran de ser tingudes en compte en la bàsica assemblea de llar. Aquesta fonamental (troncal) organització de barri, de municipi, serà ben preparada, si els promotors saben interessar-se pels problemes reals de l'escala, del carrer, de l'eix, del veïnat, del barri, del municipi, i no tracten de resoldre'ls paternalísticament, ans tracten de comprometre tots els components de la comunitat corresponent en la recerca de la solució consensuada..

Actualment, per desgràcia, a la gent que se sent important li sembla que perd el temps parlant amb el veí.

I, tanmateix, tota solució superestructural, adoptada sense el vist i plau del veí, és condemnada, a la llarga, al fracàs social. O reeixirà per l'aplicació brutal i inestable de la força, amb totes les seves contrapartides o no reeixirà.

Reconec que el veïnatge avui dia és immersit en un clima exacerbat d'egoisme, de liberalisme, d'individualisme. Les reunions clàssiques de les comunitats de veïns són horribles i insuportables. Només se celebren perquè són de llei. La gent, en general, no és educada ni en el diàleg ni, menys, en l'esperit superior de concòrdia col·lectiva. Som educats en la competitivitat darwiniana, en la llei del més fort. La gent no sap mantenir el seu punt de vista discrepant individual i, **ensems**, col·laborar, contradictòriament amb el seu pensar, en conveniències col·lectives (inclòs ell) de grau superior. És feina del promotor, encarregat

voluntari de formar una nova assemblea de grau n+1, d'animar la gent egoista a transcendir el seu petit regne de Taifes, per participar en un àmbit més ampli que farà de la seva vida una cosa més gran, més engrescadora, més generadora de possibilitats meravelloses. Participarà en aventures que ni hauria pogut somniat des del seu racó particular. Les mateixes consideracions valdrien per moltes de les associacions de veïns (i comerciants), corcades pel protagonisme d'un líder o pel partidisme d'aquells grups polítics o econòmics que se n'han fet amos o que se'n volen fer.

Netegem el nostre esperit d'afany de poder, d'afany de control personal, polític o econòmic de l'assemblea d'escala. Recuperem una autèntica actitud democràtica de base: "És bo allò que els veïns que formen la comunitat d'escala volen per a ells" (independència d'escala). No allò que cadascú vol per a la seva comunitat de llar. Ans allò que salva el conjunt de l'escala, tot i que representi algun sacrifici per a alguna de les comunitats de llar que la componen. Davant l'amo, si són llogaters; davant ells mateixos, si en són amos; sempre, davant el carrer i, per tant, davant les altres escales, amb les quals haurà de consensuar el bé comú del carrer.

El moviment "Jo també em planto cap a l'Assemblea dels Països Catalans" està muntant una xarxa o un Arbre nacionals d'assemblees per tenir la força per assolir la independència nacional. I les assemblees de llar i d'escala en són les peces bàsiques. Però, si no existís aquest moviment, també caldria insistir en la constitució d'aquestes assemblees de llar i d'escala. Tancar-se en l'individualisme propiciat pel sistema vigent és suïcida. Un a un, se'ns van menjant sense contemplacions. Que idiotes que som! (En grec, *idios*, *idiotes* vol dir "individu").

Crido, doncs, a tota persona que se senti valenta, responsable, **persona**, que dediqui una petita part del seu temps, de les seves forces, de la seva voluntat per a, independentment d'altres ocupacions i responsabilitats, fer anar la comunitat troncal corresponent: la de llar i, si ja la té, la d'escala i, si ja la té, la de carrer, etc, de baix a dalt, senzillament però disciplinadament, inexorablement, fent-se valer, fent-se respectar, de baix a dalt, segons el principi de subsidiarietat: que allò que es pugui fer a baix no s'hagi de fer o d'exigir a dalt. No per a què la seva voluntat es faci a la llar, a l'escala o al carrer, ans per a que sorgeixi, **del no res** (fins ara), la nova voluntat –l'opinió i decisió públiques- meravellosa, sorprenent, singular, creativa, personal d'una personalitat superior a l'individual, de la comunitat de llar, d'escala, de carrer, etc.

No cal que esperi a que el Moviment arribi al seu territori. "Cal que neixin flors a cada instant". "Cal que neixin flors a cada indret". Si la floració i la fructificació de base són prou exuberants, elles ja sortiran a l'encontre d'altres experiències similars col·laterals i aniran enfilant-se cap a munt i enfortint-se en la base fins a constituir l'alzina nacional que es faci respectar per la seva pròpia fortalesa.

Lector, estic fent una crida, una convocatòria solemne. No m'agrada el periodisme pel periodisme. No m'agrada escriure llibres o fer sessions radiofòniques per a entretenir les paraules amb les paraules. Potser aviat, si les

meves paraules no troben ressò pràctic, emmudiran. És tot un poble que cal despertar i posar dempeus. I, no cal que comenci per Barcelona.

Lluís M. Xirinacs
Barcelona 1.1.2001

REGENERACIÓ – RENACIONALITZACIÓ

Ha fet un any de quan una petita llavor fou llançada en terra catalana, un cop més en la seva llarga història, amb un acte ben voluntari: “Volem ser”, “som i serem”, “ens plantem i, tot seguit, tornem a caminar”. Ens alcem amb la més incontrovertible i honesta de les armes: la decisió digna de fer-nos plenament responsables de la nostra vida i del nostre destí. Com cal a tota persona que vulgui acomplir el deure irrenunciable de dur a maduresa la pròpia vida. “Tornarem a lluitar, tornarem a sofrir, tornarem a vèncer”. Cal conduir a plenitud allò que s’és. És un deure.

L’arrel indoeuropea *gn- que, de vegades en la llarga aventura de la història ha perdut la “g”, ha fructificat en una família d’importants mots que bàsicament volen expressar el mateix concepte subjacent de “concepció”, “gestació”, “naixement”, “creixença”, “maduració”. Aquests mots, derivats d’aquesta arrel, són: “gènere”, “(g)natura”, “(g)nació. D’ací, entre molts altres, surten: genètica, genoma, general, generació, engendrar, gendre, ginecologia, néixer, nadó, Nadal, nacional, genocidi, genuí, geni, etc. Les paraules del títol “regeneració” i “renacionalització” volen dir en el fons la mateixa cosa: “cal que neixin flors a cada instant”... i que arribin a fruits madurs i, si pot ser, genials!

Una llavoreta petita, enterrada, sembla que mor, que es podrirà. I es pot podrir. Però més aviat, després de setmanes i mesos, quan troba la humitat i la calor adequada, acaba germinant. He sentit a dir que un gra de blat, amagat dins d’una piràmide d’Egipte des de feia sis mil anys, ha estat plantat fa poc i ha crescut com si no res. Aquella comunitat humana que tracta des de temps antics de viure en pau i harmonia en el territori dels Països Catalans, que ha sofert sotmetiments, dominacions, esquarteraments i, fins, intents d’assassinat, de genocidi, vol tornar a renéixer, a regenerar-se. Vol tornar a agermanar, en forma de persona comunitària autoresponsable, tots els seus habitants que l’estimen, que volen responsabilitzar-se’n per dur-la a la independència social i política, deguda a qualsevol pacífica nació de la terra. La subjecció ha anat fent entrar en letargia creixent la nostra comunitat nacional com a persona col·lectiva. Ens conformàvem amb un *status* provincià, com de coma profund, amb un anar vivint purament vegetatiu. Bons súbdits de l’Estat, bons finançadors dels nostres propis dominadors, amansits amb concessions institucionals i competencials, sempre amb el xantatge amenaçador d’“altrament tornaran els sabres”. Tenim uns “pares” que mai no permeten l’emancipació del fill quan es fa adult. Per tant, uns esclavitzadors permanents. Espanya: presó de nacions. Amb Franco i sense Franco. Absolutament prohibida l’autodeterminació.

Però, ja fa un any, una vegada més, que el poble més petit, més humil, com aquell nen inerm del pessebre de Betlem, ha tornat a plantar cara a la vil dominació. No té exèrcit, no té diners, no té poder polític, té poca formació cultural, no domina els mitjans de comunicació social, molts dels seus components ni tan sols són nascuts en aquesta terra, ni gairebé coneixen els seus costums. En canvi, són poquíssims els adinerats, els polítics, els intel·lectuals, etc. que d’antuvi els han fet costat.

Els éssers vivents comencen l'aventura de la vida en un racó de món ignorat, en el silenci, en l'obagor, sense soroll. S'amaguen dels grans depredadors. Tracten, en els primers anys de feblesa, de passar desapercebuts. El nostre inici s'ha esdevingut amb la mateixa mena de senzillesa amb la que sempre comença el miracle de la vida. La vida és com el foc. Pot romandre amagat en la llenya temps i temps. Aquesta pot, fins i tot, quan a plogut molt, estar tan humida que, en certs moments, no hi ha manera d'encendre-la. Però un dia sec i assolellat un insignificant llumí fa la meravella. Talment una clau obre la porta, així la minsa flameta allibera el foc presoner de la llenya. La nostra vida individual i col·lectiva és com el foc. Aguanta i aguanta amagada i espera amb paciència el dia en què un llumí l'alliberi. I, de sobte, esclata ufanosa com si sorgís del no res. Creix i s'escampa i obre les presons més fermament tancades.

En un any, sense escarafalls, hem fet molta via. Encara no tenim un incendi triomfant que hagi pres en tot el poble, ni de bon tros. Hi havia molta fredor i molta humitat. I encara n'hi ha. Però l'incendi s'ha escampat, de forma ben làbil si voleu, per molts racons del país. Molts més dels que havia somniat com a possibles en un any, aquell 1 de gener de l'any 2000, quan un llumí encès tocà la llenya. Cadascú de nosaltres, cada Grup de Suport que es vagi constituint cal que sigui una viva flama de foc roent, abrandat en l'amor als altres, als veïns, als parents, als amics, siguin d'on siguin, vinguin d'on vinguin. Ara tots som aquí. I el ver amor és buscar el bé real el d'ara i el d'aquí. Des de la llar, el carrer i el barri fins al país, la nació i el món sencer.

Així regenerarem el poble català, renacionalitzarem la nació catalana en la justícia, en la llibertat, en l'optimisme, en la cooperació amb els altres pobles, en la bondat amb la natura, per a honor i glòria d'una humanitat fraternal i d'un univers harmoniós.

Lluís M. Xirinacs
Països Catalans, 1.1.2001
"Full de campanya", nº 8

DEMOCRÀCIA DIRECTA I PERSONA COMUNITÀRIA

Tinc la pretensió d'introduir un concepte nou en l'ideari del corrent històric llibertari tradicional. Aquest sempre ha pledejat a favor d'implantar o, millor, recuperar l'exercici de la democràcia directa. Aquest estil de vera democràcia fou i és practicat en certs llocs sempre que la voluntat democràtica s'exercita en comunitats petites. Un grup compost per un nombre reduït d'individus permet la participació directa i personal de tots ells en el debat i en la presa de decisions col·lectives. La manera de fer democràtica canvia de procediment en el cas de grans conjunts humans. Substitueix la participació directa per una participació indirecta a través de representants.

En general, al llarg de la seva història, la democràcia representativa, estesa per tot el món a partir de la Il·lustració i la Revolució franceses, ha produït un escorament de la nau social cap a una progressiva desconexió entre representants i representats, talment que avui dia en molts llocs es posa en dubte la democràcia d'aquest mode de l'exercici de la política. De sempre, els llibertaris han dubtat d'aquest procediment. Aquesta seria l'explicació de llur gust per les comunes petites i llur disgust per les grans. En llur haver es compten mil experiments de comunes de convivència social i de cooperació empresarial. S'han arribat a donar casos insignes de comunes municipals com les de París i Lyon o la de la primera part de la Setmana Tràgica de Barcelona. En canvi, aquesta tradició rebutja el nacionalisme perquè, segons ells, en la nació és inviable una democràcia directa. No permeten, doncs, cap altre model de societat que no sigui d'un caire primitiu, societat atomitzada en petites comunitats regides per una assemblea d'adults amb participació directa dels individus en els afers públics.

Crec que caldria introduir un concepte nou referit a una realitat existent, que sovint ens passa desapercibuda per causa de la descurança en què la mantenim. Aquesta innovació donaria cabuda a una autèntica democràcia directa en les comunitats de tots els nivells, per gran que sigui el nombre dels individus que les composin. Aquest concepte, aparentment nou, però en realitat molt antic i mig oblidat pels camins de la història humana, és el de **persona comunitària**. He explicat aquest concepte altres vegades. El resumeixo. Quan en un col·lectiu, els seus components hi són només per conveniència pròpia egoista, el conjunt dels seus components no constitueix persona comunitària. Per constituir-ne cal l'actitud oposada: tenir, per part dels seus components, la voluntat de crear un consens col·lectiu públic per damunt i més enllà de les voluntats privades dels seus components. Assolir aquesta fita en un col·lectiu pot ser tasca llarga, lenta, plena de dificultats en el món rabiós de neoliberalisme d'avui dia. Però és una tasca essencial i ineludible si volem que les nostres societats esdevinguin veres comunitats humanes personalitzades i, doncs, responsables i lliures.

Expliquem, amb un exemple, com per aquest camí arribem a la democràcia directa en comunitats on hi ha molts individus. Un País pot tenir milions d'individus. ¿Com es podrà celebrar una assemblea de participació directa amb tanta gent? A l'assemblea de l'Atenes clàssica, molt menys poblada, eren invitats a participar directament tots els adults lliures que hi residien. Dels milers

d'invitats només hi assistia algun centenar. I, encara, el diàleg entre tanta gent resultava tan difícil que l'assemblea esdevenia presa fàcil de sofistes retòrics, ensinistrats i ensinistradors en l'art d'ensarronar la gent amb la paraula hàbil. Proposo que si un País es pot subdividir en n regions (per exemple, en 6), a l'assemblea no hi siguin invitats els individus ans *les 6 regions i ningú més*. Només sis escons assemblearis. Una assemblea de sis persones!... comunitàries. Els vers components no són individus, són regions que, com a tals, poden participar ben directament. Això és important. En l'assemblea de regions els components són comarques. En l'assemblea de comarques els components seran municipis i així successivament.

Deixeu-me remarcar la condició essencial per a què això sigui possible i efectiu de veritat: cada assemblea (de regió) haurà de triar com a portaveu seu i responsable participant en l'assemblea immediata superior (la de país) aquella persona individual que sàpiga ser *merament* la veu responsable i lliure de la seva comunitat (la de regió) i que, *segons aquesta funció*, sigui corresponsable participant en l'assemblea superior (la de país). Cal que cada component d'una assemblea determinada sigui l'autèntica personificació de la assemblea – persona comunitària- de grau immediat inferior.

No estem entrenats en destinar una zona ampla del nostre cervell a les realitats estrictament col·lectives. Sempre hi barregem conviccions o interessos privats. No som demòcrates. Cal que cada component d'una assemblea superior sàpiga “morir” a si mateix per a exercir el gloriós i digne paper de persona comunitària, realitat nova i més mereixedora d'honor que la de persona individual, per a col·laborar en la creació i sosteniment d'una persona comunitària encara més alta. La paraula “morir” s'ha d'entendre metafòricament. Vol dir reservar-se les seves opinions particulars, sense renunciar a elles, per servir l'opinió pública de la seva comunitat. Cal que sigui la mateixa regió la que parli fidelíssimament a través d'ell en l'assemblea de país. Em permeto esmentar el fet viscut per en l'antiga Assemblea de Catalunya (1971-1977): Mentre la majoria emprava la gran assemblea per vehicular els propis criteris, Salvador Casanovas, representant de l'assemblea del Vallès Oriental sempre defensà allò acordat en la seva assemblea de base, sovint en contra dels seus propis criteris i de vegades tot pensant que defensava una proposta radicalment equivocada.

Ens han acostumat a un model pervers de representant que suplanta sistemàticament el representat. Ell, el candidat elegit, porta sempre la iniciativa. És votat per les seves idees, que tornen passius i estèrils els votants. Proposo de triar per a cada assemblea un portaveu participant en l'assemblea de grau immediatament superior, que sàpiga fer el buit de les seves idees. Talment com un cambrer que porta la safata buida, que és carregada amb el consens obtingut en l'assemblea a la qual serveix; safata plena que, al seu torn, és servida en l'assemblea superior. Els programes, les propostes, els continguts, les informacions puguen i se sintetitzen de baix a dalt. Aquesta és una democràcia directa a qualsevol nivell per alt que sigui. Si no se sap trobar aquest portaveu, buit de si mateix i ple de la voluntat col·lectiva de la seva comunitat, no hi ha vera persona comunitària d'ordre superior

Lluís M. Xirinacs. Barcelona, 25.1.2001, per al Diari de Girona (núm. 18)

JO N.N.

El liberalisme des de fa tres segles i el neoliberalisme actual han inflat el meu jo. Avançament de la majoria d'edat, a cada persona un vot, drets de la persona individual de llibertat de pensament, de llibertat de consciència, de llibertat d'expressió, de reunió, de manifestació, etc. proclamats per la Revolució Francesa, per la Unió Europea, per l'ONU, el model darwinista de la llei del més fort, el model americà de "guanyador" i de "perdedor", el model hedonista de "passar-m'ho bé"... El psicòleg diagnostica: "Un ego com una catedral". I és una malaltia generalitzada. Jo, també, tinc el cervell buit o ple del globus inflat de vent del meu ego. Sant Jo.

La llei i la moral avalen la meva emancipació, independència, llibertat, autonomia, autogovern, autodeterminació o sobirania plena, com es vulgui dir, en arribar a la majoria d'edat. Però, potser, em passa desapercebuda una petita condició: si no hi ha maduresa no hi ha emancipació. La sobirania plena exigeix prèviament maduresa plena. La llibertat reclama la responsabilitat. El meu ego inflat i capriciós vol gaudir de totes les llibertats, però oblida que això només és exigible si jo estic disposat realment a assumir totes les responsabilitats de la meva vida. I aquest és un capítol tan profund!

No puc titllar de paternalista o de dirigista a aquell que em sotmet a disciplina en aquelles coses i només en aquelles coses en què em mostro irresponsable. I no puc considerar-me madur si la meva responsabilitat no és capaç de treure's del damunt els paternalismes i dirigismes injustificables. (Evidentment els PP.CC. no són madurs). "Responsable", vol dir "que respon a altri". De sobte, en el marc de l'egoisme més exacerbada, apareix "l'altre", el "tu". Jo no sóc madur si no responc adequadament als reptes del meu entorn i, per tant, no tinc drets. Cal que sàpiga conèixer (informació) i estimar l'entorn i que hi actuï eficaçment. Un moviment d'emancipació nacional no té soldats adequats, verament compromesos, si els seus components no són madurs en responsabilitat i llibertat individuals.

"Totes les responsabilitats de la meva vida". Jo no he de saber fer tot allò que afecta la meva vida. Les meves sabates les fa el sabater. L'escola dels meus nens la fan els mestres. Les reclamacions laborals les fa el sindicat. Les pel·lícules, els cineastes. La política, el partit tal o qual. Però jo he de triar el sabater, l'escola, el sindicat, la pel·lícula o el partit polític. Aquesta tria és de la meva exclusiva responsabilitat si sóc de veritat adult. Com ho són les meves accions davant d'un jutge, les meves conviccions davant de la meva consciència, les meves raons davant de la lògica...

Jo m'he de responsabilitzar de l'entorn, però jo no puc arreglar tot el món. Allò que no depèn de mi no m'hauria d'inquietar gens. Si m'inquieta és que duc un dictador dintre meu. El nen consentit, que porto dintre meu, es torna fàcilment dictador. Voldria que els altres fessin allò que a ell li plau. I si no ho fan m'anguniejo o faig rebequeries. Només m'hauria d'inquietar allò que depèn de mi i no ho faig. L'univers és molt gran, però la Terra ja és més petita. Embruto, contamo, consumeixo desmesuradament i capriciosament?

Només tinc una quatre mil milionèsima part de responsabilitat sobre els problemes generals de la humanitat, que tant em preocupen quan miro la tele, però ja tinc una onze milionèsima part de responsabilitat en la maduració de la meva nació. I, a mesura que m'acosto a les comunitats humanes més properes, comarca, municipi, barri, carrer, escala, llar, la meva part de responsabilitat creix i creix desmesuradament. Si jo assisteixo a les reunions de l'associació de veïns del meu barri o a les de la comunitat de veïns de la meva escala, només per a fer valer les meves conveniències, sóc un irresponsable, un immadur que mereix patir coacció social. Si a la llar es fa el que a mi em convé i no allò que convé a la llar conjunta per damunt de les meves particulars conveniències, no sóc madur ni prosperarà la meva llar. Si dins del meu cervell només troba cabuda allò que a mi em convé i no allò que convé a l'entorn en el qual participo, jo no sóc madur.

Hi ha un instint animal que fa de moltes llars un model positiu del que vull dir. En ajuntar-me a conviure i a pujar fills sembla que una arrelada llei de naturalesa ens fa als adults, potser ja aviciats per l'individualisme imperant, de nou altruistes. Sentim vergonya de mostrar-nos egoistes davant de tendres criatures encara no deformades per l'ambient advers. Tanmateix, actualment en moltes llars la batalla de la corresponsabilitat no està guanyada ni de bon tros, llars tuberculoses, sidòtiques que acabaran o ja han acabat malament. El nostre moviment "Jo també em planto. Cap a l'Assemblea dels PP.CC", ha de menester aquestes humils assemblees de llar, el més ben plantades possible. No puc dir: "No tinc temps per al moviment, perquè les responsabilitats de la llar m'ho impedeixen". Les responsabilitats de la llar també són el moviment per a l'emancipació nacional. Jo, N.N., tinc, si més no, tota una meitat de la meva responsabilitat plena de com funcioni la meva llar, per a mi la primera assemblea, -responsable i lliure?- dels Països Catalans. ¿De quantes llars així disposa la meva nació en aquests moments? Com dels individus compromesos, reclamo un cens nostre de llars madures. ¿Sabeu el goig d'enfilar-se amunt, cap al veïnat, el barri, deixant a la reraguarda el primer Jo, N.N., i el Jo, la meva Llar M-N, de segon grau, ben endreçats, reblerts de bona salut? No sempre és possible, perquè la llar depèn, també, la meitat, com a mínim, de l'altre.

I, de passada, ja veieu, us acabo de presentar, amb gran goig, un nou Jo, la meva Llar, M-N, un Jo més gran, més difícil, més gratificant, més ple... si els adults individuals, que el componem, som realment madurs: responsables i lliures!

Lluís M. Xirinacs
Barcelona, 23.4.2001
Diada de Sant Jordi

Arxiu informàtic de la **FUNDACIÓ RANDA** **LLUÍS M. XIRINACS**
Fotografia de la portada: Josep Delgado

Totes les obres de Lluís Maria Xirinacs sota llicència CC:

Aquesta obra està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)